

Yeni meb'us seçimi

Seçimin yenilenmesi temayül ve cereyanının bugünlerde karar halinde tahakkuku bekleniyor

Karar verilirse Millet Meclisi Cuma veya Pazartesi günü son toplantısını yaparak dağılacak

Millet Meclisi toplantı halinde

Ankara, 23 (Hususi) — Seçimin yenilenmesi hususunda Büyük Millet Meclisinde baş gösteren temayül ve cereyanın önümüzdeki günlerde karar halinde tecessül ve tahakkuk edeceği kuvvetle tah-

(Devamı 2 nci sayfada)

Şehirde bu yıl yapılacak işler tesbit edildi

Çırağan sarayında otel, Dolmabahçede stadyum, Taksimde eğlence yerleri, Sultanahmedde belediye sarayı yapılacak, Sarayburnu parkı tanzim edilecek

Istanbul Vali ve Belediye Reisi Lütüflü planda yapılması lâzım gelenlerin listesini hazırlamağa başlamıştı. Bu tetkikat şehrin ihtiyaçlarını tetkik etmeğe ve ilk

(Devamı 2 nci sayfada)

İngiliz Başvekilinin dün geceki hitabesi

Çemberlayn, İngiliz milletini yeni millî müdafaa hizmetlerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere gönüllü asker yazılmağa davet etti

İngiliz başvekilini, Romadan ayrılırken İtalyan başvekiline veda ediyor

Londra 23 (Hususi) — Başvekil Çemberlayn, bu gece radyoda, İngiliz milletine hitaben kısa bir hitabe irad etmiştir.

Milleti gönüllü askerî hizmete davet mahiyetinde olan bu nutkunda Çemberlayn, ezcümle demiştir ki:

(Devamı 11 inci sayfada)

Avusturyada isyan şayiası

İsviçre, hududlarında tedbirler aldı

Alman membaları şayiaları tekzip ettiler

Paris, 23 — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor:

Bern'den alınan ve burada negredilen bir habere göre Avusturyada bazı askerî hareketler vukubulduğuna dair gelen haberler üzerine telâşa düşen halkı yaştırmak için hudud kâ'alarının takviyesine karar verilmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

İsmet İnönü'nün doğduğu ev

İzmir belediyesi evi istimlak ederek müze yapacak

İzmir, 23 (Hususi) — Belediye İsmet İnönü'nün İngiliz yokuşunda doğduğu evi istimlak karar vermiştir. Cıvardaki evler de istimlak edilerek bir park ve bir müze yapılacaktır. Belediye evin kapısına «İnönü bu evde doğdu» levhasını koydurmuştur.

Bulgar Başvekilinin Ankara seyahati

Bulgar Sefiri Sofyadan döndü, Ankarada ziyaret programı kararlaştırılacak

Bir müddettenberi mezunen Sofyada bulunan Bulgaristanın Ankara elçisi Dr. Hristof, dün şehrimize dönmüştür.

Dr. Hristof'un, birkaç güne kadar Ankaraya giderek, Bulgar başvekilini Dr. Kösevanof'un hükümet merkezimizi ziyaretinin kat'i programını tesbit etmek üzere alâkadar makamlarla temasa geçeceği anlaşılmaktadır.

Berinde de sene KALEMİLE GECİNER BİRTÖR KADINI SUAT DERVİŞİN HATIRALARI

Pek yakında "Son Posta,, da

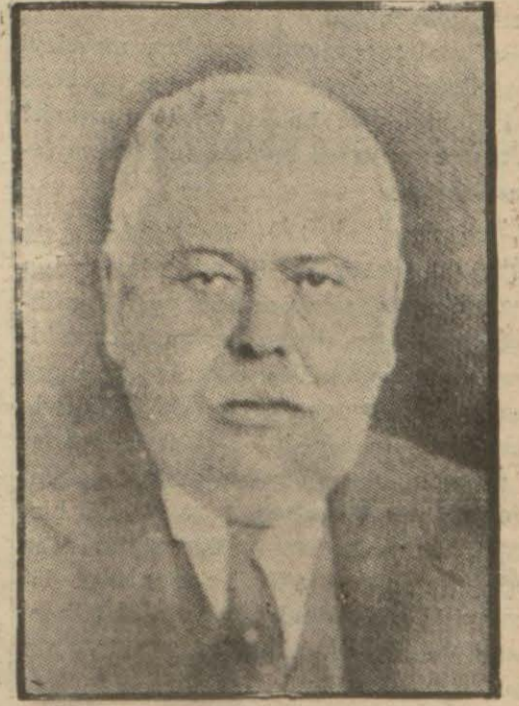
Eski ve yeni mütekaidler meselesi dün Millet Meclisinde görüşüldü

Maliye Vekili, Halil Menteşenin sual tahririne cevap verdi

Halil Menteşe müzakere sonunda: «Maliye Vekili arkadaşım, ilerisi için kat'i söz vermemekle beraber bütçe imkânları müsaid olduğu derecede bu muhtarib vatandaşların ıztırlarını da tahfif edeceklerini söylediler. Bunu bu kürsüden söylettirmiş olmak ta benim için vicdani bir haz oldu» dedi

Maliye Vekili Fuad Ağrak

Halil Menteşe

Ankara, 23 — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitezin başkanlığında gelerek, eski mütekaidlerle yeni kanun toplanmış ve celsenin açılmasını müte-

(Devamı 11 inci sayfada)

Zeytin kanunu

Meclis dün lâyhayı müzakereye başladı

Ziraat Vekili beyanatta bulunarak: «Bu kanunun tatbiki ile rekolte iki misiline çıkacak, memleket ekonomisinin kazancı 20 milyona yaklaşacaktır,, dedi

Ankara, 23 — Millet Meclisinin bugün- Menteşenin eski ve yeni mütekaidler me- kü toplantısında Maliye Vekili, Halil

(Devamı 11 inci sayfada)

Frankistler Barselona 16 mil mesafede!

Muharebeler çok korkunç oluyor, bir tepenin günde altı defa elden ele geçtiği görülüyor

Fransanın Katalonyaya cephaneye verdiği haberleir Frankocular arasında büyük heyecan uyandırdı

Frankistlerin aldıkları yerlerde halka ekmek tevzii (Yazısı 10 uncu sayfada)

TELGRAF HABERLERİ

İtalya Hariciye Nazırı Belgraddan ayrıldı

İtalyan gazeteleri: "Kont Cianonun bu ziyareti bir Yugoslav - Macar dostluk anlaşmasına müncer olacaktır," diyorlar

Belgrad, 23 (Hususi) — Yugoslavyada dört gün misafir kalan İtalyan hariciye nazırı Kont Ciano, dün gece Prens Pol tarafından şerefine verilen ziyafette hazır bulunduğundan sonra, saat 14.30 da Belgraddan ayrılmıştır.

Kont Ciano istasyonda başvekil, hükümet erkânı, sefirler ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından hararetle uğurlanmıştır.

Prens Pol, Kont Ciano'ya Beyaz Kartal nişanının büyük kordonunu vermiştir.

İtalyan gazetelerinin neşriyatı

Roma, 23 (Hususi) — Kont Ciano'nun

Hitler ay sonunda Afrikanın yeniden taksimini isteyeceği

Paris 23 — Gazeteler, beynelmül vaziyet hakkında tefsirlerde bulunuyorlar.

Epoque gazetesinde Donnadieu yazıyor:

Oyunlar hazırlanıyor. Hitler 30 İkincikanunda nasyonal sosyalizmin ictidar mevkiine geldiğinin altıncı yıldönümü münasebetiyle büyük bir nutuk söyleyecektir. İki gören müşahidelerin temin ettiklerine göre, Hitler, bu nutukunda müstemleke meselesini bütün genişliğiyle ortaya koyacak ve Almanya ile İtalya lehine Afrikanın yeniden taksimini isteyecektir. İtalyan diplomasisinin hattı hareketi bu faraziyye bir hakikat manzarası vermektedir.

Kinin satışlarını Ziraat Bankası yapacak

Ankara, 23 (Hususi) — Kinin için mütedavil sermaye tesisi hakkında Sıhhat Vekâleti bir kanun projesi hazırlamıştır. Kinin satışı Ziraat Bankaları vasıtasıyla yapılacaktır. Maliyetine masraf ve yüzde beş kâr ilâve edilecektir.

Bir Leh gazetesinin İstanbul hakkında neşriyatı

Varşova 23 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Ordunun organı olan Polska Zbrojne gazetesini neşrettiği bir İstanbul mektubunda, eski hükümet merkezinin cumhuriyet rejiminde çehresini değiştiren büyük değişiklikleri kaydettikten sonra diyor ki:

"İstanbul nisbeten kısa bir zaman zarfında temiz ve muntazam büyük bir Avrupa merkezi olmuş ve bu suretle batı medeniyetinin hududu doğuya doğru daha uzağa intikal etmiştir."

Nevyork sergisi hazırlık kom'yonu lağvedildi

Ankara, 23 (Hususi) — NevYork dünyaya sergisi hazırlıkları ile meşgul Vekâletler arası komisyonu çalışmalarını tamamladığından lağvedilmiştir.

İngilterede bir deniz faciası

Londra, 23 (A.A.) — Saint İdes adındaki tahlisiye gemisi, kazaya uğramış bir geminin imdadına giderken devrilmiştir.

Saint İves, bir kayaya çarpmış, 7 kişi telef olmuştur. Yalnız bir kişi kurtulmuştur. Kazaya uğramış olan gemi, kazaya oturmuştur. Mürettebattan 3 kişi kurtarılmış ise de dördüncüsünün telef olup olmasından korkulmaktadır.

Filistinde vaziyet

Kudüs, 23 (A.A.) — Zengin Yahudi tüccarlarından Behor Muraş, Kudüsün merkezinde Arablar tarafından silâhla öldürülmüştür. Katillerin yakalanması için araştırmalar yapılmaktadır. Şehre 24 saat müddetle ateş söndürme mecburiyeti tahmil edilmiştir.

Belgrad seyahatini mevzu bahseden Virjino Gayda, «Cioriale d'Italya» gazetesinde yazdığı bir makalede, bu ziyaretin bir Yugoslav - Macar dostluk anlaşmasına müncer olacağı kanaatini izhar etmektedir.

Muharrir, Tuna havzasında iktisadi bakımdan Almanyanın İtalyaya yegâne rakib olduğunu kaydettikten sonra, şimdi bu havzada Berlin - Roma müverine tamamen tetabuk eden yeni bir sistemin kurulmuş olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Almanya ile Sovyet Rusya arasında yapılacak müzakereler

Moskova 23 — (Havas ajansı bildiriyor) :

Bu ayın sonunda Moskovaya bir Alman ticaret heyeti gelecektir. Macaristanın Antikomintern pakta iltihakı gözönüne alınarak, Sovyetler Birliği ile Almanyanın her ne olursa olsun münasebetleri kesmek istemedikleri anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan müzakerelerin ticaret sahasından ziyade politika sahasında cereyan edeceği kanaati mevcuttur.

Hâlen Sovyetler Birliği ile Polonya arasında devam eden ve en samimi bir şekilde cereyan etmekte olan müzakereler de böyledir.

Keza bir İngiliz ticaret heyetinin de gelmesi mevzuubahstir.

Alacak yüzünden bir bahçıvan iki kişiyi yaraladı

Dün akşam Maçkada iki kişinin yaralanması neticelenen kanlı bir vak'a olmuştur.

Bir müddettenberi Maçka bostanlarında çalışan Cafer ile bahçıvan Abdullah arasında alacak yüzünden bir kırgınlık vardır. Cafer ikide bir Abdullah'a giderek alacağını istemekte ve her rast geldiği yerde de bu talebini tekrarlayarak parasını vermediği takdirde işin fenaya varacağını söyleyerek onu tehdit etmektedir.

Dün saat 20 sıralarında Abdullahla karşılaşan Cafer, gene parasını istemiş ve bu defa paraları vermeden elinden kolay kolay yakayı sıyrılmayacağını sövülerek işi aştırmıştır.

Nihayet bu münakaşa büyüyerek bir kavga şeklini almış ve bir aralık Cafer bıcağını çekerek Abdullahın üzerine saldırmıştır.

Bu sırada Ferid isminde biri de işe müdahale etmiş ve onları teskine çalışmış ise de hiddetten bir çılına dönen Caferin savurduğu bıçak darbelerinden biri Feridin koluna isabet ederek ağır surette yaralanmıştır. Bu arada Abdullah da sol böğründen derin ve tehlikeli bir yara almıştır.

Her iki yaralı da hastaneye kaldırılmış ve Cafer yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir çoban arkadaşını av tüfeğiyle yaraladı

Dün akşam üzeri Okmeydanında seviz çoban arasında kanlı bir boğuşma olmuş Kadir adındaki çoban ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılmıştır.

Kadir gene çoban olan arkadaşını Kemal henüz anlaşılamiyan bir sebepten kavgaya tutuşmuş ve az sonra bu kavgaya bir boğuşma halini almıştır. Her iki çobanın bu boğuşmasında gören Hüseyin, Ali, Battal, Mevlüt, Ömer ve Abdülkadir adındaki diğer çobanlar koşarak müdahale etmişler ve ayırmağa çalışmışlarsa da, Kemal Kadiri av tü-

Kırtasiyecilik

Dahiliye Vekâletinin vilâyetlere gönderdiği tamim

Ankara, 23 (Hususi) — Dahiliye Vekâleti vilâyetlere gönderdiği bir tamimde idari makamlara vaki müracaatiere derhal cevap itasını, kırtasiyeciliğe nihayet verilerek teşkilâtı esasıya kanununa göre hareket edilmesini istemiştir.

Nafia ile Tramvay Şirketi arasındaki müzakereler başladı

Ankara, 23 (Hususi) — İstanbul Tramvay Şirketi mümessilleri ile Nafia Vekâleti arasında müzakerelere bugün öğleden evvel başlanmış ve ilk olarak şirketin tesisat kıymetleri mevzuu ele alınmıştır. Müzakerelere yarın devam olunacaktır.

Londra konferansı Arab murahhasları bugün Kahireden hareket ediyorlar

Londra 23 (Hususi) — Kahireden bildiriliyor:

Geçen gün buradan Beruta gitmiş olan İrak Başvekil Nuri Paşa, Arab milliyetçilerin şefi eski Kudüs müftüsüyle görüştüktan sonra, tekrar Kahireye dönmüştür.

Nuri Paşa El Said, müftü ile yaptığı mülakatın neticesinden memnun olduğunu ve Londra konferansında takip edilecek hattı hareketin tamamen tesbit edildiğini söylemiştir.

Konferansa iştirak edecek olan murahhaslar, yarın Londraya hareket edeceklerdir.

Müftü, Naşa Şibinin riyaseti altında bulunan muharib Arab partisinin iki mümessilinin konferansa iştiraklerine muvafakat etmiştir.

Meclise yeni kanun lâyhaları verildi

Ankara 23 (Hususi) — Milli Müdafa ihtiyacı için 125 buçuk milyon liraya kadar taahhüd girişilmesi, bazı devlet alacaklarının tahsil sureti, devlet kitapları mütedavül sermayesi hakkındaki 2133 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi, idare-i umumiye vilâyet kanununun bazı maddelerinin değiştiren 2630 sayılı kanunun ikinci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyhaları hükümet tarafından hazırlanarak Meclise gönderilmiştir.

İngilterede vakalanan suikasdçiler

Londra 23 — Üstlerinde muhtelif cinslerde patlayıcı maddeler taşıyan biri 18 ve diğeri 22 yaşındaki iki kız kardeş Manchester'de tevkif edilmiştir.

Kral ailesinin ikamet ettiği Sandringham sarayı etrafında hususi emniyet tedbirleri alınmıştır.

Çinde vaziyet

Hong-Kong 23 (A.A.) — Çin çeteleleri son günlerde düşman gerilerinde Pekin ile Tientsin arasında büyük faaliyet göstermişlerdir. Çin süvarileri kısa bir müsademen sonra Hang-Fang ve La-Tai şehirlerini zaptetmişler ve düşmanı geri atmışlardır.

Hong-Kong 23 (A.A.) — Dünkü Pazartan günü bir Çin tayyare filosu Kantan'ın cenubundaki Japon topçu mevzilerini müessir bir tarzda bombardıman etmiştir. Şiddetli bir hava muharebesi neticesinde yirmi Japon tayyaresi düşürülmüştür.

Feğile başından ağır surette yaralanmıştır. Kadir Şişli hastanesine kaldırılmış ve hâdis hakkında tahkikata başlanmıştır.

San'atkâr Melek ağır hasta!

Melek

Evvelki sene «Kral Lir» piyesi temsil edilirken, ağzından kan boşanarak hastaneye kaldırılan Şehir tiyatrosu dram kısmı san'atkârlarından bestekâr Muhlis Sabahaddinın kızı Melek tedavi edildiği Sanatoryomdan Cerrahpaşa hastanesine nakledilmişti. On beş gün evvel Profesör Nissen tarafından kendisine bir ameliyat yapılmış ve genç artistin üç kaburga kemiği çıkarılmıştı. Haber aldığımız göre dün de görülen lüzum üzerine hastanın ciğerlerine hava verilmiştir. Şehir tiyatrosunun bu istidatlı ve genç san'atkârına acil şifalar dileriz.

Rüştü Aras bu akşam Londraya gidiyor

Pazar günü Ankaradan şehrimize gelmiş olan Londra büyük elçimiz Dr. Rüştü Aras, yeni vazifesi başına gitmek üzere bu akşamki ekspresle Londraya hareket edecektir.

Rüştü Arasın İzmir Belediyesine mektubu

İzmir, 23 (Hususi) — Eski Hariciye Vekili ve İzmir mebusu Tevfik Rüştü Aras Londraya tayini dolayısıyla Belediyeye bir telgraf göndererek demiştir ki: «İzmir mebusluğundan ayrılırken mütehiblerime sevgilerimi bizzat sunmak isterdim. Yeni vazifeme hemen gitmek lüzumunu bu emelimden beni mahrum etti. Delâletinizi rica ederim.»

Amerikada şiddetli kar fırtınaları

Nevyork 23 (A.A.) — Burada ve Amerikanın şarkındaki mmtakalarda şiddetli bir kar fırtınası hüküm sürmektedir. Fırtınadan şimdye kadar 2 kişi ölmüştür. NevYork eyaletinin şimalindeki yollarda nakliyat tamamile durmuştur.

Hararet derecesi birdenbire düşmüştür. Rüzgâr saatte 120 kilometre süratle esmektedir.

Japonyada bir facia

Tokyo 23 (A.A.) — Tukuoka eyaletinde kâin Miyadaşo maden ocaklarında bir infilâk vukubulmuştur. 70 kişinin bu kazaya kurban gitmiş olmasından korkulmaktadır.

İlk imdad ekipleri 6 madenciye kurtarmağa ve 5 cesed çıkarmağa muvafak olmuşlardır.

Sabahtan sabaha:

Celâl Bayar

Geçen gece Şehir Tiyatrosunun komedi kısmına gidenler, kalabalık arasında pek iyi tanıdıkları sevimli bir çehrenin de kendileriyle beraber gülüp konuştuğunu gördüler. Bu Başvekil Celâl Bayardı. Günün hâdiselerine temas etmese bile umumî hayatımızın götüz ve düşünüşlerine pek uygun olan mevzuu haz ve takdirle seyretti ve halk ile beraber çekilip gitti.

Bu, rejimin tabii bir neticesidir. Yalnız itiyadlarımızı, hareketlerimizi ve telâkilerimizi tenkid eder şekilde sahneleri yüz buruşturmadan seyreden bir Başvekilimizde görmek bize büyük emniyet vermiş oldu. Hükümet acamıların tolere'ni yalnız gazetecilere emniyet ve sükûnet veren bir meziyet değil, aynı zamanda cemiyet seviyemizin kemalini ifade eden bir harekettir.

Avrupada günlük hâdiseleri sahnedeki temsil eden san'atkârları devrin ricallı zevkle seyrederek. Klemanso gibi eğir devlet adamları bile hareketlerini sahnedeki tekrar eden, taklid eden aktörleri takdir etmişlerdir.

Demokrasinin bu en cazib ve samimi taraflarını henüz idrake başladık. Hükümetin «König» hâdisesinde yapılan neşriyata karşı aldığı samimi cephe de bu sempatik cereyan kuvve'lendirilmiştir. Fikir ve san'at hayatına, yakından alakadar olan bir rejimin idarecileri daima muvaffak olmuşlardır. Şüpheli emiyelim ki bu müteakibî jestler Ebedi Şefin, Büyük Atanın kurduğu fikir ve his birliğini itiyad haline getirecek terbiyevi ve içtimai birer asalet ve fazilet örneğidir.

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Loyd Corcdan Çemberlayn'e hücum

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Büyük Harbde dünyanın mukadderatı üzerinde büyük tesiri olan eski İngiliz başvekil Loyd Corç şimdiki ihtiyarlamış bulunuyor. Fakat onu bu ihtiyarlığı, zaman zaman, bazı vesilelerle fevran etmesine mâni olmuyor. Loyd Corcun bu nevi tezahürlerinde birine, başvekil Çemberlaynın Roma ziyahatı sebep olmuştur. Bu münasebeti Loyde Corç öyle bir nutuk irad etmişti ki zehir katılmış denilse yeridir.

Gal memleketinin ateşin hatibi diyor ki:

— Mister Çemberlaynın Roma ve Münih seyahatlerinin manalı tavsifini, b seyahatleri takip eden hâdiselerde bulabilirsiniz. Münih ziyaretinden döner dönmez bu nesil için harbin önüne geçtiği müjdeliyen Çemberlayn, Alman tayyar hücumlarına karşı şehirlerimizi muhafaza edecek tedbirleri almaya memur yer bir kabine teşkil etti.

Roma seyahatinden döner dönmez d rezdine davet edip kendileriyle görüştüğü adamlar yeni müdafa nazırı ile hav nazırı olmuştur.

Loyd Corç, aynı zamanda Çemberlaynın Romada Mussolininin elini sıkmasına da itiraz ederek diyor ki:

«Bu eldir ki İngiliz gemileri üzerinde bombalar atarak onları batırması ve bitakim İngiliz denizcilerinin ölümüne v malûl kalmalarına sebep olmuştur. Şayet Nazilerle Faşistlerin topları sayesinde Franko harbi kazanırsa, İspanya diktatöryalarının müttetiki bir devlet olacaktır. Septe boğazının genişliği nihaye dokuz mildir ve bunun her iki sahli faşistlerin elindedir. Bir harb zuhûrunda Akdeniz, İtalya tarafından İngilterenin seratinı kapatılacaktır.»

Ve Loyd Corç sözlerini şöyle bitirmiştir:

— İktidar mevkiinde bulunan adamların saffet ve gafletine nasıl hayret etmezsiniz.»

Bu sözler, Garbi Avrupadaki insanların siyasi vaziyet hakkındaki haleti ruhiyelerini kâfi bir vüzuha izah ediyor. Bu sözlerime ilâve edebilecek ne vardır?

Selim Ragıp Emeç

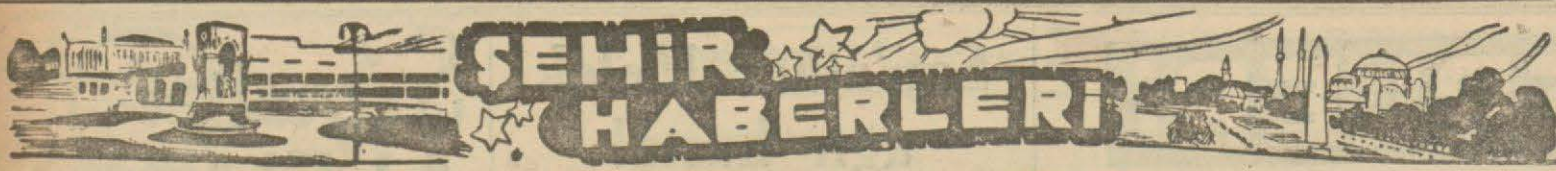
İzmirde bir fabrika kazanı patladı, üç amele yaralandı

İzmir, 23 (Hususi) — Şehidlerde Gönel firmasına aid pamuk fabrikasının kazanı patlamış, 100 dereceli hararete kayınan sular banyo almakta olan Mustafa, Ali Seyid ve Kemal isminde üç ameleyi ağır surette yaralamıştır. Yaralıları hastaneye kaldırılmışlardır.

Bir katilin ölüm cezası tezkeresi Meclis ruznamesinde

Ankara, 23 (Hususi) — Ankaranın Yakıbbadal köyünden Sarı Mehmed oğullarından Ahmed oğlu Halil Önderin ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki Başvekil tezkeresi ruznameye alınmıştır.

Taahhüd işlerinde çalışan işçileri koruyacak yeni tedbirler alındı

Bazı müteahhidlerin iş kanunu hükümlerinden kaçınmalarına mahal bırakmamak için ihale olunan işler iş dairelerine bildirilecek

İktisad Vekâleti iş alan müteahhidler hakkında bazı kararlar vermiş ve dün alâkadarlara bildirmiştir. Devletin her türlü, yol, köprü, bina vesaire inşaatını veyahud tamiri işlerini alan bazı müteahhidlerin, iş kanunu hükümlerinden kaçınmak ve işçilerini kayıtsız, şartsız çalıştırmak maksadile iş daireleri bölge âmirliklerine iş yeri beyannamesi vermemekte oldukları anlaşılmıştır.

İş dairesinin henüz her vilâyette teşkilâtı bulunmadığı ve bu kabli işlerin yeri ve zamanı da muayyen olmadığı için, ekseriya alâkalı bölge âmirliklerinin bu müteahhidlerin faaliyetinden haber almaya kadar iş bitmiş bulunmakta ve bu işlere ancak bitmelerine yakın el konulabilmektedir. Müteahhidlerin bu su-

retle teftiş ve mürakabeden uzak kalarak iş kanunu hükümlerine aykırı hareketlerde buldukları ve hattâ istihkaklarını hükümetten tamamen aldıktan sonra dahi işçilerin ücretlerini vermiyerek bunları sefil ve perişan bir hale soktukları İktisad Vekâleti tarafından yapılan tetkikler sonunda anlaşılmıştır.

İktisad Vekâleti bu vaziyet üzerine alâkadarlara yeni bir emir göndererek iş kanunu tatbikatının tamamen temin edilmesini ve bu gibi cezayı müstelzim hallerin önüne geçilebilmesi için bütün hükümet teşkilâtında iş verilen müteahhidlerin hüviyetleriyle, sarif adreslerinin ve taahhüd olunan işin; ihaleyi müteakib iş daireleri bölge âmirliklerine bildirilmesini tebliğ etmiştir.

Satiye binası işi Ankarada tetkik ediliyor

Kat'i kararın bugünlerde verilmesi muhtemel

Denizbankın Satye şirketinden 250 bin liraya satın aldığı Fındıklıdaki sergi binasının Nafta Vekâleti tarafından menafii umumiyeye namına istimlak edilmesine hücum gördüğünü ve keyfiyetin Denizbanka bildirildiğini yazmıştı. Denizbank idaresi kanunen bu karara on beş gün içinde itiraz edebilecektir. Bu hususta Ankarada Denizbank Umum Müdürlüğü ve Nafta Vekâleti arasında temaslarda yapılmaktadır.

Diğer taraftan bina istimlak yoluyla Vekâlet tarafından satın alındığı takdirde, aradaki 140 küsur bin liralık zararın, Satye şirketinden alınıp alınmayacağı meselesini tetkik etmek üzere Ankarada toplanan Nafta ve İktisad Vekâleti mümesillerinden müteşekkil komisyon çalışmaya başlamıştır. Denizbank hukuk müşaviri İsmail, komisyonunda Denizbank namına bulunmak üzere Ankaraya gitmiştir. Satye binası işine aid kat'i netice-nin bugünlerde alınması muhtemeldir.

Pollste :

İki amele fabrikadan üç çuval ipilik çaldılar

Balatta İpekş fabrikasında çalışan Mahmud ve İlyas adlarına iki amele tarafından, fabrikadan kumaş yapmaya mahsus üç çuval ipilik çaldığı anlaşılarak evlerinde yapılan aramada ipikler bulunarak müsadere olunmuştur. Zabita suçlular hakkında tahkikata başlamıştır.

Fazla içki için biri hastaneye kaldırıldı

Karaköyde Mimar hanında oturan terzi Galib, evvelki gece fazla içki içmiş ve ağzından kan gelemeğe başlamıştır. Galib, can kurtaran otomobilile Beyoğlu hastanesine nakledilmiştir.

Ceket ve pardesü çalan sütçü yakalandı

Taksimde Yoğurthane apartmanında oturan Selim zabıtaya müracaat ederek, sütçü Süleyman tarafından ceket ve pardesüsünün çalındığını iddia etmiştir. Suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Elektrik cereyanına kapılan elektrikçi hastaneye kaldırıldı

Bakırköyünde istasyon yanındaki elektrik kulübesinde makinelerin bazı aksamları temizlemekte olan elektrik memuru Kadri birdenbire gelen cereyana ellerini kapırmıştır. Kadri Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir otomobil iki kişiye çarpıp yaraladı

Şoför Saminin idaresindeki 1821 numaralı otomobil, Meşrutiyet caddesinden geçerken Jak ve Receb adlarında iki şahsa çarparak her ikisinin de yaralanmalarına sebebiyet vermiştir.

Yaralıların müdavası yapılmış, suçlu şoför yakalanarak takibata başlanmıştır.

Yeni vapurlar birer birer tetkik edildi

Muhtelit komisyon raporunu hazırlamağa başladı

Almanya'da yeni yaptırılan vapurlar meselesini tetkik etmek üzere İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünde teşekkül eden muhtelit komisyon, dün de öğleden evvel ve öğleden sonra iki defa toplanarak çalışmalarına devam etmiştir. Muhtelit komisyon Almanya'da yaptırılan bütün yeni vapurları birer birer gezerek tetkik etmiş, alâkadarların malûmatlarına müracaat eylemiş ve raporunu hazırlamağa başlamıştır. Rapor birkaç güne kadar tamamlanarak İktisad Vekâletine gönderilecek ve komisyon tetkiklerinin neticesi Vekâlet tarafından efkârı umumiyeye bildirilecektir.

Müteferrik :

Kurban derisi toplanmasında belediye teşkilâtı yardım edecek

Türk Hava Kurumuna hediye edilecek kurban derilerinin toplanmasında Belediye teşkilâtının da yardım etmesi Belediye Reisliği tarafından şubelerden istenmiştir.

Eski Belediye Reis Muavini şerefine bir çay verildi

Sivas vilâyeti idare heyeti azalığına tayin edilen İstanbul Belediye Reis Muavini Rauf Demirtaş şerefine arkadaşları tarafından dün akşam Tokatlıyan salonlarında bir ziyafet tertib edilmiştir. Rauf Demirtaş bugün yeni vazifesine müteveccihen yola çıkacaktır.

Raufun yerine tayin edildiğini haber verdiğimiz Akhisar kaymakamı Rifatın tayin emri Belediyeye gelmiştir.

Adliyede mutad teftişler yapılıyor

Adliye müfettişlerinden mürekkeb bir heyet, İstanbul adliyesinde mutad teftişlere başlamıştır.

İlk olarak, Ticaret, Hukuk ve Sulh mahkemeleri teftiş edilmiştir.

Şehir işleri :

Tepebaşı çocuk bahçesinin projesi hazırlanıyor

Tepebaşında çocuk bahçesi olarak ayrılan saha Emlak Bankasına aid bulunduğu kolayca istimlak edilebilecektir. Belediye fen heyeti çocuk bahçesinin projesini hazırlamaktadır. On beş gün sonra iki taraf arasında satış müzakerelerine geçilecektir.

Müsaadesiz inşaat yapılmış

Belediyeye bazı yerlerde kanunsuz inşaat yapıldığı ihbar edilmiş ve bu işi tetkike iki Belediye müfettişi memur edilmiştir. Tetkikat sonunda ihbarların doğru olduğu görülmüş, Beyoğlunda dört yerde apartman ve ev tamir edilmek üzere müsaade alındığı halde, bu binalar yeniden inşa olunmuştur. Tahkikat devam etmektedir.

Esrar satan üç kadın ve üç erkek yakalandı

Keyif verici zehirlerle yapılmakta olan mücadelede, gümrük muhafaza teşkilâtı ve Emniyet Direktörlüğü kaçakçılık bürosu tarafından ehemmiyetle devam edilmektedir.

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları son günlerde bu işlerle ötedenberi alakası olduğu bilinen Salih adından birinin vaziyetinden şüphe ederek takibe koyulmuşlar ve Salih Beşiktaşta Faik adında bir kahveciye bir kilo kadar esrar satarken yakalanmışlardır.

Kahveci Faik esrarı atarak kaçmak istemiş ve memurlar tarafından yakalanmıştır.

Salihin evinde yapılan bir arama neticesinde iki buçuk kilo daha esrar bulunmuştur.

Bundan başka Kadıköyde Mısırhoğlu sokağında oturan Halilin evinde 300 gram esrar bulunmuş ve Halilin esrar satışında Naile, Lâfife ve Server isiminde üç kadını da çalıştırdığı anlaşılmıştır.

Suçlular hakkında takibata başlanmıştır.

Belediye, yükselen dükkân kiralalarına karşı tedbir alıyor

İmar hareketi münasebetle açılan meydanlar ve tanzim olunan yolların civarında bulunan arsa, dükkân ve mağaza kiralaları alabildiğine yükselmekte, bu hal birçok şikâyetleri mucib olmaktadır. Belediye bir tedbir olmak üzere meydan ve yollardan hariç olarak otuz beş metre uzaklıktaki dükkân, mağaza ve arsaları da istimlak etmek istemektedir. İstimlak kanununda istenilen tadilat meydanında bu nokta nazar da zikredilmiştir. Kanun yeni şekle göre tadil edilinceye kadar Belediye yol ve meydanlar için istimlak edilen sahada derinliğine yirmi metrelik bir sahayı da istimlak edecektir.

Sanayi Birliği komitesi toplandı

Millî Sanayi Birliği sergi komitesi, dün öğleden sonra bir toplantı yapmış ve Cuma günü toplanacak olan umumî kongreye aid raporları hazırlamıştır.

Takas tetkik komisyonu toplandı

Takas tetkik komisyonu dün öğleden sonra Türkofis müdürü Cemal Ziya'nın başkanlığı altında toplanmış ve bir haftalık takas muamelelerini tetkik etmiştir.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı
Dram kısmı
akşam saat 7.30 da
Haydutlar
5 perde

EKONOMİ

Tütün müstahsilleri için yeni kolaylıklar

Bozuk tütünler köylerde imha edilerek müstahsil bunları İnhisar İdarelerine getirmeğe mecbur tutulmıyacak

İzmit (Hususi) — Geçen 938 yılında İzmit Vilâyeti mntakasında 1,320,000 kilo tütün istihsal edilmiştir. Bunun 900 bin kilosu İzmit, 150 bin kilosu Karamürsel, 200 bin kilosu Adapazarının Akyazı nahiyesinde, 70 bin kilosu da Pamukovada elde edilmiştir. Bilhassa İzmitin Karşıyaka ve Karamürselin Basma tütünlere geçen yıl iyi fiatlarla satılmıştır.

Başlıbaşına bir istihsal merkezi olan Hendekte de 1 milyon kiloya yakın tütün istihsal edilmiştir. İnhisarlar İdareleri tütün müstahsillerine bir takım kolaylıklar göstermeğe başlamıştır. Köylü evvelce İnhisarlar İdaresinden verilen nakliyelere almak için büyük müşkülâta uğramakta, günlerce işinden gücünden kalarak şehre gelmekte

idi. Son ziraat kongresinde verilen kararlara göre nakliye tezkereleri bundan sonra bizzat köylerde zürraa verilecek ve köylü şehre gelerek nakliye almıyacaktır.

Gene yeni kararlar cümlesinden olarak çürük, ezik, yanık ve hurda tütünler köylerde imha edilecek, köylü bu tütünlere İnhisar İdarelerine getirmeğe mecbur tutulmıyacaktır. Bu kararlar köylüyü çok sevindirmiştir.

Kredi anlaşmasını imza eden heyetimiz Almanya'dan döndü

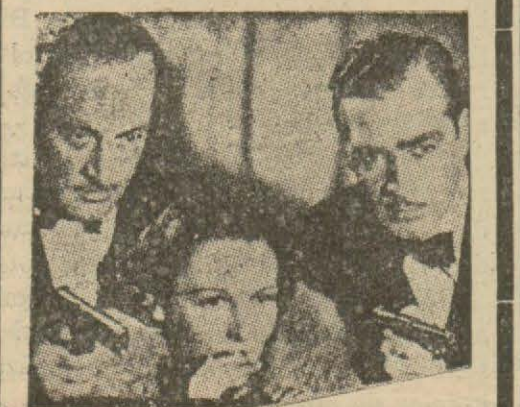
Almanya hükümetine imzalanan 150 milyon marklık kredi anlaşması müzakerelerinde bulunmak üzere Berlinde giden heyetimizin ikinci reisi saygı Cezmi Erçin ve azalardan Maliye Vekâleti nakid işleri umum müdürü Celâl Said, Türkofis başkan muavini Celâl, Hariciye Vekâleti memurlarından Cevdet ve Şadi dün sabah sempo ekspressile şehrimize gelmişlerdir.

Heyet reisi Hariciye Vekâleti umumî kâatibi Numan Rifat Menemencioglu, tedavi için Berlinde kalmıştır. Tedavisi bittikten sonra şehrimize döner.

Heyet azalarından, Maliye Vekâleti Nakid İşleri Umum Müdürü Celâl Said ve Türkofis başkan muavini, dün öğleden evvel Türkofis İstanbul şubesine gelerek müdür Cemal Ziya Ardalla bir müddet görüşmüşlerdir. Heyet azaları, dün akşam Ankaraya hareket etmişlerdir. Saygı Cezmi Erçin dün anlaşma hakkında kendisiyle görüşen bir muharririmize müzakerelerin çok samimi bir hava içinde cereyan ettiğini, Almanya'da fevkalâde hüsnükabul gördüklerini, yeni kredi anlaşmasının Türk ve Alman münasebetlerine çok iyi bir inkişaf temin edeceğini söylemiştir. Heyet ikinci reisi yeni anlaşmayı Ankarada alâkadar makamlara takdim edecek ve anlaşma Büyük Millet Meclisi tarafından tasdik edildikten sonra tatbik mevkiine konulacaktır.

GANGSTER Filmi Meraklılarına :
Paramunt Film Şirketinin 938 - 939 mevsimi için hazırladığı emsalsiz şaheser

3 BÜYÜK ARTİST

JOHN BARIMORE
LOUISE CAMPBELL
REGİNALD DENNY
NAMUS
Düşmanları

Filminde
Dehşet; Korku, Heyecan, Müthiş macera dolu ve şimdye kadar misline rastlanmamış bir Gangster filmi

YARIN Matinelardan itibaren
ALKAZAR
Sinemasında Başlıyor

Yarın Akşam **SÜMER** Sinemasında

(AŞKA TAPAN KADIN) Filminde cazip ve muhrık sesi ile bütün seyircileri gâşyetmiş olan şayanı hayret yıldızı

ZARAH LEANDER

En son çevirdiği
MAVİ TILKI

Büyük aşk ve ihtiras filminde dehşetli san'atkaranesini bir daha gösterecektir. Bu film : **EVLİ BİR KADININ İKİ AŞK ARASINDA** taksimini tasvir eden bir ihtiras romanıdır.

Önümüzdeki **SARAY ve İPEK** Sinemalarında birden
PERŞEMBE AKŞAMI
Türkçe Sözlü - Alaturka Musiki ve Şarkılı

ŞEYHİN AŞKI

MİSİR'da başlayıp ateşli SAHRALARDA geçen büyü AŞK ve HEYECANLI MACERALAR MUAZZAM SAHNELER
MUSİKİ KISMINI TERTİP ve İDARE EDENLER : M. C. ve CEVDET KOZAN
GAZEL VE ŞARKILARI : MUSTAFA ÇAĞLAR

MEMLEKET HABERLERİ

İzmirde hava seferlerine Nisanda başlanıyor

Cumaovasında hava yolları istasyonunda 40 metro genişliğinde mükemmel bir pist yapıldı

Hava yolları tayyarelerinden biri

İzmir (Hususî) — Nisandaki hava seferlerine hazırlık olmak üzere Cumaovasında Hava Yolları istasyonunda 40 metre genişliğinde mükemmel bir istasyon yapılmıştır. Telsiz istasyonu kurulmuş ve faaliyete geçmiştir. İzmir istasyonu müdürlüğüne tayin olunan Basri Akdoğan da istasyonun kurulması ve faaliyete geçmesinde çok çalışmıştır.

Cumaovası ile İzmir arasında yolcu nakliyatı için bir otobüs satın alınmıştır. Bu otobüs her gün yolcuları istasyona taşıyacaktır.

Şehrimizdeki alâkadarlara gelen malumata göre hava seferleri Nisan ayında başlanacaktır. Devlet Hava Yolları idaresine, geçen sene olduğu gibi bir milyon liralık fevkalâde tahsisat verilmesi derpiş edilmektedir. Ancak fevkalâde tahsisat ciheti kat'î olarak tesbit olunmadığından 939 bütçesi her iki ihtimale cevap verecek şekilde hazırlanmıştır.

Eğer fevkalâde tahsisat temin olunmazsa, Adana ve Diyarbakır seferleri açılmayacak ve Nisanda yalnız İzmir, Ankara ve İstanbul seferleri çalışacaktır. Tahsisat almırsa, Diyarbakır ve Adana seferleri de başlayacaktır.

İzmirde kuzud azaldı

Yapılan tedkiklerde, son zamanlarda İstanbul ve İzmirde kuzud vak'alarının yüzde 22 nisbetinde azaldığı görülmüştür. Kuzud müsabı olduğunu iddia ederek tedavi altına alınanlardan yüzde 97 sinin hastalıklı görülmediği anlaşılmıştır. Müsablardan İstanbulda ölüm nispeti binde beş, İzmirde binde ikidir.

Şehir vilâyet meclisi toplantıları

Şehir meclisi 6 Şubat, vilâyet umumî meclisi de 9 Şubat tarihinde toplantılarına yapacaklardır. Bütçe hazırlıklarına başlamıştır. Şehir meclisi 939 yıllık bütçesi 1,456,000 lira (Mülhak bütçelerle beraber) vilâyet bütçesine 2,450,000 liradır. Vilâyet bütçesine 500,000 lira turistik yollar vergisi ilâve edilirse bütçenin 3 milyon liraya yaklaştığı görülür.

Şap hastalığı

Şap hastalığının artması üzerine İzmir limanı, beynelmîlel bayratı mukavelename hükümlerine tevfiğin ihraçta kapanmıştır. Hastalık söndüğünden, Vekâletin müsaadesiyle dünden itibaren yalnız hayvanî maddelerin ihra-

Gümüşhacıköyünde âyin tertib eden bir dede yakalandı

Cürmümeşhuda yapan jandarma yüze yakın kadın ve erkeği bir arada buldu

Gümüşhacıköy (Hususî — Kazanın Hamamözü nahiyesine bağlı Obruk köyünde çok şayanı dikkat bir cürmümeşhud yapılmıştır.

Dede denilen tufeyli açığızlerden birisi geçen gün bu köye gelmiş. Köy halkından kendisi için mühim hediyeler toplattırırken Topal Halid adında birisi bu kutsiyet kisvesi altındaki soyguncudan bıkılmış olmalı ki:

— Benim verecek hiçbir şeyim yoktur. Ben, fakir bir adamım, demiş. Bu hareketinden dolayı da cezaen, akşam yapılacak olan toplantıya, âyine irtakten menedilmiş. Bu cezadan veya soygunculuktan müteessir olan Halid, derhal nahiyeye merkezine gelerek karakol kumandanına keyfiyeti ihbar etmiştir.

Karakol kumandanı vak'a mahalline yetişerek ve çok tedbirli hareket ederek büyük bir evde içtima etmiş, yüze yakın kadınlı erkekli bir sürü halkı Dede ile beraber âyin esnasında yakalamıştır.

Trakya ziraat fidanlıkları

Edirne (Hususî) — Uzunköprü, Keşan, Malkara, Gelibolu, Meriç, İpsala, Lüleburgaz, Babaeski kazalarının mutlak surette büyük ziraat fidanlıkları kurulmuştur. Bunlar 10 dekarla 100 dekar arasındadır. Hepsinin başlarında ziraat muallimleri ve yeni çıkan tarımşahlar vardır. Köy ve belediye birlikleri çok muvaffak oluyor ve bu sistem köy birliklerine kadar genişlemiş bulunuyor.

Vize, Saray, Gelibolu, Ezine, Biga, Bayramiç aynı tarz ve aynı hararetle çalışmaktadır.

Ege tiyatrosu Akhisarda temsiller veriyor

Akhisardan yazılıyor: İstanbulda verdiği yaz temsillerinde büyük muvaffakiyetler kazanan Ege tiyatrosu, Nuri genç ve arkadaşları, kış turnesini Ege muntakasında yapmaktadırlar. İçinde çok değerli san'atkarlar bulunan heyet Ödemiş, Tire, Manisa, Salihli tarihile buraya gelmiş ve temsillerine başlamıştır.

Bu sene Akhisarda bütün piyasası

düşük, memleket parasız olduğu halde temsiller çok rağbet görmekte, halk her gece sinema binasını doldurmaktadır. Ciddî ve kıymetli eserler temsil eden heyet, temiz repertuarlarıyla kazamızda iyi intibalar bırakmış, halka güzel, eğlenceli geceler geçirtmiştir. San'atkarlar buradan Balıkesir, Bandırma, Ayvalık, Edremit yolile turnelerine devam edeceklerdir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

... kadınlar pek çoğalmış. Moda belki günün birinde burada da taammüm edecektir.

... Kadınların kendi elbiselerini bırakıp erkek elbiselerine rağbet göstermelerinin sebebi ne olabilir acaba?

Hasan Bey — Ne olacak; her renge boyanmışlar, her kılığa girmişler, bir bu kalmıştı.

Gerede Halkevinin çalışmaları arttı

Halk dersaneleri köylüye okuma, yazma öğretiyor, halk için müsahabeler ve faydalı neşriyat ta yapıyor

Geredenin karlı bir görünüşü

Gerede (Hususî) — Halkevimiz kışlık çalışma programını tanzim ederek işe başlamıştır. Haftanın Cumartesi günleri akşamları Halkevi salonunda muhtelif mevzular üzerinde köylülerle müsahabeler yapılmaktadır. Köylü bu işle çok alâkalanmış olduğundan, müsahabe geceleri salona radyo da konulmuştur. Spor şubesinin avcılar kolu haftanın Pazar günleri kalabalık bir kafiye halinde avlar tertib etmektedir. Köycülük şubesi köylere ilk gezisini bu hafta yapacaktır. Gezide köylünün iktisadi ve içtimai iş vaziyeti ve derdleriyle meşgul olunacaktır. Ar şubesi müşki derslerine başlamıştır. Kitabsaray ve yayın şubesi de Fırka salonundaki kütübhaneyi halkın istifadesine bırakmıştır. Bundan maada belediye tarafından da Kitabsaray ve yayın şubelerinin işlerini kolaylaştırmak

için bütün şehir halkının işitebileceği şekilde hoparlör ve mikrofon tesisatı vücade getirilecektir. Bunun için ta-nınmış firmalarla muhabere yapılmaktadır. İçtimai yardım şubesi alâkadar makamatla iş birliği yaparak ilmek-teblerdeki fakir çocuklara sıcak yemek verilmesini temin etmiştir. Gösterit şubesi yakında Uzun Mehmed piyesini temsil etmek üzere çalışmaktadır.

Halk dersaneleri şubesi de haftanın iki akşamında hiç okuma yazma bilmiyen gençlere okuma yazma öğretmek için bir dersane açmıştır. Ayrıca hesap bilgisi de öğretilmektedir. Fırka ve Halkevi, halkın işlerini tes-hil ve kendilerine yol göstermek üzere bir de müracaat bürosu açmıştır. Büroya şehirlî ve köylü herkes müracaatle dileklerini kaydettirmektedirler.

Midyatta güzel bir Halkevi binası yapıldı

Midyat (Hususî) — Kasabamız 23 Şubatta Halkevine kavuşacaktır. Büyük bir ihtiyacı karşılayacağına şüphe olmayan Halkevi için kaymakam ve belediye reisi Akif Rahmi Kocamanoğlunun himmetiyle güzel bir bina inşa edilmiştir. Kaymakam, binanın noksanlarının ve mobilye ihtiyacının açılış gününe kadar tamamlanmasına çalışmaktadır.

Midyat kaza merkezinin Estel mahallesine nakli takarrür ettiği cihetle imar faaliyeti önümüzdeki inşaat mevsiminde Estelde tekâsüf edecektir. Bu maksatla temel atılan hükümet konağının duvarları yükselmiştir. Umumî müvazeneden tahsis edilen kırk beş bin lira ile bina yazı ikmal edilmiş olacaktır. Bu yıl içinde Estel birçok umran hareketlerine sahne olacaktır. Kaymakam ve belediye reisi evi, jandarma bölük komutanlığı dairesi, belediye binası 939 da yapılacak, gene aynı yıl içinde umumî caddeler açılarak düşenecek, bir fidanlık ve park tesis edilecek, su tesisatına başlanacaktır.

Estelde dört kilometre mesafede, Kocamuk Türkleri tarafından kurulmuş, çok eski bir kasaba olan Midyat kaza merkezinde ve bütün kaza dahilinde bir çok imar eserleri vücade getiren Akif Rahmi Kocamanoğlunun Estelde de aynı suretle kıymetli eserler vücade getireceğinden şüphe yoktur.

Atatürkün ufulünün filmi

Edirne (Hususî) — Büyük Atamızın ölümünü mükemmel bir şekilde filme almış olan Umumî Müfettişlik atelyesi Şefi Vehbi Kayanın bu husustaki gayret ve faaliyeti takdirle karşılanmıştır.

Film dün akşam Kız Muallim mektebinde gösterilmiştir. Büyük Atamızın ölümünü derin bir teessürle seyredenler Vehbi Kayayı tebrik etmişlerdir. Ankara Halkevinin isteği üzerine filmin bir kopyesi Ankaraya gönderilmiştir.

Bir kadın köy delikan'ısı ile kaçtı

Torbali (Hususî) — Karakuyu köyünden Nalband Hüseyinin eşi Pembe Şen'in köy delikanlılarından Hamid Ceylan'a kaçtığı zabıtaya ihbar edilmiştir. Suçluların nerede oldukları tahkik olunmaktadır.

İzmir Halkevinin köylüye yardımları

İzmir (Hususî) — Halkevi içtimai yardım kolu, son zamanlarda bilhassa merkeze bağlı köylerde faaliyetini genişletmiştir. Halkevinin doktor üyeleri köylerde hastaları muayene ederek ilaç vermekte ve her türlü yardımcı işlerini görmektedir.

Geçen hafta içinde Yeniköye giden Halkevinin dış doktoru köylünün dışlarını umumî bir muayeneden geçirmiştir. Fotoğrafta, bir köylü kızı dişini çektirirken görüyorsunuz.

Bir koyun 8 ayaklı 4 kulaklı bir kuzu doğurdu

Urfa (Hususî) — Evvelki gün, Cambaz Mehmed isminde biri pazardan gebe bir koyun almış, eve getirdikten bir müddet sonra koyun doğurmuştur. Fakat hayvanın doğurduğu sevimli bir kuzu değil, tek vücudu üzerinde sekiz ayağı, çift kuyruğu ve dört kulağı bulunan maymun suratlı bir mahlûktur.

Doğum esnasında bu acayib yavrunun iki ayağı kopmuş ve biraz sonra da ölmüştür.

Kulakların ikisi kafanın ön kısmında, diğer ikisi de arka kısmındadır.

Resim, bu acayib mahlûkun ölüsünü göstermektedir.

— Hasan Bey Londrada erkek elbisesi giyen...

Hâdiseler Karşısında

SEVİNENLER

Kadıköy vapurunun alt kat salonundayım. İki yanımda, karşımda oturanlarla sadece bir göz aşınalığım var. Onlar konuşuyorlar ve ben bütün konuşulanları duyuyorum.

Bir tanesi ortaya bir söz attı:

— Kanun çıkıyor.

Bir başkası söze karıştı:

— Çok iyi oldu. Bayramdan evvel paraları alacağız.

— Maaş, tam ayın yirmi yedisinde imiş.

— Bu işe doğrusu çok sevdim.. Bayramdan evvel cebimiz para görecek.

— O neydi o, tam bir hafta sonra para alacaktık. Bir hafta beklemek kolay mı bu?

Sağdan, soldan lâfa karıştılar. Şakalaştılar. Bu işten memnun oldukları belli idi. Hepsinin yüzleri gülüyordu. Yalnız kanapenin köşesinde oturan orta yaşlı iki erkek onlar güldükçe kızıyorlar, onlar sevinçlerini belli ettikçe üzüntü ile birbirlerinin yüzlerine bakıyorlardı.

★

Canım mı sıkılmıştı. Yoksa konuşmak ihtiyacını mı hissetmişim. Bilmiyorum. İçlerinden biri bir kere daha:

— Ben maaşın bayramdan evvel verilmesinden çok, pek çok memnunuz! Dediği zaman:

— Evet, dedim, bütün memurlar buna sevinirler, siz de hiç şüphesiz memursunuz.

Şaşırılmıştı:

— Ben mi memurum? Hayatımda hiçbir memuriyete girmedim.

— Ya, demek arkadaşlarımız memur.

— Arkadaşlarım mı?.. Hayır, onlar da memur değiller.

Bu sefer ben şaşırılmıştım; merakla sordum:

— Mademki memur değilsiniz, aylığın erken ve geç verilmesi sizi niçin bu kadar alâkadar ediyor?.. Hem acaba ben mi yanlış anladım: Aylık bayramdan evvel verilecek, cebimiz de bayramdan evvel para görecek demisiniz?

— Bunu, dedik, amma memur değiliz.

— ??????

— Biz memurlara taksitle eşya satan tüccarlarız.

Gözile, kaşile kanapenin köşesinde oturan ve yüzleri hiç gülmiyen orta yaşlı iki erkeği işaret etti:

— Burada memur olarak yalnız onlar var.

İSMET HULÜSİ

Bunları biliyor mu idiniz?

Gümrükten geçen köpek

Aktris Jan Loren, köpeğini İngiltereye haricden köpek getirilmesinin yasak olduğu zaman gümrük memurlarının gözleri önünden geçirebilmiştir. Bu iş gayet kolay olmuştur. Jon Loren'in köpeği terbiyeli bir köpekti ve artist gümrükten geçerken onu bir kürk gibi boynuna sarmıştı.

★

Avrupada ilk tütünün garib hikâyesi

İlk defa Avrupaya tütün getiren adamı çubuğunu yakıp içerken uşağı görmüş ve hemen bir kova su ile kovaşp kovadaki suyu, efendim tuttu,

Seyyar evler

Filipin adalarının yerlileri evlerini bir yerden diğer bir yere olduğu gibi nakletmeyi çok eski zamandan beri bilirlerdi. Otan yaptıkları evler gayet kolaylıkla sökülebilir, ve gene kolaylıkla aynı tarzda başka bir yerde kurulabilir.

★

En uzun telefon hattı

Dünyanın en uzun telefon hattı Rusların, Moskova ile, Siberya arasında kurdukları hattır.

söndürüyorum, diyerek başından aşığı dökmüş!

GÖNÜLİSLERİ

Bir gönül muadelesi

Ankara'da oturan 27 yaşında bir erkek. F. İ. imzasile yazdığı bir mektubda bana bir aşk meselesinden ziyade aşk etrafında dönen bir muadele anlatıyor. Dedikleri hülâsa şunlar:

— Yakın aile dostlarımızdan bir genç kıızı seviyorum. Fakat henüz kendisine resmî teklif yapmadım. Yalnız bir gün sofrada konuşuluyordu. Evlenme tasavvurlarımı bildikleri için ne olduğunu sordular. Henüz istediğim şartları haiz bir genç kıızı bulamadığımı söyledim. Birkaç isim söyledim. Bir tanesi üzerinde durarak, reaksiyonunu anlamak için belki dedim. O zaman benim sevdiğim genç kıızı neş'elendi. Ben muğber olacağını sanıyordum, inadına bülbül kesildi. Ve ben de suratı asarak tereddüde düştim. Acaba be-

ni istemiyor mu, acaba teklifimi reddi mi edecek?>

Okuyucumun hesabına küçük bir gönül kaidesinden bahsedeyim:

Bir genç kıızı arkadaşlarından birinin beğenildiğini işittiği zaman onu ne kadar severse sevsin sevinmez, neş'e duymaz, evleneceğini haber aldığı zaman bülbülleşmez, bilâkis düşünceye dalar.

İnsanlar dostlarının sevinçlerinden ziyade kederlerine iştirak ederler, bu da bir kaidedir.

Sofra müsahabesinde bunun akşine mi şahid oldunuz, hükmedebilirsiniz ki sevdiğiniz genç kıızı rol yapmaktadır. müteessirdir, teessürünü neş'e altında saklamağa çalışmaktadır.

Hiç tereddüd etmeden talebinizi yapabilirsiniz, kabul edileceğinden emin olarak.

TEYZE

Kadın Köşesi

Kordon ve şeridle süslü Kışlık tayyör

Bu kışlık tayyörün yakası ve eteklerindeki şeridler kahverengidir. Kordonları ile püskülleri de bunlara uydurulmuştur.

Tuvalet Kazak

Mat krepten suare için kazak. Çizgili yerler pul işlemedir.

Bu sene bu türlü kazaklar modadır. Alttan meselâ: siyah satenden uzun bir kloş etek giyilirse tam bir akşam elbisesi halini alır.

Modelin arkası bu maksadla tıpkı gece tuvaletlerindeki gibi bele kadar açıktır. Fakat işlemenin roba şeklinde bağladığı noktada, arkanın iki tarafı birbirine tutturulmuştur. Bu suretle belle roba arasındaki açıklık bir aralıktan ibaret kalıyor.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Balta ile damadını öldüren Hüseyin Çavuşun muhakemesi

Katil müdafaasında "25 kuruşluk çayır yüzünü insan damadını öldürür mü?", dedi

Catalca'nın Çiftlik köyünde işlenen tüyler ürpertici bir cinayetin muhakemesi Ağırceza'da neticeye varmıştır.

Cinayetin faili olduğu iddiasıyla mahkemeye sevkedilen Hüseyin Çavuş, çayırında yapılan bir hasar yüzünden damadı Çoban Muradı, Kumluca köyünde, fundalıklar arasında balta ile onbir yerinden yaralayarak öldürmekten maznundur. Tahkikat neticesinde anlaşılacağına göre, Muradın sığırları Hüseyin Çavuşa aid çayırda girmişler ve yarım dönümlük bir yeri tahrib ederek 25 kuruşluk zarar yapmışlardır.

Bu hâdisenin tevliid ettiği iğbirarla damadını katleden maznun, cinayeti müteakib, cesedi sırtına yüklenerek uzak bir mahalle nakletmiştir.

Suçlu, geçen celselerde yapılan muhtelif sorgularında, vak'anın faili olmadığını ısrarla iddia etmiş, ancak müddeiumumî mütalesinde, toplanan delillerle suçu sabit görerek, suçlunun tecziyesini istemiştir.

Dünkü celsede dava enteresan safhalar arzemiş, suçlu vekili Cemil müdafaasını yaparak ezcümle şunları söylemiştir:

— Vak'anın görgüye müstenid tek şahidi Rıza isminde biridir. Halbuki cinayetin işlendiği Mekânlık tesmiye olunun mahal, kalabalıktır; evler ve çalışan işçiler vardır. Bir adam, güpe gündüz saat 9 da cinayet işliyor, sonra cesedi sırtına alıp, başka bir mahalle naklediyor. Ve bütün bu zaman zarfında, vak'ayı Rızadan başka kimse görmüyor. Bu, mümkün müdür?..

Vekil, daha bazı noktalara temas ettikten sonra, müvekkilinin beraetine karar verilmesini istemiştir.

Bundan sonra suçluya söz verilmiş, hüngür hüngür a'amağa başlayan Hüseyin Çavuş, mendille gözlerini silerek:

— Hâdisce cereyan ettiği zaman ben başka yerdeydim. 25 kuruşluk hasar için, insan damadını öldürür mü, bay reis?.. demiştir.

Muhakeme, karar için talik edilmiştir.

Bisiklet çalan bir çocuk tevkif edildi

Ahmed isminde 14 yaşında bir çocuk, Sultanahmedde bisikletçi Sırrıya aid bir bisikleti çalarak parçalamış ve kısımlara ayırdıktan sonra hurdacılarla satarken suçüstü yakalanmıştır.

Zabıta, suçlu çocuğu derhal Adliyeye sevk etmiştir. Ahmed, aç ve sefil kalarak bu işi yaptığını söylemektedir.

Küçük hırsız, Sultanahmed birinci sulh ceza hâkimliğinde yapılan hafif sorgusunu müteakib tevkif edilmiştir.

Limanda vukubulan infilâk tahkikatı derinleştiriliyor

Limanda vukubulan infilâk hâdisesi etrafında Adliyeye başlanan tahkikata devam edilmektedir. Tahkikata Müddeiumumî muavinlerinden Turgut el koymuştur. Elde edilen ilk tahkik

neticelerine göre, hâdisede be bir kasd eseri görülmemiştir. Ancak, yapılan yeni bir ihbar rine, hâdisce yeni bir safha arzetti tahkikatın derinleştirilmesine görülmüştür.

Bu ihbara nazaran, Dizel ile işlediği anlaşılın gemiye taşıyılmış hava tüpü yerine, oksijen konulmuş, infilâka bu sebeb olmaktadır.

Dün, müddeiumumî ve hâkimin zorunda bir ehliyukuf tarafından nokta etrafında tetkikat yapılmıştı tice bugün belli olacak, ihbar tahkuk ettiği takdirde, mes'ulleri ve haklarında takibat icra edilecektir.

Ölen çarkçıbaşının cesedi dağın sıtasiile, denizden çıkarılmıştır.

Nikola, Yorgi, Tefvik, Hâmid ve şan ismindeki yaralılar da dün Adliyeye tabibi Enver Karan tarafından ayene edilmişlerdir. Bunlardan Çavuş paşa hastanesine kaldırılan Nikola yaralıları ağırdır. Bütün yüzü yaralı vaziyettedir.

Adliye, tahkikata ehemmiyetle devam etmektedir.

Bir genç sinemada palto çalarken yakalandı

Muzaffer isminde 18 yaşında genç kız hırsızlık suçundan dün Adliyeye verilmiştir.

Muzaffer, Yüksekadımında bir nemaya giderek film başladıkta, karanlıkta Vahid adında bir paltoyu çalmağa teşebbüs etti fakat az sonra yakalanarak polise teslim edilmiştir.

Suçlu Muzaffer, yapılan sorgu da, ağıyarak:

— Ben bu paltoyu çalmış değilim. Ağabeyim Baha sinemada bulmuş, hibine vermek üzere, bana verdi. Hırsız değilim, demiştir.

Suçlu genç kız, asliye 4 üncü mahkemesine sevk edilmiştir.

Toplantılar:

Eminönü Halkevinde konferans
Eminönü Halkevinde: Bu akşam 20,30 da Çağaloğlundaki merkez salonunda Anadolü Selçukları mevzuolu bir konferans verilecektir.

Fatih Halkevinde konferans
Fatih Halkevinde: Evimizde Çarşamba saat 20,30 da Tiyatro mevzuolu bir konferans verilecektir.

Kadıköy Halkevinde konser
Kadıköy Halkevinde: Bu akşam saat 20,30 da Hâle sinemasında Evimiz tarafından konser verilecektir.

BeYOĞLU Halkevinde konferans
BeYOĞLU Halkevinde: Perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki binasında Türk İnkılabı mevzuunda bir konferans verilecektir.

Sinemalarda sigara içilmiyebilir
Son yapılan teftişlerle sinema salonlarında sigara içildiği, matine ve suniilerde izdiham olduğu tesbit edilmiştir. Şubelere gönderilen bir tamimde, işle esaslî surette meşgul olunması istenmiştir.

Parmaklık

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Beni zorla baytar yapacaklardı

“Yahu, benim aklım fikrim tiyatroculukta, ben hayvanlarla uğraşmaktan hazzetmem, yapamam!,, dedim, fakat kime dinletirsin? Mektebe yazıldık

- 2 -

Dün çıkan kısmın hülâsası

[Naşit, dün bize 1889 da İstanbulda doğduğunu, çok yaramaz ve haşarı büyüdüğünü, mahallesinin başbelası, tiyatroların bedavacı müşterisi olduğunu, içeri alınmadığı için Abdinin tiyatrosunu taşıdığını, Baba Caferin Manakanya patronluk yapan türbedarını, yaramız yüzünden tiyatrolardan nasıl kapı dışarı edildiğini, boş aralarda mahalle çocuklarına karagöz, tiyatro oynattığını anlatmıştı. Bugün hatıralarına devam ediyor.]

Karagöz meraki

Karagöze olan merakım daha küçük ben başlar. Meşhur hayali Kâtib Salih Şehzadebaşında, şimdi boş bir arsa olan Feziye kırıathanesinde karagöz oynatırdı. Fakat onun karagözü, bizim bildiğimiz karagöz değildi. O hayalde inkılab yapmış, hakiki bir san'atkardı. Hem onun oyunlarına öyle çoluk çocuk gitmezdi. Memleketin en tanınmış ailelerini, en yüksek insanlarını, münevverlerini, mütefekkirlerini orada görmek mümkündü. Meşhur Memduh ve Tatyos Efendi tarafından idare edilen mükemmel bir de sazi vardı. Kâtib Salih, karagözü tiyatro gibi oynatırdı. Tulûat oyunlarını karagöze tatbik ederdi.

Karagöze de bedava girmek yolunu bulmuştum. Komşularımızdan kalemtraşçı Salih Efendi isminde bir adamcağuz, kapıda bilet toplardı. Beni eksik olmasın, bilâbedel içeri salıverirdi. Leblebi alır, kestaneyi cebime doldurur, uslu uslu seyredirdim. Orada yaramazlık yapamazdım. Zira muhitim yoktu. Ne tarafta baksam, dadılarıyla, tayalarıyla gelmiş kibar çocukları görürdüm. Onlar elbette bana uymazlardı. Fakat karanlıkta hiç olmazsa bir ikisini çimdiklemeden içim rahat etmezdi. Kâtib Salih Efendinin oyunları kârikadim değildi. Dedim gibi, meselâ Abdî Efendinin oyunlarını karagöze oynatırdı. Kâtib Salihin üzerine karagözü gelmemiştir, dersem mübalâğa etmiş olmam. Tasvirlerini kendi yapardı. Her defasında halka yenilik göstermesini bilirdi. Karagözü basit bir eğlence değil, mürekkebe ve mühim bir temaşa addettiği için uğraşır, didinirdi. Onun karagözün işgülahını düşürüşünde, hacivada semai okutuşunda bile bir başka kâh vardı. Tasviri adeta tecessüm ettirirdi.

Karagözü taklid

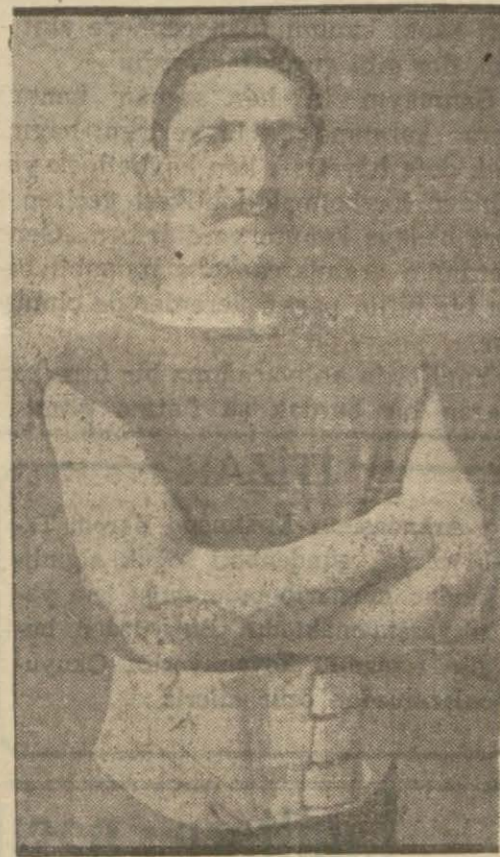
Karagözü taklid etmekte de gecikmedim. Evvelâları mukavva karagözler alıyordum. Çukurçeşme hamamının yanında bir aktar vardı. Lâğimcılar kahvesine hemen bitişik. Meşhur (Killi kızlar) in aşabeyisi idi. Aktar İzzet Efendi'derlerdi, iki nevi karagöz satardı. Bir on paralık, bir de 30 paralık soyu.

On paralık adı mukavva idi. 30 paralıklar deve derisini andırırdı. Biraz da tercih ederdim. Ramazan yaklaşınca tasmeannun tabii, yaz gecesi, herkes pencelerini kapılara üşüşür, iyi kötü oyunlarını seyredilerdi. Mahallebici Hüseyin Efendinin kapısında iki ağaç vardı. Arasına yastık örtülünden perdeyi getirler, etrafını yatak çarşafı, battaniyeyle yolda kesip, burnumuzdan getiren bir düğünümüz mevcuddu. Mahalle bekçisi Hasan!

Hiç bir akşam, «yıkın perdeyi, eyle din vıran» demek, kismet olmamıştır baba. Daha ben oraya gelmeden o bir so-pada perdeyi harab eylerdi. Çocuklar çil-

Gençlik resimlerimden biri

Ben pehlivanlık ta yaptım, hikâyesini ileride okuyacaksınız

yavrusu gibi dağılırlar, ben yallah ha-minnemin evine..

— Ne zaman vazgeçeceksin bu maskaralıktan, karamasak oğlan? diye, bir iki çimdik yerdim rahmetliden.

Aklım fikrim, tahsilde değil tiyatrodaki idi

İlk tahsilimi Kuyucu Murad ve Şehzadebaşı mekteplerinde yaptım. Ders pek kulak asmaz, muziblik tahsiline devam ederdim. Aklım fikrim tiyatrodaki idi. Ders kitaplarının yaprakları arasında, Hamdinin, Hasanın, Abdinin mütebessim yüzlerini, Manakyanın bol mimikli suratını görür gibi olurdu. İlk tahsil bittikten sonra Beyazıd rüşdiyesine devamla başladım. Büyük harekette bina sakatlandı. Bizi Çukurçeşme mektebine gönderdiler. Tamir bitince tekrar Beyazıd rüşdiyesine döndük.

“Şevki beyin duacısı”

Buradan mızıkaya geçtim. Fakat hayatımda bir dönüm noktası teşkil eden bu kısma geçmeden evvel biraz daha çocukluk hatıralarımdan bahsetmek isterim. Hatıralarım arasında bir tasnif yaptığım için asrına unuttuklarımı tekrar gerilere dönerek ilâve etmemi her halde mazur görürsünüz. Şimdi Şehir Tiyatrosu sanatçılarından bulunan Şevkiyenin babası büyük Şevki bir heyet yapmıştı. Şevki, Hasan, Abdî derecesinde büyük ve san'atkâr bir komik değildi. Lâkin o sıralarda piyasanın en kuvvetli kadın ar-

tistlerini toplayarak Şehzadebaşında Hasana rakib olarak çalışmaya başlamıştı.

Ben her tiyatroya bedava giriyordum ya! Ne yapıp ne edip Şevkinin tiyatrosuna da parasız girmeli idim. Arkadaşlarını toplayıp Şevkinin kapısına giderdim.

— Şevki Bey Hasandan çok komiktir, diyerek hülûs çakmağa çalışırdım:

Bir de «İnşallah Hasan Efendi iş yapmasın, Şevki Bey çok kazansın!» şeklinde dualar ederdim. Hattâ bana «Şevki Beyin duacısı» ismini takmışlardı. Benim mahalle çocukları ile fisebilullah gelip kazanına duada, niyazda bulunmam Şevkinin nazarı dikkatini celbetmiş. Oradan da bedava girmek icazetini aldım. Gene tiyatrodaki yapılmış bir yaramazlığım vardır ki, hatırladıkça hem gülerim, hem tüylerim ürperir

Hem gülünç, hem tüyler ürpertici bir hatıra

Bu tiyatrodaki parad en arkada, yüksekçe, kalsiyer üzerine sandalyeler dizilmiş bir yerdi. Hemen önü de parterdi. Tabii ön dolunca arkadakiler göremiyorlardı. Göremedikleri için de ayağa kalkıyorlardı, sandalyeler üzerine çıkıyorlardı. Bir gece gene tiyatro hincanç dolu, iğne atsanız yere düşmez. Paradinin ileri gelenleri, önlüklerini insan ensesile doldurmuş görürce, ihtara filân kulak asmamış sandalyeleri, zaten kırık dökük şeylerdi - üstüste koymuşlar, birbirleri ne tutunarak bunların tepelerine çıkmışlardı. Oyun galiba (Kızıl Sihirbazlar) dı. Bu oyunu pek çok gördüğüm için ismini hatırlıyorum. Temsilin heyecanlı bir yeri. herkes dalmış. sandalyelerin tepelerine çıkanlar her türlü ihtiyacı, dikkatli davranmağı filân unutmuşlar, kendilerinden geçmiş bir vaziyette oyunu seyrediyorlardı. Şöyle bir etrafı kolaçan ettim. Bana kimse dikkat etmiyor. yavaşça arkadaşan dolaşım. Sandalyelerden birinin ayağını çekince «paldırırırır!» diye bir gü-rültü koptu, o birbirlerine tutunarak sandalyelerin tepesine çıkanlar tiyatroyu yeniden oynatan bir gü-rültü ile iskambil kâğıdını gibi birbirlerini devirerek bir yuvarlanış yuvarlandılar görmeyin. Bu tam bir panik yapı tiyatronun içinde. Yuvarlananlar yirmi yirmi beş kişi vardı. Yekdiğerlerinin altında kalarak bir hayli de sakatlanmışlardı.

Muzibliğimin umduğundan büyük bir netice verdiğini görünce, kimseye görünmeden kaçtım.

Tiyatroyu sevmekle, her gece onsuz yapamamakla beraber, yaramazlığı da bir türlü terkedemez, orada bile bir hâdiseye kırkamadan duramazdım. Artık beni o kadar öğrenmişlerdi ki, bir patırtı olur rrr hemen yüzüne bakarlar. Ben derhal masum tavırlar takınır, boynumu bükerdim, enlarlardı. Mazlûm halimle bile mahkûm olurdu. Dışarı çıkmam için bir göz atarlardı:

— Ben yapmadım amma, der.. tiyatroyu terkederdim.

Seyrettiğim ilk oyun

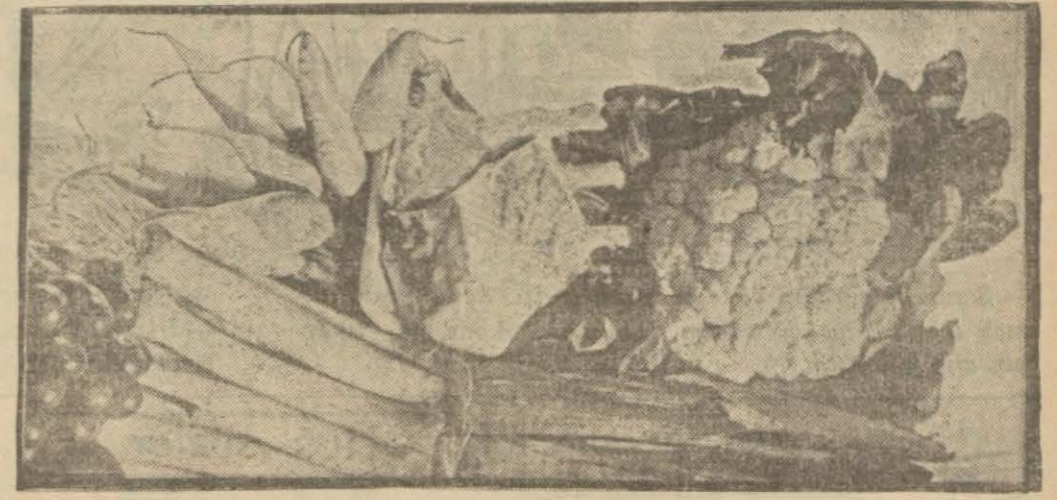
Tiyatrodaki ilk seyrettiğim oyun (Anadolulu köy düğünü) dür. Çok küçüktüm, bir gece adliye rüesasından Halil Neşet Bey bize misafir gelmişti. O gün de kazara bir dersten «aferin» almıştım. Gece babamla Halil Neşet Bey tiyatroya giderken bu «aferin» e bir aferin olmak üzere beni de beraber götürmüşlerdi. Halil Neşet Beyin locasında oturmuşuk. Abdî merhum söylediğim oyunu temsil ediyordu. Hiç sıkılmadım, uykum gelmemişti. Gözlerimi kırpmadan oyunu seyrediyordum. (Anadolulu köy düğünü) ilk (Devamı 13 üncü sayfada)

Sebze İslah İstasyonları

Ziraat Vekâletinin tesisine karar verdiği bu ilim müessesesi, sebze-ciliğimizin bugünün icablarına göre kalkınmasını temin edecek, sebze ziraatini müstahsil ve memleket için kazançlı bir iş haline getirecektir.

Yazan: Tarımınan

Uzun zaman Macaristanda bulunmuş, yurdun muhtelif köşelerinde türlü ziraat işleriyle uğraşarak daima muvaffak olmuş bir meslekdaşım vardır. Bilhassa sebze ve meyva mevzularındaki fikirleriyle temayüz etmiş olup, bu yolda hayli bilgi ve görgüye de sahiptir. Geçen gün kendisini biraz deşmek istedim ve:

— Müjde bay A... dedim. 938 ziraat kongresi bir çok mevzular arasında sebze-ciliğimizin islah ve inkişafına aid kararlar da verdi. Hepimizin özlediği bir (Sebze islah istasyonu) nun kurulması hüsumunda ittifak edilmiş. Senin bu husustaki düşünceni öğrenmek isterdim.

« — Evet, dedi. Heyeti umumiyesi itibarile senelerdenberi bir türlü halline gidilemeyen ve memleketimiz için çok mühim bir kazanç kaynağı olan sebze-ciliğimizin, bu defa Ziraat Vekâletinin iş programında esaslı bir yer aldığını görmekten büyük bir sevinç duyuyorum.

« Sebze ziraatimizin inkişafı için her şeyden önce esaslı bir plâna ihtiyac vardır. Bu plânda; yetiştirilecek sebzelerin hangi çeşid ve tiplerden olması lâzımgeldiği birinci meseledir. Takdir edersin ki bu dileği ancak bir islah istasyonu cevablandırabilir. Böyle bir islah istasyonu bize:

- 1 — Mahallî piyasada satmak üzere,
- 2 — İstanbul, Ankara gibi merkezlerle gönderilmek üzere,
- 3 — Pelte, turşu ve emsali ziraat san'atlarına elverişli olmak üzere,
- 4 — Varsa konserve fabrikasının arıyacağı tiplerden bulunmak üzere,
- 5 — Ve nihayet yabancı memleketlere ihracat üzere,

Ne gibi sebzelerin hangi çeşid ve tiplerine muhtac olduğumuzu öğretecektir. Ve bu nokta halledilince de sebze ziraatı mutlaka kazanç getiren bir iş olacaktır.

« Meselâ çokça yetiştirdiğimiz bir domates cinsi vardır. İri meyvalı ve bol verimlidir. İlk bakışta bahçıvanı heveslendirir. Fakat nakliyata tahammülü olmadığı gibi hastalıklara da hiç mukavemeti yoktur. Mahallî piyasada satılmadığı zamanlar atılmıya mahkûmdur. Halbuki Pomona gibi tipler bunun aksine olarak daha az verimli, lâkin çok tatlı, az çekirdekli ve etli olduğundan İstanbul, Ankara gibi merkezlerle nakle elverişlidir. Bahçıvan, piyasanın ihtiyacını göz önünde bulundurarak biraz da bu çeşidlerden ekerse elbet daha kolay satılır.

« Diğer taraftan bu iki cins de konserveye müsaid değildirler. Konserve fabrikaları kutulara bütün bütün yerleştirilebilecek San Marsano gibi cinsler arıyacaklardır. Malımı kolayca satmak isteyen bahçıvan fabrikamızın istediği çeşidleri de düşünmek mecburiyetindedir.

« Turşu sanayii ise öteklerden tamamen farklı olarak küçük armud şeklindeki cinsleri arar. Kısacası mutlaka ihtiyacın icab ettirdiği cinsleri bilmeye ve yalnız bunları yetiştirmeğe zaruret vardır. Aksi halde işe uymayan tek çeşid yüzünden bahçıvanların vakit vakit (mahsul para etmiyor) diye sızlandıklarını görürüz. Çeşidlerde tennevül olmayınca, mahsulün döküm

zamanı piyasaların kabiliyeti fevkinde gelen malı, günlük satışlar kaldıramıyor ve büyük fiat düşüklükleri başgöstererek müstahsil dehşetli zarar ediyor.

« Kaldı ki yabancı memleketlere satış keyfiyetini düşünmek ve ihracata elverişli tipleri de artık ele almak gerekir. Biz Kartaldan İstanbula sağlam domates getiremezken, Avrupaya ta Kanarya adalarından domates geldiğini bilirsin!

« Domates hakkında saydığım şu mülahazalar aşağı yukarı diğer sebze çeşidlerinde de karşımıza çıkar. Bilhassa konserve ve ihracat çeşidleri tamamen başka başka şeylerdir. İşte memleketimizin sebze islahatından beklediği nokta: Maksadlara göre tiplerin ayrılması ve tesbiti, bu ayrılan tiplerin vasıflarının tavini ve bize cinsinin hususiyetini muhafaza eden temiz tohum temini. Bu meyanda ihracat için ayrılacak tiplerin nakliyata tahammülleri, düsürülmüş derececi hararete taze olarak muhafazaları, jülyen tabir edilen sebze kuruları imaline kabiliyeti, sebze mamulâtı ve turşuları imaline yarımacak tiplerin ayrılması gibi hususat da (Sebze islahı istasyonu) ndan beklediğimiz noktalar.

« Hele tohum işi. bu ancak böyle müesseselerden beklenebilir. Sebze islah istasyonu faaliyete başlayıp bir ilde sene mesaisini muvaffakiyetle yürütükten sonra (sebze tohumu ticareti) devlet monopolu veya kontrolü altına alınabilir. Bugün hiç bir şart ve kontrol tâbi olmıyan sebze tohumları ticareti yüzünden, sebze ziraatle uğraşanlar büyük zarar görüyorlar. Herhangi bir sebzenin turfanda yetişir diye alınan tohumu, bir çok emek ve masraf ettikten sonra geç yetişir bir cins olarak meydana çıkarsa zararı bir düşünüür!

« Sebze islah istasyonumuzun faaliyeti bütün memleket bahçıvanları ve onlar kadar tarla ziraatı arasında sebze yetiştiren müstahsiller de büyük bir iştiyakla beklemektedir. Öğreniyoruz ki çilek, kavun ve karpuzun da bu sebze islahatı arasına alınması mukarredir.

« Memleketimize milyonlarca döviz getirecek olan (sebze ve meyva ihracatı işi) yalnız ambalaj, yalnız nakliyat, yalnız müşteri bulmak meselesi değil; her şeyden evvel (ihracat yapılacak yabancı memleket piyasalarının alıştı, nakliyata mütehammil ve bizatihi dayanma hassasını haiz) sebze çeşid ve tiplerinin arayıp evsaflarının tesbiti meselesidir. Onun için bir sebze islah istasyonunun bu yoldaki hizmeti, tasavvurun fevkinde büyük olacaktır.

Burada bay A...ya sordum:

— Ya kavunlarımız için ne dersin?

« — Kavun ve karpuzlarımızın ihracat imkânları yok değildir. Bir şartla: Müstehlik piyasaların âdet ve temayülâtını gayet iyi bilmek ve istihale, piyasaların arzularına ve taleplerine göre vechte vermekle.

« Almanya piyasası görenekleri icabı ufak 7-800 gramlık kavunları aramaktadır. Bizim 3,5 - 4 kiloluk kavunlarımız lezzet itibarile hoşlarına gitmekle beraber rağbet bulmuyorlar. Niçin (Devamı 10 uncu sayfada)

KAHKAHA

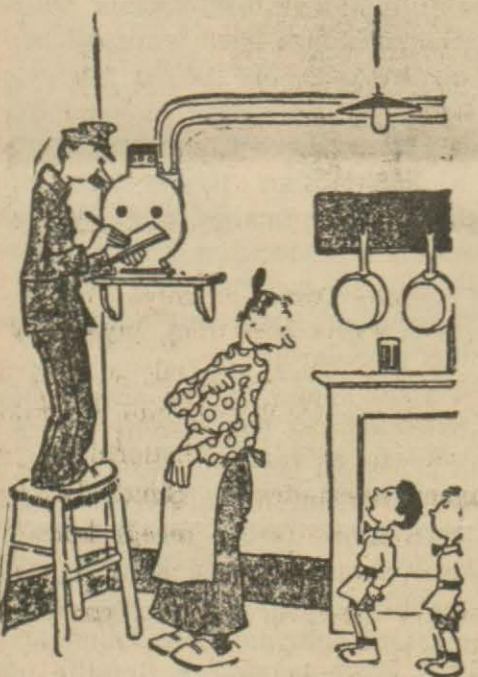
-- Senin dalgınlığın bana da sirayet etti. Sana çorap almak için sokağa çıkmıştım. Dalgınlıkla kendime iskar-pın alıp gelmişim..

-- Köpeği hizmetçiniz taramaz mı? -- Hizmetçi çocuklarla meşgul, hem bunu onun eline nasıl bırakabiliriz?..

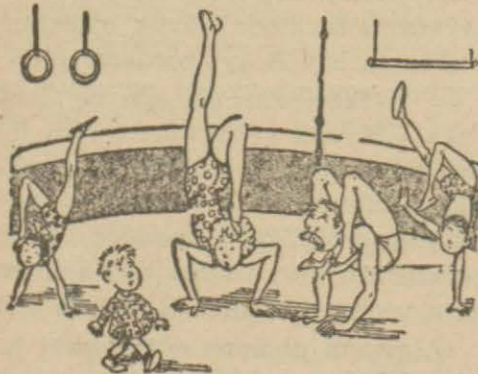
-- Sizi bu uykusuzluktan kurtaracağım. -- Borçlarınızı ödemiye karar verdiniz.. Öyle mi doktor?..

-- Bu ay gene fazla havagazı sarfedilmiş. Siz muhakkak bir kaç ker- zehirli gaz oyunu oynamışlardır.

-- Bay öğretmen, bu bayan da benim gibi yaramazlık mı yapmış?

-- Bu çocuk ailemizin şerefine nakise getirecek. Dört yaşını bitirdi. Hâlâ yürümesini öğrenemedi

Hoş sözler Başkası için!

İhtiyar doktor, genç hastasının kalbini dinledikten sonra:
-- Kalbinizde bir çarpıntı var bayan...
-- Üzerinize alınmayın doktor, başkası için!

İftira

-- Karımın Ali ile kur yapıp beni aldatıldığını söylemişlerdi. Meğer bu bir iftira imiş.
-- Kur yapmıyor muymuş?
-- Yapıyormuş amma, Ali ile değil, Veli ile!

Teessür

Tüccarın kâtibî işten çekilmişti. Tüccar müteessirdi.
-- Neye müteessirsün, dediler, başka bir kâtib bulursun.
-- Eskisi gibi olamaz, o bana geçen sene tam on bin lira kazandırmıştı.
-- İşe akli erer miydi?
-- Onu bilmem, fakat alacak defterinde on bin liralık bir fazlalık göstermiş ve bu parayı tahsil etmişti.

Niyetli

Palto satıyordu:
-- Bu paltoyu, dedi, ömrünüz oldukça giyersiniz..
Müşteri paltoya baktı:
-- Ben, dedi, pek yakında ölmüye niyetli değilim!

Bekliyorum

Uşak kapıyı vurdu, bay darıldı.
-- Hani beni saat yedide uyandıracaktın; elimde saat tam kırk dakikadır gelip beni uyandıracaksın diye bekliyorum.

Affedersiniz

Tıraş olan, berberin ellerini gördü:
-- Bu ne kirli el..
-- Affedersiniz, dedi, bu sabahtanberi daha kimsenin başını yıkamadım!

Marka

Meraklı müşteri bir mendil almak için bir dükkâna girdi. Tezgâhtar sor-du:
-- Markalı mendil ister misiniz?
-- İsterim..
-- Ne marka olsun!
-- A. D. F. B. M. C. M.
-- Efendim?..
-- Yani Ahmed Damer, Fenerler bekkiliğinden mütekaid, Cibalide mu-kim?

Dökülürse

Erkek, kadına kur yapıyordu:
-- İnci gibi dişleriniz var?
Dedi. Kadın düşündü:
-- Ya dökülürse?
-- Ne çıkar, dökülenleri toplar, boy-nunuza takarsınız.

Delil

Çocuk, reçel kavanozunu odanın ortasına koymuş, kaşık kaşık yiyordu. Misafir geldi:
-- Annem yok bayan!
Dedi. Misafir şüphelenmişti.
-- Doğru mu söylüyorsun?
-- Doğru mu diye sormanız tuhaf. Baksanıza kavanozdaki reçeli bitiriyorum.

-- Kocama, eğer barda şarkı söyleme-me razı olmazsan evde söylerim, de-dim.
-- Kocan ne yaptı?
-- Barda şarkı söylememe razı oldu.

-- Tayyareden atlarken ben bir şey unuttum!..

Şişman kadın -- İliklerime kadar so-lanmışım.
Zayıf erkek -- Demek görülmemiş bir sağıktı!..

Kanını satarak geçinen adam

Cerrahpaşa hastanesinin (Canlı kan deposu) hayatını hatıralarını anlatıyor

İnsanlar kanlarını yalnız ideolojiler, harbler uğruna, yahud ihtirash diplo-matların mevkilerini ve şöhretlerini renklendirmek için vermezler ya!.. Şu harbli, darblı, fakat sulh içinde yaşadığı sanılan dünyada kanını başkasının kanına insaniyet için karıştıranlar da bulunuyor.

Bana dün bir delikanlı tanıttılar. Henüz 25 yaşında.. Ona hem kan tüccarı, hem de feragatkâr bir insan diyebiliriz. İş şu: Kanını satıyor.. Hem ailesini, hem de kanını verdiği adamları yaşıtmak için..

Çanakkaleti İbrahim Işık namile maruf olan bu yanaklarından kan damlıyan irikiyım delikanlı 4 senedenberi Cerrahpaşa hastanesinde kan vermektir. Şimdi kendi ifadesine bakılırsa serbest çalışacak.. İnsanın elinde sanat gibi bir altın bilezik olursa aç kalmaz derler... Vücudünde doktorların hali-süddem buldukları kırmızı mayi ta-şyan bu genç adam da herhalde taş-tan değil amma, kandan ekmeğini çıkarıyor..

Bu kan müstahsilini dinlemek ister misiniz?

-- Ortamekteb mezunuyum. Cerrahpaşa hastanesinde profesör Nissen ve doçent Hazımın yanında tam 47 defa kan verdim. Mecmuu yekûn 18 kilo 46 gram. Yalnız bu hastanede sanma-yın sakın.. Kanımı muhtelif hastane-lerde aktıttım.

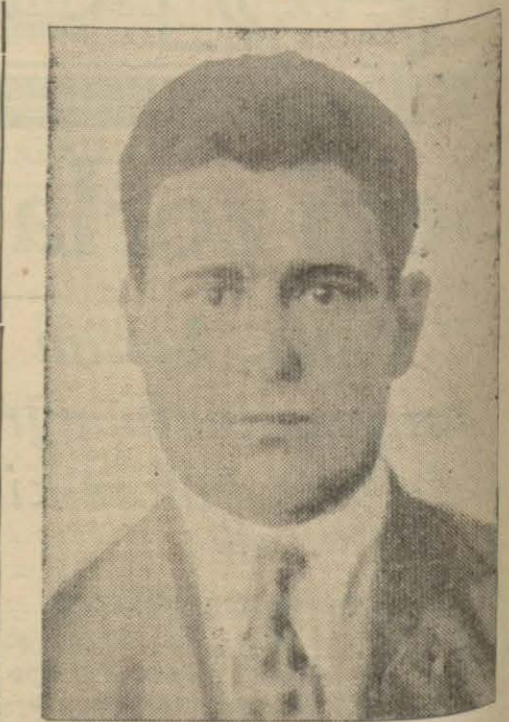
İbrahim Işık bunları söylerken gözleri sanki kanını filân cephede akıt-tın, der gibi gurur taşıyordu.

Sanmayın ki her zaman kanımı para kazanmak için veririm; hayır.. Çok defa havatları kan kaybetmek yüzünden kaybolmak tehlikesi geçirenlere bedava kanımı verdim ben.. Gene verdiğim gramlarca kana mukabil bana bir tütün parası verenler de olmuştur.

Yani sizin anlıyacağınız bir litre kan bazan bir bardak su fiatına gitmiş..

İTİZAR

Arkadaşımız Ercümen Ekrem Talu birkaç gündemberi soğuk algınlığından muztarib bulunduğu için yazı yazamamaktadır. Bu yüzden bugün romanını koyamıyoruz. Okuyucularımızdan özür dileriz.

İbrahim Işık

İspanyaya nazaran gene bir hayali fiatlı sayılır. Buna mukabil İbrahim Işık çok da para kazanmış.. Bakınız bunun kendisi de söylüyor:

-- Bedava, bedava fiatına çok kanımı verdiğim oldu. Fakat yüklüce para aldığım da çok defa vakidir. Sene 1000 liraya yakın para kazandığım olmuştur.

Meraklanmıştım doğrusu:
-- Verdiğin kanı ne ile telâfi ediyorsun?..

-- Bol bol şarab içerek, yanı sıra pır-zola yiyerek..

Ben hastanede çok lüzumlu bir ilaç gibi daima el altında dururum. Bir kan zayı oldu da, bir vatandaş çok mu kan zayı etti, bir ameliyat yapıldı da hasta yaşayamıyacak kadar kansız mı kaldı-gelsin İbrahim Işık....

Bazan çok fazla, bir günde birkaç defa kan verdiğim olur.

-- Hiçbir şey hissetmez misin?
Kafasını salladı:

-- Hiç!.. Sanki jiletle elimi kesmişim de bir damla kan akmış gibi..

Size şayeni hayret bir şey söylüyeyim mi?..

-- Zaten söylediklerinde hayret edilmeyecek taraf yok.. Onu da söyle..

-- Kan verdiğim adamların hepsi kurtulmuştur. Hiçbiri ölmemiştir. Bun-lar içinde sayıllar, müfettişler, çok büyük adamlar vardır.

(Devamı 10 uncu sayfa)

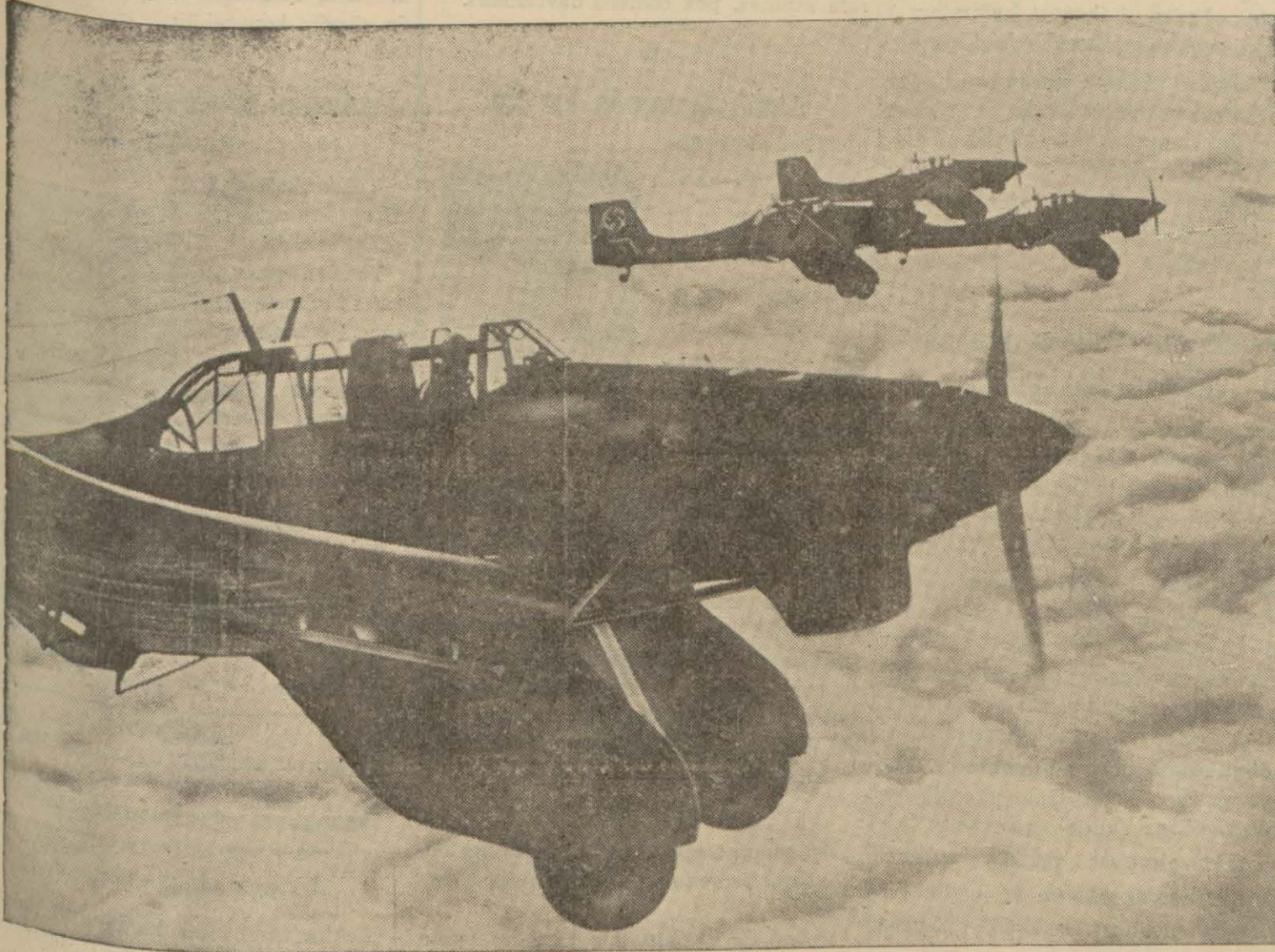
İngiltere nasıl silâhlanıyor ?

İngilterenin bütün hızla silâhlandığı malûmdur. Bu çalışma taarruz silâhları kadar müdafaa silâhları yapmayı da istihdaf etmektedir. Resmimiz bir fabrika da henüz tamamlanmış olan tayyare dafi toplarını gösteriyor.

Alman tayyareciliği havalara hâkim olacak mı? Almanyada havacılık için nasıl çalışılıyor, vâsıl olunan netice nedir? Yazan: Fransız Generali Niessel

Almanyanın en yeni bombardıman tayyareleri bir uçuş esnasında

Tayyarecilik askerî harekâta günden güne daha mühim rol oynayacaktır. Tayyareciliğin, sulh senelerinde dahi hükümetlerin siyasî veçheleri üzerinde büyük tesiri olacaktır.

Bugün Avrupa tayyareciliği içerisinde en mühim mevki işgal eden Alman tayyareciliğinin ne mevkiye olduğunu bütün açıklığı ile tesbit etmek gerekir.

1925 senesinde Almanya mecburî askerî hizmetinin yeniden tabikini ilân etmiştir. O tarihtenberi askerî tayyareciliğinin de yeniden tanzim olunduğunu gözlemlemiştir. O sıralarda Berlin'i ziyaret etmiş olan İngiliz nazırlarına Mareşal Göring açıkça demiş idi ki:

— Alman tayyareciliği İngiliz tayyareciliğinden üstün bulunmaktadır!
Bu tarihtenberi Alman tayyareciliği çok fazla inkişaf etmiştir.

Umumi teşkilât

Hava nezareti; tayyarecilik işlerinden maada, tayyareye karşı müdafaa işlerini dahi tedvir etmektedir. Hava ordusu; levazım ve sıhhat kısımları dahil olduğu halde bütün modern teşkilâtı haizdir.

Bu nezaret aynı zamanda (nasyonal sosyalist tayyareciler) grupunu dahi idaresi altında bulundurmaktadır. Buna: Nazional - Sozialistische Fliegerkorps denilmektedir.

Rüumuzları: «N. S. K. K.» dir. Tam teşkilâtli bir gruptur. Tayyareciliğe temas eden bütün teşkilâtı havidir.

Tayyare teşkilâtı ve Alman tayyarelerinin evsafi

Alman tayyareciliği bugün 233 hava filosuna maliktir. Tayyarenin cinsine göre bu filoların her biri 12 ilâ 18 tayyareden mürekkebirdir. Taksimatı şudur:

% 54 bombardıman tayyaresi, (bu miktardan yüzde sekizi «peyke» denilen tepeden inme bombardıman tayyaresidir).

% 23 avcı tayyaresi.

% 23 irtibat tayyaresi.

Emre müheyya ihtiyat mürettebat ve zabitan 1500 tayyareyi derhal sevk ve idare edecek kabiliyettir.

Alman tayyareleri materyeli çok mottardır. Madeni kısımlarının sadeliği, 13aresindeki kolaylık, teknik üstünlükleri, aletlerinin mükemmeliyeti belli başlı vasıflarını teşkil etmektedir.

«Hafif bombardıman» tayyareleri motordelleinin cinslerine göre 800 kilometreye

kadar bir ilâ iki ton bomba taşımaktadırlar.

Bu tayyarelerin en yenilerinin süratleri: Saatte 440 kilometredir. Bu sayede uzak istikşaf işlerini de görebilmektedirler.

Ağır bombardıman tayyarelerinin süratleri daha azdır. Bunlar bilhassa gece uçuşlarında iş görmektedirler.

Tepeden inme «peyke» bombardıman tayyarelerinin adedi çok değildir. Fakat bu tayyarelerin mürettebatı fevkalâde evsafadırlar. Bunlar hususî talim görmektedirler. Bu talim ve terbiye çok güçtür. Bu tayyareler küçük objektiflere hitcum için kullanılmaktadır. «Tek» lik avcı tayyarelerinin süratleri saatte 540 kilometredir. Maamafih bu tayyarelerle İspanya harbinde yapılan tecrübeler bunların harb esnasında çok kullanışlı olduğunu göstermiştir.

«Çift» lik avcı tayyaresi; bunların vazifeleri bombardıman tayyarelerine refakat cylemek, kara ordularına karşı hücumlarda bulunmaktır. Mitralyözlerin den maada 500 kilo bomba taşımaktadır.

«İrtibat» tayyareleri: Bunlar büyük istikşaf tayyareleridir. Bunlar için az süratli «rasad» tayyareleri vardır ki 180 kilometrelik süratle seyrederek. Bu tayyareler çok kolay bir surette yere konmaktadır. Bunlardan maada icabında 4000 kişiyi taşıyabilecek 200 nakliye tayyaresi vardır. Bunların tayyare ve mürettebat ve levazımını taşımaları daha çok muhtemeldir.

Henüz gizli tutulan ve yakında orduya dağıtılacak olan yeni tayyarelerin süratlerinin saat başına 610-630 kilometreyi bulacağı temin edilmektedir. Bombardıman tayyarelerinin süratleri 550 kilometreyi bulacaktır. 3000 kilometre mesafeye bir ton bomba, yahud 1500 kilometre mesafeye 3 ton bomba götürüleceklerdir.

Son senelere kadar Almanya büyük kırdreli tayyare motorlerini diğer memleketlerden almak mecburiyetinde idi. Bu vaziyeti değiştirmiştir. Şimdi Alman tayyareciliği 1000 C. V. lik kompresörlü motorler yapmaktadır. 1000 den fazla kuvvette motorler de yapılmaya başlanmıştır. Alman sivil tayyareciliğinde kulla-

nılmakta olan «yağ» motorleri ordular da kullanılmamaktadır.

Tayyarelere karşı korunma teşkilâtı...

Tayyarelere karşı korunma teşkilâtı kuvvetlidir. Tayyare dahi topçu kütâhının adedi 40 topçu alayı miktarında. Topların çapları: 20 ilâ 105 milimetredir. Büyük bir kısmı 90 milimetredir. Bu toplarla İspanya harbinde tecrübeler müsbet neticeler vermiştir. Üstün silâhlar olduğu anlaşılmıştır.

Tayyareye karşı korunma teşkilâtı çok iyi bir idareye maliktir. Almanlar bu nüsusta her hangi bir milletten ileri gitdiklerini iftiharla söylemektedirler. Her mntakada servis şefleri vardır. Bunun her birinin sivillerden mürekkebi bir erkânharb kadrosu mevcuttur. İdareciler yetiştirmek için hususî mektepleri bulunmaktadır. Mektebelerin sayısı 3000 dir. Monitör ve muallimlerin sayısı da 26,000 dir.

Halka krunma çarelerini öğretmek için 63,000 büro mevcuttur. Ayrıca 2500 istihbarat bürosu vardır ki bunların vazifesi halkı tenvir eylemektir.

Tayyare hücumlarına maruz bulunabilecek şehirlerdeki halkın yüzde 10 ilâ 22 si müdafaa tertibatında vazifedardır. Son bir karara göre itfaiye teşkilâtı bu tertibat einrine verilmiştir.

(N. S. K. K.) teşkilâtı

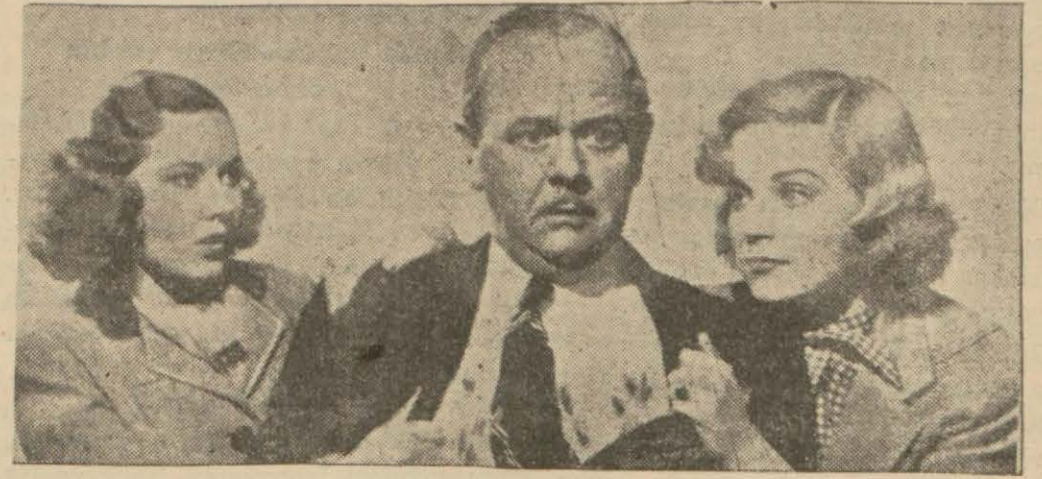
N. S. K. K. teşkilâtı tayyareciliğinin her hangi bir kısmında vazife göreceği delikanlıları yetiştirmektedir. Bu teşkilâtın şefi olan General Christiansen'in «Berliner Boersen Zeitung» gazetesine vermiş olduğu beyanata göre 1935 senesinde (N. S. K. K.) nin 200 tayyaresi mevcud iken bu mikdar 1938 senesinde 842 tayyareye yükselmiştir. 1938 senesinde bu 842 tayyare 2.807.668 saatlik uçuş yapmışlardır!

Bu teşkilât Standarden denilen 60 alaydan mürekkebirdir. 62,000 lik mevcudu vardır Bunlara Hitlers Yugend teşkilâtının 76,000 erkek çocuğunu (14-17 yaşında) ve Devtsche Yungoolk teşkilâtının 63,000 erkek çocuğunu (10-13 yaşında) ilâve eylemelidir.

Teşkilâtın 7 motörlü uçuş mektebi vardır. Ayrıca motörsüz uçuş için 23 mekteb; 465 kamp; 1000 manevra meydanı, 5000 plânörü mevcuttur. 60 balonu ve (Devamı 12 nci sayfada)

Elbise lekelerinden neler anlaşılabilir?

Amerikada iktisadî ve içtimâî inkişafı, ahlâkî vaziyeti, işsizliğin derecesini bu lekelerle tesbit ve tayin eden muharrirler var!

Bazı Amerikan muharrirleri ve mütefekkirleri ortaya attıkları iktisadî, içtimâî ahlâkî iddialar için çok garib esaslara istinad etmektedirler. Meselâ bunlardan bazıları lekeçiler ve elbise boyacıları ile mülâkatlar yapmak suretile halkın zevklerindeki inkişafı, ahlâkî vaziyetinin seyirini, iktisadî işlerin rotasını tayin ve tesbit etmektedirler.

Muharrirler, ay başlarında büyük boyahane ve eleke fabrikaları müdürleri ile başbaşa kapanmakta ve lekeleri çıkarılmak üzere o ay esnasında gönderilmiş olan elbiseler üzerlerindeki lekelerin adedlerini ve cinslerini tesbit ve kontrol etmektedirler. Lekelerin cinsleri ve terkîbleri bilhassa tetkikten geçirilmektedir. Tetkikat defterlere kaydedilmektedir. Bi'âhare alınan notlar sayesinde «ilmî» etüdler yapılmaktadır.

Ezcümle bu muharrirlerden biri ile bir fabrikatör arasında şöyle bir görüşme vuku bulmaktadır.

— Bu ay zarfında vuku bulmuş dik-kate değer hâdiseler nelerdir?

— Yumurta lekeleri tamamîle zail olmaktadır!

— Neden acaba?.. Hastalıklardan mı?..

Ne için yumurta yenmiyor. Piyasalarda yumurta fiyatları düştüğü takdirde zürri korumak icab eder. Bunun da siyasî cephesi vardır...

Müdür:

— Mesele mintakamızın âyan azalarını alâkadar etmelidir. Size bir başka nokta arz edeyim: Bir kaç zamandanberi temizlenmek üzere müesseselere yastıklar, yatak örtüleri, yastık yüzleri, çarşafklar gönderilmektedir. Üzerlerindeki lekelerin çoğu regel, süt, kahve, tereyağı ve yemişlerden ileri gelmektedir.

Muharrir düşünmeğe dalar:

— Evet bu ikinci müşahede ahlâk ve âdatı alâkadar eder. Çünkü görülüyor ki herkes artık kahvaltısını yatağında yapmaktadır! Maamafih içtimâî bir tehlike de mevzuu bahistir. Bu işlerin yavaşladığına delildir. Demek artık erkekler işleri başlarına geç gidiyorlar. Gevşeklik baş gösterdi!.. Başkaca dikkate değer notlarımız var mı?

— Kadın mendillerinde ruj lekeleri yok artık! Bu ruj lekeleri gimdi erkeklerin mendillerinde görülmektedir!

— Demek cinsî cazibe erkekleri baştan çıkarıyor! Bu da ırk için bir tehlikedir!

— Ne suretle?

— Tahminime göre Hollywooddaki film kumpanyalarına karşı gelenler hakkı çıkmaktadır! Artık aşksız filmler çevirmek gerektir. Walt Disney'in filmleri biçilmiş kaftandır! Başka?

— Erkeklerin pantolonlarında ve kadınların eteklerinde yağ lekeleri çok fazladır!

— Demek artık herkes kendi otomobilini kendisi idare etmektedir. Demek halk demokratlaşıyor!..

— Dahası var! veston ve roblar üzerinde punç eserleri görülmektedir!

— Demek artık herkes güpegündüz sarhoş olmaktadır. Elbiseler dikkatsizce lekelenmektedir.

— Mühim bir notum daha var. New-yorkun en büyük boyahane fabrikasına sahib bulunan Phil Cooper gegen sene kadın çamaşırları üzerinde 2-3 milyon mikdarında süt ve grapfruy - bu portakal gibi bir yemiştir. Son bir iki sene içinde İstanbul manavlarında da satılmaktadır. Lekeleri saymıştı! Halbuki bu sene, bu lekelerin sayısı ancak 1.650,000 olarak tesbit edilmiştir. Bundan da şu anlaşıl-

yor ki artık bu yemişin modası geçiyor ve sabahları süt içilmiyor!

Mösyö Cooper yağlı maddeler lekeleri «bin yüzde otuz beş nisbetinde arttığını tesbit etmiştir. Son malûmata nazaran yağ lekelerinin adedi artmaktadır. Son zamanlarda da deniz suyu ile husule gelen lekelerin adedinde de yüzde elli nisbetinde bir fazlalık görülmektedir! Bu da beden terbiyesi, sporlarının revaç bulduğuna alâmettir!

Çocukluğunda zorla Musiki dersi gören Büyük san'atkar

4 yaşında iken, istemiye istemiye musiki dersine başlatılan, piyano öğrensin diye şeker, oyuncak ve para ile aldatılan Vi Bradley, bugün Amerikanın en ileri gelen piyanistlerinden ve muganniyelerindendir. Şimdi Londra da bulunmaktadır. Vereceği konserin san'at âleminde pek büyük bir heyecan uyandırdığını İngiliz gazeteleri yazıyorlar.

Paris Kadın Terzilerinin Yeni kararı

Paris kadın terzileri son günlerde aalarında anlaşmışlar ve müşterileri «ne gösterdikleri elbiseleri daima modeller üstünde göstermek kararını vermişlerdir. Onları böyle bir karar vermeye sevkeden şey, elbiselerin giyimeden hiçbir mana ifade etmedikleri kanaatinde ittifak etmiş olmalarındandır.

Kadınların yeni bir modası: Kunduz taşımak...

Yanlarında köpek, sincap, maymun gezdirmekten hoşlanan Avrupa kadınları, bu zevkten de kanıksadıklarından şimdi hayvanat bahçelerine başvurarak, besili kunduzlara rağbet göstermektedirler.

Frankistler Barcelona 16 mil mesafede!

Londra, 23 (Hususî) — Dört koldan Barcelona üzerine yürümekte olan Frankistlerin bir kolu, şimdi şehirden ancak 14 mil uzakta bulunmaktadır.

Son 48 saat içinde Barcelona Frankist tayyareleri tarafından on dokuz defa bombardıman edilmiştir. Bu bombardımanlar neticesinde iki İngiliz gemisi batmış ve üç İngiliz gemisi de hasara uğramıştır.

Dünkü hava akınları esnasında 40 Frankist ve 24 cumhuriyetçi tayyare, Barcelona üzerinde şiddetli bir muharebeye tutuşmuşlardır.

Bugün bombardımanlar neticesinde 25 kişi ölmüş ve yüz kişi de yaralanmıştır. Hariçten Barcelona yiyecek sevkiyatının durdurulmasını istihdaf eden bu hava bombardımanlarından maada, cephelelerde de muharebe büyük bir şiddetle devam etmektedir.

Capellades mntakasında motörlü Frankist kut'aları önlerinde 100 kadar tank olduğu halde ilerliyerek Hostalets kasabasını işgal etmişlerdir. Cumhuriyetçilerin tank dafii topları durmadan faaliyette bulunmuşlar ise de neticede ateşlerini kesmeğe mecbur olmuşlar ve tankların önünde yalnız kalan askerler geri çekilmek zorunda kalmışlardır.

Villafranca del Panades mntakasında altı saat süren şiddetli muharebeler olmuş ve bu müddet zarfında bir tepe altı kere elden ele geçmiştir.

Neticede cumhuriyetçiler Sierra Montoan istihkamlarına çekilerek mukavemet devam ettirmişlerdir.

Littorio isimindeki Frankist fırkası, Garraf dağında 600 tankın himayesiyle üç kere taarruza geçmiştir.

Barcelona'da vaziyet

Barcelona, 23 — Evvelki gece toplanan nazırlar meclisi, bütün cumhuriyet arazisinde örfi idare ilan etmeğe karar vermiştir. Meclis, bundan maada cumhuriyet hükümetinin Barcelonda kalmasını kararlaştırmıştır.

İstihkâm işlerini ve Barcelona'nın müdafaasını güçleştirecek olan sivil halkın tahliyesi işle meşgul olmak üzere bir komisyon teşkil edilecektir.

Birkaç gündenberi cumhuriyet hükümeti, resmi arşiv servislerinin şimaie nakli için tedbirler almaktadır.

Bütün eserler ve casuslar, Barcelondan harice nakledilmiştir. Normal hayat durmuş ve halk büyük bir faaliyetle şehrin müdafaası işine sarılmıştır.

Fransa hükümetçilere yardım ediyor mu?

Bilbao, 23 (A.A.) — Fransanın Katalonya silâhca yardım ettiği haberi burada büyük bir heyecan uyandırmıştır. Alâkadar mehafilde bu yardımın hâdiseler üzerinde müessir olamayacağı ve fakat nasyonalist İspanyanın Fransanın bu düşmanca hareketini asla unutmuyacağı kaydolunmaktadır.

Pariste bir mülakat

Paris 23 (A.A.) — Bone, bu sabah Cumhuriyetçi İspanyanın Hariciye Nazırı Alvarez del Vaayo'yu kabul etmiştir. Nazır, İspanyanın Paris sefiri refakat etmekte idi.

Öğrenildiğine göre, bu mülakat esnasında Barcelona istikametinde başlıvan Frankist taarruzundan bugüne kadar Cumhuriyetçi İspanyada hasil olan vaziyet ve bilhassa hükümetçi müteciler meselesi gözden geçirilmiştir.

Parisin hükümet mahfelleri, mütecilerin Fransız - İspanya hududuna muhtemel bir akınlarına karşı tedbirler almaktadırlar.

Bilbao 23 (A.A.) — Barcelona'dan bildirildiğine göre, Katalonya hükümeti Barcelona'nın sâhî mahallelerinin 24 saat içinde sivil halktan tahliyesini emretmiştir.

Barcelona'da ecebi tebeaları

Vaşington 23 (A.A.) — Barcelona'daki Amerika maslahatgüzeri Katalonyada bulunan Amerikalılara mezkûr mntakayı derhal tahliye etmelerini tavsiye etmiş, aksi takdirde Amerika hükümetinin hiç bir meşûriyet kabul etmeyeceğini bildirmiştir.

Londra 23 (A.A.) — Barcelona'daki İngiltere elçisi, elçilik memurları ile 200 kişiden ibaret olan İngiliz tebeasını icabında tahliye için iptidai tedbirleri almıştır.

Devonshire kruvazörü ile bir torpido muhribi bunları alıp getirmek üzere civarda bulunmaktadır.

Ziraat: Sebze ıslah istasyonları

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Çünkü Alman kadını pazarda aile efradının her birisi için bir kavun almaya alışmıştır. Onu bu âdetinden ayıramayız. İspanyadan, İtalyadan ve Macaristandan gönderilmiş böyle ufak kavunlar varken büyük kavun almaz. Ufak kavunlar kalitece düşük de olsa Alman kadını bunları tercih eder. Binaenaleyh sebze ıslahı istasyonunun ihracat kavunları üzerinde de faydalı denemeler yapacağımı ve bize kısa bir zamanda, yetiştireceğimiz (ihracat kavunları) tipini göstereceğini ümid edebiliriz.

— Velhasıl dedim, şimdiye kadar kendi haline bırakılmış olan memleket sebzeçiliği, denemek bir inkılâbın arifesindedir. Ziraat Vekâletinin bir sebze ıslah istasyonu kurmak kararını bu çetin davanın halline doğru atılmış ilk adım saymalıyız.

Tarımın

Bursada bir katilin muhakemesine başlandı

Bursa (Hususî) — Şehrimiz Ağırceza mahkemesinde bir taammüden katil muhakemesine başlanmıştır. Orhangazinin Dutluca köyünden 321 doğumlu Arif oğlu Yusuf, karsile gayrimişru münasebette bulunduğu şüphe ettiği aynı köyde Mustafa Receb hakkında ötedenberi kin beslemektedir. Bu yüzden evvelce aralarında müteaddid kavgalar olmuştur. Bu arada katil Yusufun Receb ve arkadaşları tarafından dövüldüğü iddia edilmektedir. Kinini yenemeyen Yusuf Gemlikten Recebi öldürmek maksadile bir brovnik tabanca satın almışsa da köy muhtarı bundan haberdar olarak ve böyle bir cinayete mani olmak maksadile Yusufun elinden tabancayı almıştır. Bu sefer, Narlıca köyünden hüviyetini bilmediğini söylediği bir adamdan ikinci defa olarak ve aynı maksadla bir tabanca daha satın almıştır. Bu suretle fırsat aramaya başlamış, nihayet bir gün köy kahvesinde Recebin oturmakta olduğunu görerek üzerine üç el ateş etmiş ve Recebi öldürmüştür. Bu arada kahvede bulunan diğer birisi daha yaralanmıştır.

Yusufun mevkufen muhakemesine başlanmıştır. Fakat sorulan suallere (beraetimi talep ederim) den başka cevap vermemekte ve gayri tabii vaziyetler göstermekte olduğundan muayenesine ve adedi on üçü bulan şahidlerin şimdilik dinlenilmesine lüzum olmadığına karar verilerek muhakeme başka güne talik edilmiştir.

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiyatları 23 - 1 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,92	5,92
New-York	126 65	126 65
Paris	3,3475	3,3475
Milano	6,625	6,625
Cenevre	18,6225	18 6225
Amsterdam	68,7075	68 7075
Berlin	50,7275	50, 275
Brüksel	11,40	11,40
Atina	1,08	1,08
Sofya	1,5675	1,5675
Prag	4,345	4,345
Madrid	5,92	5,92
Varşova	23,92	23,92
Budapeşte	25,0625	25 0625
Bükreş	6,915	6,915
Belgrad	2,8325	2,8325
Yokohama	34,66	34 66
Stokholm	30,4775	30, 4775
Moskova	13,92	13,92

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borusu I peşin	19 35	19 35
" " II "	19 25	19 325
" " I vadeli	—	—

HALK OPERETİ

Bu akşam

büyük operet

Modern Kızlar

Yazan: M. Yesari

Fotoğraf tahlilleri

Ağır başlı bir tip

Kırıkkaleden M. Çetinel fotoğrafının tahlilini istiyor:

Ağır başlı hareketlerle itimad ve emniyet telkin edebilir. Kızınca ağır söyleyebilir ve sözleri batar. Menfaat hususunda ısrafa sapmaz, pek cömerd davranmaz.

★

Kendi âleminde bir tip

G. Antep'ten Abdülkadir, karakterini soruyor:

Daha ziyade kendi âleminde ve içlidir. Bir işte öz ayak olmaz, ataklık ve atılganlık göstermez.

★

Zeki ve becerikli bir bayan

Beylebeyimden bir okuyucumuz (fotoğrafının dercini istemiyerekten) karakterini soruyor:

Zeki ve becerikli halleriyle kendisini sevdiren ve kıymetlendirir. Arkadaşlarına karşı gönül alıcı muameleleri vardır, daima neşeli değildir. Şikâyetlerini derhal belli etmez. Gururunu muhafazada kiskanç davranır.

Neşeli bir tip

Afjondan Osman Nuri fotoğrafının basılmasını istemiyerek karakterini soruyor:

Huzur ve neşe yalnız para ile temin edilmez. Sihatli ve neşeli bir insan geçim hayatını da tanzim ettikten sonra şikâyete pek yer kalmaz. Bu arada çalışmağı ihmal etmemek te esastır.

Güler yüzlü bir tip

Gedikpaşadan Hakkı fotoğrafının tahlilini istiyor:

Güler yüzlü ve sokulgan halleriyle etrafında kolaylıkla bir sempati uyandırabilir. Gülrütlülük ve kavgalı işlere yanaşmaz, anlaşmak esası dahilindeki münkaşalara girer ve oldukça düzgün konuşabilir.

★

Mesleğini seven ve gururlanan bir tip

Telcirdağ'dan Altuğ muvaffakiyetini soruyor:

Tutulan işte muvaffak olmak için evvelâ o işin sevilmesi ve benimsenmesi şarttır. Bundan sonra muvaffakiyet tabii bir netice ve hak olur.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .

Adres . . . . .

DIKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 1 adedinin gönderilmesi şarttır.

İki yankesici yakalandı

Meliha adında bir kadının 25 lirasının yankesicilik suretile çalan İbrahim ile Mişelin ceb saatini çalan Mişon, zabitan tarafından yakalanarak haklarında tahkikata başlanmıştır.

Kanını satarak geçinen adam

(Baştarafı 8 inci sayfada)

— Tarifeniz ne?..
— Ne tarifesi!?!...
— Yani ne ölçü üzerinden kan ve arsin?..

— Kat'iyyen pazarlık yapmam. Ne verirlerse alırım. Vermezlerse de eyvallah derim.

— Başından mühim vak'alar geçti mi?..

— Ters sordunuz. Mühim vak'alar olmadığı gün var mı diyecektiniz. Benim işim zaten mühim vak'alara yetişmek. Geçen sene gece yarısı evime haber gönderdiler. Bir Ermeniyi meyhanede vurmuşlar. Barsakları kesilmiş; ameliyat yapmışlar, çok kan kayb etmiş. Hayatı tehlikede.. Hemen bana

haber koşturmuşlar.. Koştum. Hem iki defa kan verdim, hayatımı kurtardım. Hem de..

— Ona Türk kanı aşıladın!..

— Evet.. İki tarafı iş görmüş oldum. O da bana 150 lira verdi. Çok vakitler üstüste ve günasırı 400 - 500 gram kan verdiğim çoktur. Daima kilomu muhafaza ederim. 72 kilogram, boyum 1,65 tir. Evliyim, çocuklarım var. Hayatımı kanımı satarak kazanıyorum.

Gitmek için kalkmıştı:

— Adresim, Karagümrükte Meydan sokaktadır. dedi. Kana ihtiyacımız olursa..

Dehşetle ürperdim..

— Güle güle.. Gene görüşelim, fakat Allah muhtaç etmesin. — N. S.

Fransız komünist partisi neler istiyor?

Paris, 23 (A.A.) — Komünist partisinin millî konferansında bir nutuk söyleyen mebus Gabriel Peri, mensub olduğu partinin arzu ettiği haricî siyasi direktiflerini şöyle saymıştır:

1 — Cumhuriyetçi İspanyaya yardım.
2 — Faşist devletlere müstemleke verilmemesi.

3 — Suriye ve Lübnana istiklallerini veren 1936 tarihli Fransa - Suriye ve Fransa - Lübnan muahedelerinin tasdiki.

4 — Tehdid edilen demokratik devletlerin birleşmesi, bilhassa Sovyetler Birliği ile arada mevcut bağların kuvvetlendirilmesi ve Amerikayı sarsan «büyük hareket» e müzaheret edilmesi.

Habeşistanda yeni İtalyan kuvvetleri

Harrar -Habeşistan- 23 (A.A.) — Havas bildiriyor:

İkinci bir Siyahgömlükler taburu buraya gelmiştir.

Sovyetler Birliğinin 15 yıl içinde yaptığı işler

Moskova, 23 (Tas ajansı bildiriyor) — Leninin yıldönümü münasebetile büyük tiyatrodada yapılan bir toplantıda söylediği nutukta, Çerbakof on beş yıl zarfında Sovyetler Birliğinin bilançosunu yaparak demiştir ki:

— Elektrikleşme plânı muzaffer olmuş, üç misli fazlasile başarılmıştır. 1938 de santraller 36,5 milyar kilovat elektrik vermiştir. Sovyetler Birliği 1923 te 'bu sahada 19 uncu sırada geliyorken 1937 de üçüncü olmuştur.

Millî sosyalist ekonomisine konan sermaye ikinci beş yıllık plânda 167 milyar rubleye ve yalnız 1938 yılında da 35 milyar rubleye balığ olmuştur.

1938 de Sovyet endüstrisi 15 milyon ton font, 18 milyon ton çelik, 50 milyon traktör ve 200 bin otomobil çıkarmıştır. 1938 de büyük endüstrinin istihsalâtı 1923 ten 23 misli fazladır.

Eski ve yeni mütekaidler meselesi dün Millet Meclisinde görüşüldü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mucibince maaş alan vatandaşlar arasında da ki müsavatsızlık hakkında hükümetin ne düşüncede olduğunu dair Halil Mentеше (İzmir) in sualine cevap vermiştir. Maliye Vekili demiştir ki:

Maliye Vekilinin beyanati

— 1930 senesinde meriyete giren yeni tekaüd kanununun hükmüne tevfi kan tahsis olunan tekaüd maaşları ile eski tekaüd kanunu hükümlerine göre tahsis edilmiş olan maaşların arasındaki büyük fark, yeni kanunun hini tanziminde dahi nazari dikkati celbetmiş ve ilk safhada bu kabil maaşat eshabına yüzde 10, malûllere de yüzde 25 zam yapılmıştır. Bundan sonra nesredilen diğer bir kanun ile de askerî malûllerin terfi zammına bir misli ilâve yapılmış ve bunun, ailelerine de intikal etmek üzere lehlerine kabuü dermiş edilmiştir. Daha şümüllü bir şey yapmak imkânı olup olmadığının tetkiki de Vekâletçe takarrür etmişti. Bugüne kadar bu arzettiğimizden başka bir şey yapmak imkânı elde edilemedi. Bu cihete aid rakamları arzedersen bunun mümkün olup olmadığını heyeti muhtereme dahi takdir buyurur. Bugün tekaüd ve yetim maaşı olarak maaş almakta olan vatandaşların adedi 68.694 e balığ olmaktadır. Şehir verilen maaş miktarı da 1.372.104 liradır. Bunun bütçedeki yekünü 16,5 milyon liradır.

Bundan mülkiyeye aid olan kısmı 23.168 vatandaşa, aldıkları para miktarı da 434.026 lira.

Askeride 45.076 zat. Aldıkları maaş yekünü da 938.076 lira.

Mülkiyede arzettiğim 23.618 vatandaştan 11.196 sı eski kanuna göre maaş almaktadır. Bunun yekünü da 139.782 liradır. 12.422 vatandaşı da yeni kanuna göre almaktadır. Bu da 294.244 ü bulmaktadır. Askeriyenin arzettiğim gibi 35.235 zat eski kanuna göre 9.843 zat ta yeni kanuna göre almaktadır. Bunların yekünü 838.076 lira tutuyor demiştik. Bugün 553.563 lira eski kanuna göre muhassas olanlara verilmektedir. 384.516 lira da yeni kanuna göre muhassas olanlara verilmektedir. Bugünkü vaziyet budur. Yaptığımız tetkikat neticesinde eğer ki bu vatandaşlara yeni kanuna göre maaş vermek lazım gelirse mülkiyeye aid eytam maaşı 1.051.828 lira, tekaüd maaşı da 1.517.586 lira ki yekünü cem'an 2.569.404 lira bütçeye ilâvesi lazım gelir. Eytamların da yeni kanuna irca halinde bütçeye 6.091.980 lira, eski kanuna tekaüd edilmiş askerî tekaüdlere yeni kanuna irca halinde 3.906.264 lira, malûllere için de 431.532 lira ki cem'an 10.429.776 liranın ilâvesi lazım gelir. Mülki ve askerînin ikisi birlikte 12.999.180 liraya balığ olmaktadır. Eski kanuna göre tahsis edilmiş olan maaşat eshabından vefat ettikleri zaman eytamna tahsis edilen maaşlar da yeni kanuna göre yapılmaktadır. Binaaleyh bu eskilerin de yenilere irca edersek bu yolda eytama tahsis edilmiş olan maaşların dahî müstendünileybi olan maaşların da yeni kanuna göre tashihî icab eder. Bilmem arzede bildim mi? Bugün 30 lira maaşı olan bir adam vefat edecek olursa bilfarz üç yetim bidisi ilâve edilir dörde taksim edilir, kendisi hissesi olan 7,5 lira tenzil edilir, kalan 22,5 lira eytamına tevzi edilir. Şimdi esdersek bu eytam dahi diyecek ki bana tahsis edilmiş olan maaştan bir mahrum kaldım, çünkü sahibi maaş sağ olsaydı 30 lirası meselâ 60 liraya çıkacaktı, dörde düşecekti, yetimlerin hissesine 45 lira yapılırsa bir milyon küsur bin lira da bu iş için tahsis edilmek icab eder ve bu suretle 14 milyon lirayı mevcuda yani 16,5 milyon liraya ilâve etmek icab eder. Ne neticesine vardık. Böyle mühim bir rakam yekünü önümüzdeki sene bütçede vaziyeti devletin ihtiyaçları tesbit edilmeksizin, tetkik edilmeksizin bütçeye bu kadar külfet tahmil eden bu yetimlerden kaçınmak zaruretini duymaktayım. Bunu muhterem sual sahibinin de takdir buyuracağından eminim. Maasha za bunlar hakkında imkânı tahfif ne bu-

lunursa esirgememeyi esas itibariyle düşünüyorum. Maruzatım bundan ibarettir.

Halil Mentешenin sözleri

Maliye Vekilinden sonra kürsiye gelen taktir sahibi sual taktirini verişindeki maksadı izah eylemiş ve şunları söylemiştir:

—Bu mevzu etrafında gerek tahrirî, gerek şifahî birçok acı müracaatlarla karşılaşmıştım. Bunlardan müteessir ve müteallim olarak alelfevri bir taktirî Meclis kürsüsüne sevketmiş olsaydım asıl büyük vazifeyi, menafii umumiyeyi unutmuş olurdu. Çünkü bütçe cihetinden kabili icra olmıyan bir işte, binlerce vatandaşa aid olan bir işte böyle bir teklifte bulunmam bir nevi demogaşı olurdu. Onun için bu teessir ve teallim altında ben evvelâ bütçe encümeni reisine müracaat ettim. Ve dedim ki:

«Bu hususta bir tetkik yapılmış mıdır, ve ne miktar bütçeye tesir yapıyor?»

Bütçe encümeni reisimiz bana menfi cevap verdiler ve «bu hususta bir tetkik yapılmadık» dediler.

Sonra Maliye Vekili arkadaşımı buldum. «Bu mesele üzerinde bir tetkik yapılmış mıdır» dedim. Şimdi Fuad Beyfendinin uzun tetkikler neticesinde elde edip söylediği rakamlara göre, ya aramızda bir suitefahüm vardır ve yahud bir anlaşamamazlık mevcuttur. Bana o vakit sorduğum zaman 2,5 milyon liradan bahsetmişler ve «500 bin, bir milyon lira olursa başım üzerine, yaparım» demişlerdi. Bu cevabı aldıktan sonra bütçe cephesinden ihtihâmı güç olmıyan bir iş olduğu zehabına vararak hükümetin müsekkin sesinin biran evvel bu muztarib olan binlerce yuvaya ulaşması için şu sual taktirimi sunmuşum.

İkinci sebep de şudur: Reiscümhur Hazretleri geniş bir teskin ve taadül siyasetile harekete geçmiş buluyorlar. Bu güzel siyasetin emniyet ve şifa verici nimetlerinin gene binlerce muztarib yuvaya biran evvel ulaşmasını teşvil etmek istedim. Maliye Vekili arkadaşım ilerisi için kafî söz vermemeğe beraber bütçe imkânları müsaide olduğu derecede bu muztarib vatandaşların iztirablarını da tahfif deceklerini söylediler ve bunu bu kürsüden söylettirmiş olmak da benim için vicdanî bir haz oldu.

Maliye Vekilinin cevabı

Maliye Vekili Fuad Ağrah tekrar söz alarak demiştir ki:

— Orta yerde ufak bir noktayı tasrih etmek isterim. Halil Mentеше arkadaşımız şurada, koridorda dediler ki: «Maliye Vekili, şöyle bir derd vardır, acaba buna bir çare bulmağa imkân yok mu? Benim de söylediğim bunun miktarı 100 bin, 500 bin, bir milyon sa birşey değil, fakat şimdiden söz vermiyorum ama rakam büyük... İki buçuk milyon kadar tahmin ediyorum, tetkik ettirelim. Seneden seneye bunlar azalmaktadır, belki rakam büyütür. Bugün neye balığ olmuştur, tetkik ettirelim» ve nitelik kendilerine takdim edilmek üzere yaptığım tetkik pusulası cebimde durmaktadır. Fakat onu kendilerine takdime vakit bulmadan sual taktirini ile karşılaştım. Bunu kendilerine söyledim. «Pekâlâ kürsüden söylersiniz» dediler. Vaziyet budur.

Hakikaten bugün 935 tenberi muntazam olmak üzere, demin okuduğum veçhile yani ne kadarı tekaüd maaşdır, ne kadarı yetim maaşdır, ne kadarı malûl maaşdır, ne kadarı mülki ve askeridir. Bunların hepsi muntazam olarak yürütülmektedir. Kayıtlarımız vardır. Oradaki vaziyeti arzedersem görürsünüz ki 935 te eski tekaüd kanununa göre maaş alan arkadaşların miktarı mülki 15,409, askerî 49,015 tir. 936 da bu yekün mülki 12,981 e, askerî de 41 bine iniyor. 937 de 12,981 rakamı 11,100 e, askerî de 41 bin rakamı 35 bine iniyor. Seneden seneye azalış vardır. Ve kezalik yeni tekaüd kanununa göre maaş alanlar da çoğalmaktadır. 935 te mülkiyeden 9,572, askeride 7,800, 936 da mülki 10,900, askeride 8,900 bugün hâlen mülki 12,422 ye askeriden maaş alanlar

Zeytin kanunu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

selesi hakkındaki sual taktirine cevap verdikten sonra ruznameye geçilmiştir. Dahiliye Vekâleti merkez teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki kanunda değişiklik yapılmasını gözeterek kanun lâyhası müstaceliyet kararı ile müzakere ve tasvib edilmiştir.

Ziraat Vekilinin beyanati

Mahsuldar ve yabancı zeytin ağaçlarının aşılınması ve zeytin mahsullerinin iyileştirilmesi hakkındaki kanunun müzakeresine geçilmesi üzerine Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu kürsiye gelerek kanunun gözettiliği maksadı izah etmiştir.

Faik Kurdoğlu ezcümle şu beyanatta bulunmuştur:

— Yüksek tasvibinize arz edilmiş bulunan ve kısaca zeytin kanunu dediğimiz bu lâyiha, mevzuu ve muhteviyatı itibarile çok mühim esasları ihtiva etmektedir.

Esaslar: Mevcud zeytinliğimizin ıslahı. Yabancı zeytin ağaçlarının kıymetlendirilmesi ve kıymetlendireceklere mal edilmesi.

Ziraat Vekâletimize bu hususlarda hususî hazi salâhiyetler itası, cümlelerinin içinde toplanabilir.

Bunlara aid maddelerin müzakeresi sırasında, mevzuun her hükmün ehemmiyeti ve portesi nedir? Buna aid esasları toplu bir halde bir kere daha gözden geçirmekte fayda mülâhaza buyuracağınız ve Vekâleti dinlemek istiyeceğiniz kanaatidir ki, beni huzuruna sevketmiş bulunuyor. Bunu kısaca anahtarlarla arz etmem müsaadenizi rica ederim.

Hepimizin malûmudur ki, tarihin kaydettiği en eski ağaç olan ve içlerinde 700 seneye kadar yaşayanlar de bulunduğu gene bu kitaplarda zikredilmekte olan zeytin ağacının vatani, Akdeniz sahilinin muayyen memleketleridir. 19 uncu asır sonlarında Cenubi Afrikaya, Kaliforniyaya, Avustralyaya da nakledilmiştir ve fakat Akdeniz memleketlerinin tabii imtiyazını haleldar edecek vüsate tevsi ve teksir edilmemiştir.

Memleketimiz, deliceler de dahil edilirse, zeytin ağacı itibarile zeytin yetiştirmek tabii imtiyazına malik memleketlerin en başında gelir.

Zeytin tanesi ve zeytinyağı istihsalâtı itibarile dördüncü derecede gelir. Fakat arzulul piyasa itibarile bu piyasalarda rol ve devamlı mevkii olan memleketlere aid ticarî edebiyatı ve neşriyat aramız, Türkiye'nin bu faal vaziyetine rağmen sadece asil zeytinci memleketlere zeytin ve ham yağ halinde iptidai maddede yetiştirilen memleketler arasında kaybolduğunu görürüz.

Belli başlı zeytinci memleketlerle memleketimiz zeytinliği arasında büyük fark vardır.

Bugün ağaç başına: 9,2 kilo tans alıyoruz. Bu pek azdır. Bu miktarı ıslahat, kontrol ve mürakabe tesis ederek arttırabiliriz.

Bugün ağaç başına 0,960 kilo zeytinyağı düşüyor ki pek azdır. Halkın eline, keyif ve arzusuna, bu işi bırakacak olursak, durduğumuz yerde saymaktan başka bir şey yapmamış oluruz.

Üç büyük zeytin muntakasındaki mahsuldar ve delice halindeki zeytin ağaçlarının adedi 80 milyondur.

Bu kanunla aşu ve bakım mukabili temlik mevzuu bahsolan yabancı ağaçların tevzileri şu şekilde tesbit edilmiştir:

Vilâyet	Yabancı zeytin adedi
Antalya	28.000.000
Muğla	6.500.000
İçel	5.500.000
İzmir	5.000.000
Çanakkale	4.000.000
Bahkesir	1.000.000
Bursa	1.000.000
Diğer vilâyetler	3.000.000
Yekün	54.000.000

9,800 e balığ olmuştur. Yani bu suretle esas itibarile böylece eski kanundakiler azalmakta, yeni kanundakiler çoğalmaktadır. Fakat yeni bir imkân bulunursa bunu sevkitabisine bırakarak tahfif etmek esas programımızda teemmül edilmiştir. Fakat miktar azamî olduğuna göre bugün için bir şey yapılamaz, inşallah imkân bulunursa elbette temin yoluna gidilir.»

Bu izahatı müteakib ruznameye geçilmiştir.

Bu rakamlar yanyana getirilirse şu neticeye varılır: Bugün mevcut imkânın ancak yarısından ve çok noksan şekilde istifade ediyoruz. Diğer yarısı aşılınmış, yabancı ve unutulmuş bir servet halinde çürüyüp gitmektedir.

Vekil bundan sonra ihracata geçmiş, zeytin ve zeytinyağı ihracat rakamlarını bildirmiş, bunu müteakib demiştir ki:

— Bu rakamların gösterdiği başlıca karakteristikler şunlardır:

1 — Diğer memleketlerdeki vaziyete rağmen bizde zeytincilik münavebeli ve büyük ihtiazlı bir vaziyet gösteriyor.

2 — Bu yüzden ihracatımız yekün kıymetindeki payı yüzde 24 ilâ yüzde 2 arasında değişiyor. Elde edilen vasatî fiyatlar 24 kuruşla 48 kuruş arasında ihtiaz ediyor. Birinci köy ve ziraat kongresi münasebetile belli başlı ziraat mahsullerini dünya istihsal ve ticaret vaziyetini gösteren bir istatistik etüdünün (a. serisi takımı) 4 işaretile tevzi etmiştik, bu etüdün 107 inci sayfasındaki rakamları tetkik edersek Türkiye'nin belli başlı memleketler arasında zeytinyağı istihsal itibarile üçüncü, ihracat itibarile dördüncü derecede geldiğini görürüz.

Türkiye'nin ihracatına temin ettiği kıymetler ise diğer memleketlere nazaran 50 - 60 dundur. Bunun sebebi nedir? İstihsal tekniği sahasında olduğu gibi bilhassa sanayi sahasında da geri vaziyetimizdir. İyi yağ, iyi tane den istihsal edilir ve ziraatin hiçbir şubesinden, sanayi geçmeden rasyonel bir işletme mevzuu bahsalamaz.

Bizde randıman 1/8,5 nisbetindedir. Başka memleketlerde randıman 1/4 e kadar yükselmektedir. Bizde istihsal edilen yağın yüzde 70 - 80 i 4,5 ten yukarı asitli lampant ve sabunluk denen yağlardır. Hemen bütün memleketlerde vaziyet ise berakistir. Bu kısım yağlar yüzde 20 - 25 i geçmez. Bizden alınan prinalar bile başka memleketlerin mevcut tesisatlarının mükemmeliyeti sayesinde, yağ iptidai maddesi olarak kullanılır. Bizde zeytinyağı, dünyanın her tarafında yüz seneden beri metrük olan sabun sanayiinde de israf edilir. Zeytinyağı bugün ancak mensucat ve yüksek lüks imalât için kullanıldığı halde bizde en adî sabunların iptidai maddesidir. Bu maruzatı meselenin:

1 — Miktar ve kalite itibarile millî istihsal bakımından,

2 — Gelir itibarile millî gelir bakımından,

3 — Döviz istihsal vasıtası olmak itibarile döviz bakımından,

4 — Ve nihayet mevcut filî vaziyetimiz azamî kıymetlendirme bakımından ihtiva ettiği büyük ehemmiyeti sarahaten ifade eder.

Takdim edilmiş bulunan lâyiha bu maksadlara istinad etmekte ve şu gayeleri istihdaf etmektedir.

a — İyi ve nefis zeytinyağı almak,

b — Kalite zeytini elde etmek,

c — Mükemmel salamura zeytini kurmak.

d — İhracatı arttırmak,

e — İstihsalâtı arttırmak,

f — Yağcılık tekniğini düzeltmek,

g — Zeytin ağaçlarını hırpalamamak, dolu ve boş seneleri ortadan kaldırmak,

h — Toprak işlemlerini zamanında yapmak,

ı — Devşirmeyi tam zamanında icra etmek,

j — Yağ randımanını arttırmak, gübreleme ve budamayı ve zeytin toplamay ve muhafaza ve işlemleri usulünde yapmak,

k — Taşları aşağıya indirmek,

1 — Hastalık ve böceklerle daha müessir ve ucuz şekilde mücadele eylemek maksadlarıdır.

Bu mesai muvaffak olduğu takdirde:

1 — Kalite yağ elde edilecek,

2 — Randıman farkı hâsıl olacak,

3 — İstihsal miktarı artacak,

4 — Bugünkü rekolte - iki misline çıkacak ve normal sene farkları tabii haddine inecektir. Yalnız zeytin ziraatinin ıslahile temin edilecek kazanç fazlalığı on milyon 152 bin lira, sanayiinin ıslahı ile temin edilecek kazanç fazlalığı 9 milyon 462,400 lira. Bu suretle memleket ekonomisine temin edeceği fayda 20 milyona yaklaşacak

ve Türkiye zeytincilikte ilk safı alacaktır.

Hatiblerin mütaaleaları

Bu mevzu üzerinde birçok hatib söz almış ve bu arada Refik Şevket (Manisa) kanunun ehemmiyetini kabul etmekle beraber bunun, tatbikatile meşgul olacak teşkilâtın, ayrı bir kanun mevzuu olması lazım geldiği mütaaleasile bütçe encümeni tarafından lâyhadan çıkartılması dolayısıyla müsbet bir netice vermeyeceğini işaret eyleyerek hükümetin bu mesele etrafındaki noktaî nazarını öğrenmek istemiştir.

Halil Mentеше (İzmir) kanunun iyi neticeler vereceğinden emin bulunduğunu ve gözettiliği gayelerin her an evvel elde edilmesini mümkün kılmak için derhal tasvibinin faydalı olacağı mütaalesinde bulunmuştur.

Ziya Gevher Etili (Çanakkale) zeytinciliğin memleketimizdeki vaziyetinden bahsetmiş ve bunların ıslahı için derhal tasvibinin faydalı olacağı mütaalesinde bulunmuştur.

Hatibler tarafından ileri sürülen bu mütaalealara karşılık olarak Ziraat Vekili tarafından verilen izahat dinledikten sonra maddelere geçilmiş ve kanunun beşinci maddesine kadar müzakeresi yapılmıştır.

Büyük Millet Meclisi Çarşamba günü toplanacaktır.

İngiliz Başvekilinin dün geceki hitabesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

— Yeni millî müdafaa programımız hakkında bir kitab neşredilmiştir. Yeni programımız bir harb hazırlığı programıdır. Fakat bu programın tabii, harbe başlayacağımız manasında tefsir edilemez.

Bu memleket hiç bir vakit harbi etmeyecektir. Ancak başkaları tarafından vukubulacak olan herhangi bir taarruza karşı koyabilecek vaziyette kuvvetli olmamız elzemdir.

Asri harb, şimdiki kadar gördüğümüz harblere benzemeyecektir. Bilhassa hava hücumlarına karşı hazırlıklı bulunmalıyız.

Her vatandaş, kendisinde gördüğü istidada göre programda mündemiğ askerî hizmetlerden birisini intihab edebilir.

Gönüllü sisteminin, mecburî askerîlik sisteminden daha iyi neticeler verebileceği kanaatindeyim. Her vatandaş, derhal alâkadar makamlara müracaat ederek gönüllü yazılacağına emin buluyorum.»

Avusturyada isyan şayiası

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bununla beraber Avusturyada askerî hareketler yapıldığına dair verilen haberler teyid edilmemiştir. (A. A.)

Berlin, 23 — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Salâhiyettar Alman mahfelleri Avusturyada isyan çıktığına dair verilen haberleri tekbiz etmektedirler. (A. A.)

İngilterede fırtına ve tuğyanlar

Londra, 23 (A.A.) — İngilterenin birçok muntakalarında şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. Durmadan yağın yağmurlar, birçok tuğyanlara sebebiyet vermiştir.

Cherilton ve Portlandın alçak muntakalarındaki ahali, evlerine kapanmağa başlamışlardır. Birçok nehirler, sedlerini yıkmışlardır. Ahali, evlerinin birinci katlarına sığınmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Karpatlaraltı Ukranyasında mühim kararlar

Chust-Karpatlaraltı Ukranyası. 23 (A.A.) — Karpatlaraltı Ukranyası hükümeti, bütün siyasî partilerin lâğvına karar vermiştir. Faaliyette bulunmasına müsaade edilen yegâne parti «Ukranya millî birlik» partisidir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

SATILIK KALE

Çeviren: Faik Berçmen

Navet kalesinin satılığa çıkarıldığı haberi şehirde bir bomba gibi patladı. Bu -na herkes şaşmıştı. Sengu kaymakamı da bunu duyunca:

— Yazık, hayvanları besliyecek en iyi mer'a elimizden gidecek, diye mırıldandı.

Hele aşıkların şikâyetine diyecek yoktu. Kale satıldıktan sonra nereye gizele -nip sevişecekler artık. Orası ne kadar ağaçlıklı ve kuytu güzel bir yerdi! Üç çeyrek asırdanberi zaten kalenin gördüğü iş -aşıklara yuva olmuştı. Müstahkem mevki sayılmasına rağmen bu hususta hiç bir -geye yaramıyordu. Atlas Okyanusuna ba -kan kale bir zamanlar oralardan geçen -korsan gemilerini tarassud için kullanı -lırdı. Halbuki zamanımızda medeni mem -leketlere aid donanmalardan ve gemi -lerden başka bir şey geçmiyordu. İşte bu -yüden biçare Navet kalesi boşboşuna du -racağına hiç olmazsa beşon kuruş geti -rir ümidle müzayedeye çıkarılmıştı.

Sancağın, kale direğinden başka sal -lanması için müsaid yer olmadığından -bir çok vatanperverlerin canı bu nokt -nazardan sıkılıyordu. Hülâsa bu havadis -şehirde herkesin canını sıkıyordu.

Müzayedeye 15 Haziranda yapılacaktı. -Belediye bir aralık 500 lira teklif ederek -Naveti almağı tasarladı. Karar vermek -üzere toplanan belediye meclisi azaları -içtimada hep bir ağızdan kükrədiler:

-- Ne münasebet? Otlığından başka -hiç bir tarafı on para etmiyen yere beş -yüz lira mı? Âlâ..

— Taşı toprağı para etse bar! Onu -yıkmaq için kıymetinin iki misli de di -namit lâzım.

— Dinamitle yıkmağa kalkışsak bile -ne işe yarayacak?

— Sinemaya.. sinemaya.. hemen -bir film şirketine haber veriniz. Kaleyi di -namitlerken manzara-ı parayın satarız.

Al aşağı, vur yukarı, bir çok münaka -şalardan sonra az da olsa tarihî bir kı -ymet: haiz olan böyle bir yerin yabancı -lara geçmesine gönülleri razı gelmediği -için, dört yüz lira teklifine karar verdi -ler. Müzayedeye başlanmadan evvel ka -lenin kendilerine satılmasına dair ku -mandanlığa bir mektub yazdılar. Fakat -iş çabuk biter mi? Teklif mektubu tetkik -olundu, keyfiyet Parise yazıldı, cevap -beklendi, derken Haziran ayı da geldi -çatı. İşte bu sırada da casus görüldü!..

Casus deyince bunu sessiz sadasız, ha -reketleri esrarengiz, boynu, yakası fo -toğraf makinelerle dolu bir ecnebi zan -ne:meyiniz! Bu iki senedenberi şehirde

kunduracılık yapan, az konuşan ve çok -içen Ponvalen idi. Bir ırktan ve mezheb -den de olsa, hemşeri olmadığı için doğ -rusu ya ona pek ısınmamışlardı.

Bir gün valiye çıkıp:

— Biliyor musunuz, dedi, ben şu Na -vet kalesini verirlerse satın alırım hanı.. -Bu işe pek şaşan belediye reisi:

— Allah Allah, diye cevap verdi, ora -sını ne yapacaksınız sen?

— Epeydir sıhhatim yolunda gitmiyor. -Yüksek, güneşli ve denize bakan bir ye -re ihtiyacım var.. oraya çekilip kafamı -dinlemek niyetindeyim.

— Tuhaf şey doğrusu! Yoksa orasını -tamir edip seyyah mı celbedeceksin?

— Yok canım.. amma uğurlarsa, hoş -geldi, safa geldi.

Kunduracı birden çok ileri gittiğinin -farkına vararak geriledi:

— Hani pek te ısrar etmiyorum yani.. -belediye müsteri çıkmazsa şayed ben ta -libim: demek istedim..

Bunun üzerine vali:

— Ne olursa olsun, bunu duyarlarsa -hakkında pek iyi olmaz, diyerek nasihat -te bulundu.

Kunduracı sesini çıkarmadan kasketini -kırıp çıktı. Fakat ertesi gün gene vali -nin yanına damladı:

— Bay vali, meselâ vatandaşlardan biri -bu kaleyi almak istese ve almadan evvel -içerisini gezmek istese buna imkân yok -mu?

— Bana bak Ponvalen, sen zorla belânı -arıyorsun? Neme lâzım senin, Eu koca -harabeyi ne yapacaksın?

Kunduracı ısrar ederek:

— Söyleyin bayım, dedi, orasını gez -meme müsaade var mı?

— Allah müstahakini versin.. parmak -lığı olmadığı için kapısı, kapısı olmadığı -için kilidi, kilidi olmadığı için de anah -tarı bulunmayan bu yer gezmek için mü -saade mi istiyorsun? Şayet bu ısrarında -devam eder de kaleyi alırsan taşını to -prağını muhafaza etmek için bir hayli pa -ra harcıyacaksın!

Bütün bu ihtiarlar, kunduracının kale -yi: gezmesine mâni olamadı. Kalenin ya -rındaki söğülderin altında oturup keçi -lerini otlatan küçük Terez kunduracının -oralarda dolaşmakta olduğunu görünce -soluğu şehirde aldı; etrafındakilere:

— Gözümle gördüm vallahi de, billâhi -de, diyorodu, armud topladığımız ip mer -divenle kalenin tâ tepesine çıkmış, elini -dürbün gibi gözüne koymuş bütün etra -fı seyretti. Ondan sonra bir hırsız gibi -sıyrıldı, gitti.

Zaten dolu olan halkı, bu haber, taşır -mağa kâfi gelmişti. Herkesin fikrinde -Ponvalen, alış verişinde namuslu iyi bir -esnaf olmakla beraber, hiç kimseyle te -mas etmemesi ve şehirden bir kız alma -ması şehirlilerin midelerini bulandırıyor -du. Bir kusuru da politikadan hiç bah -setmemesiydi. Buna mukabil bir sürü ki -tab, katalog ve mecmua okuması ayrıca -şüpheli uyandırıyordu. Muhakkak ki -kunduracı bir casustu; ve kalenin ecnebi -lere geçmesini temin için buralara gel -mişti. Kim bilir Portekizli miydi, İrlan -dalı mıydı?

Neyse, gürültü patırtı derken 15 Hı -ziran geldi; ve müzayedeye başladı. Bütün -şehit, hattâ civardaki kaza halkı bile mü -zayedeye meydanına toplanmışlardı.

— Belediye 400 lira..

Uzun bir sükût.. arkadan Ponvalen a -yağa kalktı:

— 465 lira.

Gene uzun bir sükût.. hiç kimsenin ses -çıkarmadığını gören tellâl:

— 465.. 465.. diye tekrarladı.

Bu suretle bir ölüm sessizliği içinde -kale düşman tarafın casusu addedilen -Ponvalenin üstünde kaldı.

O gün akşam kahvelerde evlerde bun -dan başka mevzu konuşulmuyordu.

Dükkanı tarassud altında bulunduran -çocuklardan biri bir aralık nefes nefese -koşup haber verdi:

— Şimdi dükkândan çıktı; elinde bir -fenerle bir ip merdiven vardı.

Ortalık adamakıllı kararlıydı. Karan -lıkta kalenin üstünde oraya buraya gi -dip gelen bir ışıktan başka bir şey görü -lmüyordu; fakat madeni bir cisim üzeri -ne inen bir çekicinin sesi duvuluyordu. İş -te korktuklarına uğramışlardı. Casus işe -kovunmuştu.

Kunduracının 465 lira verip buraya sa -hib olduğunu akıllarına getirmeden he -men kostular ve hep birden:

— Ey, haydut, katil orada ne yapı -yorsun? diye haykırdılar.

— Evimdeyim; ne yaparsam yaparım, -size ne? Hadi defolun buradan..

Defolmak mı? Nerede? Bilâkis gür -lütü gittikçe büyüyordu:

— Alçağı öldürmeli! Kurşuna dizmeli!

Bu kadar patırtıdan kunduracının ken -disini kurtarmasına imkân yoktu. Feneri -ve merdivenle aşağı yuvarladılar. Üç -beş taraftarı olmasaydı oracıkta muhak -kak, ki linç edilirdi. Hiddetli sesler de -vam ediyordu:

— Ular Allah belânı versin! Gece vak -tinde kalenin tepesinde ne arıyorsun?

— Ular Allah belânı versin! Gece vak -tinde kalenin tepesinde ne arıyorsun?

Alman tayyareciliği havalara hâkim olacak mı?

(Baştafı 9 uncu sayfa da)
1900 kamyonu da bu mikdarlara ilâve et -melidir.

Bu sene içinde bu tayyarelerden 500 ü -Almanya dahilinde bir devir seyahatine -çıkacaklardır.

Vukubulacak zayıf ve fabrikalar

Harb vukuunda ilk haftaların zayıfı -harekâta iştirak eden tayyarelerin yüz -de yetmişine varacağı tasdik edilmekte -dir. Buna binaendir ki Almanyada fazla -mikdarda ihtiyat tayyare ve büyük ran -dömanlı fabrikalar vücutte getirilmekte -dir.

Bugün Almanyada tayyare fabrikala -rında çalışan amelelerin sayısı 100,000 -dir. Günde iki parti olarak çalışılmak -tadır. Haftada 60 saatlik mesa: yapı -ılmaktadır. Fabrikalar çalışsa amelelerin -iki mislini istiyebilecek şekildedirler.

1937 senesi randımanı ayda 1500 mo -tör ve 600 tayyare iken 1938 senesinde bu -mikdar 2000 mtrör ve 1000 tayyareyi bul -tur.

Noksanlar...

Bu kudretli tayyareciliğin noksan kı -sımları vardır. Harbi Umumiye iştirak -eylemiş olan tayyarecilerin büyük bir -kısmı formlarında değildiler. Bir çokları -da yaşlanmışlardır. Yüksek zabitan -kadrosu kara ve deniz ordularından te -min edilmiştir. Küçük kadrolarda ek -sıklık vardır. Çünkü tayyarecilik gru -punun ilk nizami mezunları 1937 sen -sindedir. Tayyare filo kumandanları ek -siktir. Küçük zabıtlar kadrosu dolgun de -dir.

Bu noksanlara rağmen Alman tayyare -ciliğinin manevî kudreti çok yüksektir. -Hükümet ona çok müzaheret etmektedir. -Gerek parti, gerekse Mareşal Göring tay -yareciliğin inkişafı için çalışmaktadır. -lar Efkârı umumiye de tayyarecilik be -hindedir. (N. S. K. K.) teşkilâtının bü -yük faaliyeti Almanyada bir «millî ha -va» cereyanı yaratmıştır. Bu sayede icab -eden elemanlar kolayca bulunmaktadı -r.

Netice: Alman tayyareciliği şimdiden -müthiş bir harb silâhidir. Bu silâhın ol -duğu gibi kullanılacağından şüphe edil -memelidir.

RADYOLİN

ile SABAH, OĞLE ve AKŞAM

Her yenekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

-- Canımın istediğini ararım; mal be -nim değil mi?

-- Pekâlâ öyleyse karakola yürü ba -kahım.

Kunduracı bir müddet, sessiz sessiz -durdur, sonra gülerek cevap verdi:

-- Hadi canım değmez, karakolu mı gi -deceğim, alın Navet kalesi sizin olsun! -Tepe tepe kullanın! Benim istediğim pa -ratoner ve onun ucundaki on bin liralık

plâtindi. Hamdolsun şimdi bunlar benim -ya.. Ava! aval ne bakıyorsunuz yüzümü? -Peşimden geleceğinizi akıl edip te kale -yi siz sıydınız?

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Yün yumağı

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Son Postanın edebî romanı: 36

Âşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Peki amma, annesi evlendik -ten sonra bu yolun yolcusu olmuştu. -Hâsili, daha karar veremediğim bu me -selede düşünmem lâzımdı. Süheylâ ise, -yüzüme bakarak, hemen cevap bekli -yordu. O zaman, onu biraz tatmin için -şunu söyledim:

— Hele bu yaz geçsin.. nasıl olsa siz -de İstanbul'a taşınacaksınız. Bu mese -leyi orada hallederiz.

Kaşlarını çatarak:

— Niçin? diye itiraz etti. Niçin ya -zın geçmesini bekliyeyim? mademki -sevişiyorsunuz..

Bunu derken öyle sıcak bir sokuluş -la yüzünü yüzüme yaklaştırdı ki.. he -men saçlarından çekip, ihtirasla gözle -rinin tâ içine baktım.

O dakikanın sarhoşluğu içinde biraz -evvel konuşuklarımızı unutmuş git -miştim. Fakat bilmem hep böyle mi ola -cak?.. Yoksa, çok geçmeden, kendi par -mağımla Süheylânın parmağına birer -nişan yüzüğü mü geçireceğim?

Bu beş günün ikinci fevkalâdeliği: -ablaman, ilk defa olarak, eniştemle -kışkınlık kavgası..

Galiba Daver ağabeyim ablama bir -fit geçmiş.. eniştemi, yanında bir kaç

arkadaşı ile birlikte bir gece Viranbağ -da Rum kızlarını görmüşler diye..

Eniştem pişkin.. yalan diye yemin -üstüne yemin ediyor. Gelip bir de ba -na sorsalar!

Zavallı ablam!.. Rakibelerini eniş -temle yalnız Büyük tur yolunda dola -şır sanıyor.. Halbuki komşu göşteki -Naciye hanım dalgasını bilse.. karşı -çamlıktaki o gece buluşmalarını? E -minim, bunu anladığı gün evin içinde -kızılca bir kıyamet kopacak! İşte o za -man Süheylânın benimle evlenmek ar -zusunu da kat'i olarak suya düşmüş de -mektir.

Fakat bilmem, Süheylâyı büsbütün -kaybeder miyim? Ümidi kırılınca, art -tık metresim olmaktan vazgeçer mi? -Bunu düşünmek bile bana dehşet ve -riyor. Süheylâsız yaşamak.. bu, benim -için ne imkânsız şey! Ona öyle ihtiras -la bağlandım ki..

Ah şu Daver ağabeyim.. iş etti san -kil.. Akılınca eniştemi yola getirecek!.. -Yaprığı, sadece, ablamın içini zehirle -mek oldu. Eniştemse, eminim, gene bil -diğini okuyacak!..

Bir fevkalâdelik daha.. bizim Da -rüşşefakalı Nüzhet üç gündür bacağı

sarılı yatıyor. Trapez atlayacağım diye -çamlarda cambazlığın sonu budur. Ni -hayet işte böyle, asıldığı çürük bir dal -kırılınca insan tepé taklak yere yuvar -lanır. Bereketversin ki yâ'nız biraz -kolu sıyrıldı ve bacağı incindi. Yoksa -beyni patlıyarak ölebilirdi de..

Artık Şadan halamı görmeyin.. ha -fizla beraber, üç gün ve üç gecedir, -Nüzhetin başı ucunda ne dualar oku -yor, ne dualar! Dün akşam hepimizi -tütsüden de geçirdi!.. Gülşen dâdi da, -aklına geldikçe arab nevhagerler gibi -dövünüp duruyor: ya oğlan ölse idi ne -yapacaktık diye.. O ne çığlık, Allahım! -Hani oğlanın cenazesi kapıdan çıkarıl -sa idi ancak bu kadar matem tutardı!

Bu beş günün plânçosunu kapamadan -Suphiden de kısaca bahsetmeliyim. Ma -şallah, karı koca yatıştılar! Dün akşam, -ben balkonda iken, çocuğu da yanları -na almışlar, bizim evin önünden Âşık -lar Yoluna doğru geçtiler. Yavrucağın, -boynunu bükmüş, anesinin elinden tu -tarak yürüyüşünde ne gizli, ne sessiz -bir hüznün vardı! Suphi, beş günde ta -biişen sesle aşağıdan bana:

— Merhaba, Tuğrul!

Diye seslenmişti. Ben ikisini elimle -selâmlarken, Nevin de gülümseyerek -hafifçe başını eğmişti.

Hasılı geçip gittiler ve ben arkala -rından uzun müddet baktım. Hep böy -le çiftler yoludur bu yol.. fakat bu de -fa, Âşıklar Yolu, iki yeni sevdahya -kollarını açarken bir yetimi de bağrı -na basmıştı. Bu esnada bizim bahçe -den de küçük Erdinçle Ülkünün sesle -ri, kahkahaları duyuluyordu. O zaman -içim sızlıyarak, babalarımın çapkınlı

ğı yüzünden o yavruları da yarı yetim -buldum ve içimden: « -Sevimli yavru -cuklar, dedim dilerim ki hep böyle gü -lüp haykırınız ve büsbütün yetim ol -manın acısını duymayınız! İşte bunun -için artık onların gürültüsü bile bana -her şeyden hoş geliyor ve susarlarsa -kederleniyorum.

Demek şimdi gürültüyü de sever -oldum. Bu, ruhumdaki münzevinin uğul -tulu hayat yolunda son ve kat'i dizçö -küşüdü.

IX

Mehtabda araba ve eşek turları bu -akşam, dün ve evvelisi akşamdan daha -fazla olacağı benziyordu. Aşağıda, -Nizam yolundan Dile doğru koşan -çingrak sesleri ile nal ve tekerlek ta -kırtıları hiç kesilmiyor ve bu takırtı -lara, bazan, alay alay eşeklerle geçen -çok neş'eli kafilelerin çılın haykırış -ları ve kahkahaları karışıyordu. Zaten -bu tarafta, İsa tepesi çamlıklarının ar -kasında kalan toparlak ayın birdenbire -hatırlatıyacağı sonsuz nur âleminin -görebilmek için bu arabaların yolunca -gitmek lâzımdı ve ancak Viranbağı -geçtikten sonradır ki denizin ve sema -nın o pırl pırl yanan lekesiz sadefli -ğine kavuşuldu.

İşte bu akşam, belki eniştem gelir -diye pek geç oturduğumuz sofrada her -kesin neş'esiz bir şeyler konuştuğu sı -rada ben yalnız uzaktan bu araba ses -lerini dinlemiştim. Nihayet sofradan -kalkmış, henüz kahvelerimiz içiyor -duk ki demir kapı gıcırdadı. Annem -derhal yerinden doğrularak:

— Neclâ, koş bak, eniştem mi geldi? -Dedi. Babam, birdenbire radyosunu

susturdu ve dudaklarının arasından bir -şeyler homurdandı. Ablamsa hafifce -sarardı ve gayri ihtiyarı bir hareketle -ayağa kalkmışken tekrar iskemlesine -oturdu. Üstelik, sanki kendisine bir lâ -kaydlık hissi vermek istiyormuş gibi -ellerini göğsünde kavuşturdu. Amma -bu hal yalnız ablamda mı? Salonda a -şağı yukarı herkeste bir şaşkınlık âlâ -meti belirmişti. Sebep de eniştemin, -karışık münakaşasından beri, üç gece -dir İstanbulda kalışı idi. Böyle üstüste -üç gece gelmediği hiç görülmemişti.

Neclâ beklerken bir müddet salon -da birbirimizin yüzüne bakarak sus -tuk ve yalnız duvardaki büyük asma -saatin tiktaklarını dinledik. Nihayet -camlı kapı ile salonun arasındaki mer -mer döşeli methalden takır takır ayak -sesleri duyuldu ve arkasından Neclâ, -evde de ayaklarından çıkarmadığı tah -ta plâj ayakkabılarını çatırdatarak sa -lona atıldı:

— Eniştem geliyor!

Evet, eniştemiz geliyordu: sanki hiç -bir şey olmamış, sanki üç gecedir kar -sile dargınlık rolü oynayan kendisi de -ğilmiş gibi, taze tıraşlı çehresinde te -bessümlerle içeriye eniştemiz teşrif -buyuyordu!

Babam, oturduğu koltuktan kimild -maksızın, fakat yalnız biraz evveliki -somurtkanlığını bırakmış, yarı samimi,

yarı alaylı, damadını karşıladı:

— Oo!.. maşallah.. bakteriyoloğ bey! -Neredesin?.. Üç gecedir göreceğimize -geldi idi canım..

(Arkası var)

Kenan Paşa Zade Sarafim

Yazan: ZIYA ŞAKİR

İnce Manolun hikâyesi

Lâkin, bazıların da yürekleri pek yulka olur. Bunlar da, bizim otelin haftasında hastalanarak şu buz gibi demir sacların üzerine serilirler.. bir iki ayah zarfında da, seni korkutan şu simaların altında yuvarlanıp giderek, duşer. Bunların ölümü, kimseyi alâka etmez. Çünkü onların ne burada ne buradaki sefaletine kurban olduklarını kimse bilmez... Dedim ya.. burası, bir kaç sivil taharri memurundan başka, herkese meçhul olan bir âlemdir.

Tayyare, dayanamadı. Avurtları yemlekle dolu olduğu halde, boğulur gibi bir sesle:

— Şimdi.. şu.. tepemizden geçen insanların içinde, kimbilir ne kadar hocanın karıştıran dünyanın dört köşesini kalırsın, hergün gelip geçtikleri şu demir köprüünün altında kendine mahsus hanızamlarla bambaşka bir âlem mevcut değil, aklından bile geçmezler.

Tayyare gibi bir serserinin ağzından bu sözleri işitmek, size belki garib gelebilir. Fakat emin olun ki, bazı kelime farklarıyla, onun ağzından söylediklerim tamamen bir hakikattir. Namile idrak eden bu zeki serseri.. ih.. Fakat karanlıkta, karşılıklı dubadan bir ses geldi:

— Tayyare ağabey! Sen misin?

Tayyare, derhal yüzünü o tarafa çevirerek cevap verdi.

— Sen misin, İnce Manol?

— Evet benim, Tayyare ağabey.. neçmiş olsun. Bu sefer, kodeste epeyce kaldın. Kaçamadın mı?

— Canım her zaman kaçılır mı?

— İnsan hayatta safanın kadrini bilmek için biraz da cefa çekmeli... Siz ne âlemde misiniz?

— İyiyiz.

— Arkadaşlar nasıl?

— İyiler.

— İşler yolunda gidiyor mu?

— Eh.. şöyle böyle...

— Enselenenler (1) var mı?

— Dört gün evvel, Fil Ahmedî enselenediler. Bugün de Kurbağa Hakkıyı kestirmişler.

— Başka ne var, ne yok?

— İyilik sağlık.. bu tarafa geçmiyeycek mişim?

— Yemek yiyoruz. Bitirelim de, geleceğiz...

— Yanında kim var?

— Tanımaşın.

— Uzakton konuşma, burada kesildi. İnce Manol denilen çocuk, ıslık çala çala, bütün karanlıklar arasına kaçıyordu.

Tayyare, acı bir kahkaha koyuverdi.

— İşte.. bu çocuğun hayatı da, aşağı yukarı senin hayatına benzer.

Dedi.

— Ye.. benim, büyük bir alâka ile dinlemeye hazırlandığını görür görmez, ağzına büyük bir ekmeğe parçası tıkaarak sözüne devam etti:

— Babası, vaktile müthiş zenginmiş. Akdenize, Karadenize vapur işletirmiş. Anası, bir kopuk ile sevimli. Kocası, mek için gecenin birinde adamcağızına ne çıkması temizletirmiş. İş meydana çıkınca kadın, kasadaki paraları alarak sevgilisi ile kaçmış. Bu zavallı kocamın da yapayalnız bırakmış... Bir nesil varsa, alacaklılar tarafından zaptedilmiş. Parasız olmadığı için hısımları Altıtarafı da çocuktan yüz çevirmiş. İsterim ki, içimizde, epeyce asilzadeler de vardır.

O kadar acıkmış ki, önmüzdeki yiyecekleri tamamen bitirdik. Sonra

Ağzına büyük bir ekmeğe parçası tıkarırken sözüne devam etti

da, kalın demir potrellerin arasından, dubadan dubaya geçtik.

Fakat nasıl geçiş?

Tayyare, bana yol gösteriyor, ve yanlış bir harekette bulunarak denize yuvarlanmam için sık sık ihtarda bulunuyordu. Ben ise, korkudan titreye titreye onu takib ediyordum.

Dubaları geçtikçe, buralarda yaşlı yanların kalabalığı da artıyordu. Karanlık köşelerden, konuşmalar, kahkahalar, şarkılar taşıyordu.

Tayyare, bütün bunları seslerinden tanıyor, ve hepsine ayrı ayrı söz atıyordu.

Böylece, dördüncü dubaya gelmiştik. Bir duba sonra, Köprüünün geçid yeri idi.

Burada manzara değişmişti. Yerlere, talaşlar, gazete kâğıtları, kirli paçavralar serilmiş, demirlerin aralama mumlar dikilmişti.

Burası bambaşka bir âlemdi. Bir mumun dibinde, bir kaç çocuk.. gündüz topladıkları, sigara izmaritlerini açıyorlar.. tütenlerini çıkarıyorlar.. harman yapıyorlar.

Kuytu bir köşede kırık bir saç man-

galın önünde, küçük ve kirli bir tava içinde bir çocuk balık pişiriyor; ara sıra boğuk bir sesle:

— Eh, maşallah.. kebaba gel yavrum, kebaba...

Diye bağıriyordu.

Ortada bir çocuk kümesi. Bunların ortasında üç çocuk.. başlarındaki kirli fesleri çıkarmışlar. Bunların içlerindeki zarlari sallayıp sallayıp yere atıyorlar. Büyük bir heyecanla kumar oynuyorlar.

Biraz ötede, gene bir gurup. Bunlar da, dört kol oynanan hararetili bir iskambil partisini takib ediyorlar.

Bunlardan başka, yüzüstü yere uzanan, sırt üstü yatan, birbirinin karşısında bağdaş kuran, büyüklü küçüklü guruplar...

Biz, ellerimiz pantolonlarımızın cebinde.. yavaş yavaş bunların arasında dolaşıyoruz... Tayyare, şuna buna kısa kısa sualer soruyor.. bazan duruyor; kendisinin hapiste bulunduğumüddet zarfında yapılan faaliyet hakkında iza-hat alıyor.

(Arkası var)

Hayatım: Beni zorla baytar yapacaklardı

(Baştarafı 7 inci sayfada)

seyrettiğim ve beni tiyatroya âşık eden oyunlur.

Şimdi ne zaman (Anadolu köy düğünü) nü oynasam, çocukluğumu ve o geceyi hatırlar, bu oyunda hatıralarımı, kendimi ve oynamakta da diğer eserlerin üstünde bir zevk bulurum.

Naşid baytar talebesi

Ailem o zamanki tabirle (oyuncu) luğa karşı olan bu aşkı hiç te sempati ile karşılamıyordu. Kardeşini merhum Ziya (Güllü Agop) zamanında muzıkaya intisab etmiş, o zamanlar kadın sahneye çıkmadığı için, kadın rollerini erkekler yaparlardı - kadın rollerinde fevkalâde muvaffak olmuş.. fakat ondan canları yaran ve çok müteassib bulunan ailem, benim tiyatroya düşkünlüğümü ciddi bir endişe ile takib ediyordu. Bir çok zamanlar ânnemin, babamın:

— Eyvah, bu oğlan adam olmayacak, (oyuncu) luğa özeniyor. diye içlerini çektiklerini, beni bu hevsten vazgeçirmeğe gayret ettiklerini bilirim.

Benim arzum muzıkaya kapağı atmaktı; babam baytar olmamı istiyordu.

Yalvardım, ayak diredim; kaçırım diye karşı koydum. Benim bu kuru sıkı itirazlarım, tehditlerime kimse kulak asmadı. Babam kararında ısrar ediyordu. İllâki Naşid baytar olacaktı. Aktörlük ile baytarlık.. birbirine ne kadar zid şeyler değil mi?... «Yahu benim aklım fikrim tiyatroculukta, ben yapamamla uğraşmaktan hazzetmem, yapamam» dedim se de, kime anlatsın derdini...

Nitekim anlatamadık.. babam o zaman Eyübe olan Baytar mektebine mura-

caat etti. İş müracaatla bitmiyordu. Bir de imtihan olmamız lazımdı. İmtihana girdim, muvaffak olduk. Buna herkes kadar ben de şaşım. Fakat araya iltimasın da burnunu soktuğunu niçin saklıyorum? Baytar mektebine girmiştik artık. Mektebin açılacağı gün suratım asık, içimde en ufak bir heves ve istek duymuyarak evdekilerin elini öptüm. Düşünceli Eyübün yolunu tuttum. Mekteb bana bir zindan kadar korkunç ve sıkıntılı gelmişti. Herkes imtihani kazanmanın neşesi içinde birbirile şakalaşıyor, tanışıyor, gruplar yapıyordu. Bir kenara çekildim.. bir öksüzlük hissediyordum kendimde..

Yazan: Nusret Safa Coşkun
(Arkası var)

Köhetci eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Şeref), Alemdarda (Abdülkadir), Beyazıda (Cemil), Samatyada (Teofilos), Eminönünde (Hüseyin Hüsnü), Eyübe (Hikmet Atılamaz), Ferderde (Emilyadi), Şehrinininde (Hamdi), Şehzadebaşında (İ. Hakkı), Karagümrükte (Arif), Küçükpazarda (Necati Ahmed), Bakırköyünde (Merkez).

Beşköprü cihetindekiler:
İstiklal caddesinde (Della Suda), Galatada (Hüseyin Hüsnü), Taksimde (Limonciyan), Pangaltıda (Nargileciyan), Beşiktaşta (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar (İttihad), Sarıyerde (Osman), Kadıköyünde (Moda, Merkez), Büyükdada (Şinasi Rıza), Heybelide (Tanaş).

Baron de Tott'un hâtıraları

Tercüme eden: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Haydud Mustafa

Hâlâ haydud ismile müftehir olan Mustafa irtikâb ettiği bütün cinayetleri gayet sakin bir sesle, Fransız sefirinin önünde birer birer anlattı

— Bunlar mutantan fakat boş lâkir dular. Hiç bir şeyi tenvir edemezler, bize hiç bir hakiki fikir veremezler. Açık oiahm. Bütün insanlar aynı ihtisaslara maliktirler. Zevkleri birbirinden farklı değildir. Fakat tâbi oldukları batıl fikirler, usul ve âdetler çeşid çeşiddir. Bütün bir takım ahlâki ihtisaslara çıkarıyorlar ve maddî ihtisaslarnı tadil ediyorlar. Bunları birbirlerine karıştırmayalım. Küçük bir cemiyetin küçük kanun ve nizamlarını Hüdayi lemyezalik ileri kanunlarla karıştırmak ister misiniz?

— Bu kadar beyhude ve manasız bir teşbih yapmadan, evlâd muhabbetine inanmak kabil olamayacağı zannında mısınız?

— İnsan hissettiği şeye daima inanmalıdır ve mümkün olduğu kadar da çok şeyler hissetmeğe bakmalıdır. Fakat hissedilen şeylerin kâffesinin tabiatte derin kökleri olmadığın, onları duymamakla fitratı besere karşı bir kusur işlenmiş sayılamayacağını da bilmelidir. Sırf ahlâki ihtisaslarda bulunduğunu, bunların maddiyat üzerinde tesir icra ederek ona hâkim kesildiklerini ve maddiyattan hariç kaldıklarını ikimiz de teslim ediyoruz. İnsan bu hislere kendisini terk ediyor, bu hisleri itiyad sevkile muazzez buluyor. Belki de hakikaten kıymettardır. Bütün bunlar imkân dahilindedir. Görüyorsunuz ki ben sizin ne demek istediğinizi keşfediyorum. Siz de benim maksadımı keşfediniz. Bütün arzularımızı temin edebilmekteki kolaylığı bizi lâkaytlıkla sevkettiğini anlamak için çok zihin yormağa hacet yoktur. Bu bizim âdetlerimizin kabahatidir. Onları değiştiremeyiz bize mukabilinde bir külfet yüklemeyen zevkler temin ederler, hiç menfaat temin etmeyen külfetler tahmil eyerler. Her şey telâfi edilir. Fakat ben merak veecessüsü elden bırakmadıkça, sizin zannettiğiniz kadar bedbaht olmayacağım.

Muradım bu merak veecessüsü caiz olan hududlar haricine de teşmii ettiği tahmin olunabilirdi. Mabaddettabiyatı bunları muhik göstermek vazifesini deruhte etmiyordu. O serbestçe bu meylni istimal edip duruyordu.

Etrafında bulunan insanlar arasında Haydud Mustafanın adı defeat ile dikkatini celbetmişti. Haydud kelimesi hırsız manasını ifade eder (1). Filhakika, Mustafanın eski mesleği bu idi. Hâlâ bu ünvan ile müftehir bulunuyordu. Efendisi irtikâb ettiği cinayetleri bana hikâye etmesi için emir verdi. Yüzlerce kahramanlık hikâyesi bu habisin irtikâb etmiş olduğu katiller ve kötülükler hakkında bize arzettiği levha derecesinde necaber ve tavazu ile anlatılamazdı. Hikâyeden zevk almak için usakların bir çoğu koşuşup geldiler, herifi alkışladılar. Bitirdiği zaman, Molla bana dedi ki:

— İtiraf ediniz ki bu habis her halde pek cesaret sahibidir.

— Her halde, cinayetlerini itiraf ederek kanuna meydan okumak hususunda büyük bir cür'etkârlık gösteriyor, dedim. Siz tutmamış olsaydınız, zannederim ki şimdiye kadar cezasını bulurdu.

Molla sakin sakin cevap verdi:

— Kat'iyyen, dedi, kanun artık ona bir şey yapamaz. Mesleğini icra ettiği sırada aleyhinde bir hüküm verilmemiştir. Mesleğini terkettikten sonra artık hakkında takibat yapılamaz.

Bu adama efendisi sonra bir nevi çöbencilik vazifesi vermişti. Arkadaşlarından birile hayvanları muhafaza ediyordu. Beraber yattıkları kulübede bir gün arkadaşı balta ile öldürülmüş bir halde bulundu. Haydud Mustafa gelip bu vak'ayı yüzüstüce haber verdi.

Katilin o olduğu muhakkak addedilmişti. Fakat vak'a pek yeni olduğu için bununla iftihar etmeğe cesareti yoktu.

(1) Türkiye'de hırsızlar «Camberlandlar» gibidirler. Hâkimlerin eline düşmekten kurtulup da ellerindeki para ile bir mansab satın alırlarsa ehliyet ve kabilyetlerine göre çalışmaktadırlar. Türkiye'de bir pasalık hâkimiyetine bedeldir.

Molla ise, meselede hiç şüphesi olmamakla beraber, herifi hizmetinde tutuyordu. Gezmiye çıktığı zaman, cesaretini böyle sık sık isbat eden bu adamı yanına alıyordu.

Kötü heriflerin kekliklerden ziyade bol olduğu bir memlekette ava çıkmanın mahzurları bana balığa gitmeyi tercih ettirmişti. Orada daha rahat edebileceğimi tahmin etmişim. Bu keyiften sık sık istifade ediyordum. Kayıkla, Karadeniz ağzında, Anadolu ve sahilindeki koylardan birine gidiyordum. Bu mevki Türklerin o zaman malik oldukları kaleden hariçte idi.

Yanımda bazı delikanlılar da bulunuyordu. Hepimiz yolda, Boğazda dolu olan bazı yabani kuşları vurmak için, yanımıza birer tüfek alıyorduk. İki Rum kayıkçı sandalı idare ediyorlar, oltalara yem takıyorlar, ağları atıyorlardı.

Biz altı kişi idik. Kuşları avlamak zevkine meclûb olduk. Bundan dolayı Boğaziçi geçerek kuşların akıntıları dolayısıyla, bilhassa hoşlandıkları Anadolu kıyısına vardık. Arada sırada bir kuş vurararak kıyı sıra ilerliyorduk. Bu sebeble Anadolu kalesinin önünden geçmeğe mecburduk. Orada bir kuş vurdum. Kalede kumandan bulunan bir bostancı zabiti kulenin birine büzülmüştü. Orada, otoritesinin bütün azameti içinde, çubunun dumanını büyük bir vakar ile etrafına savuruyordu. Karaya yanışmamızı işaret etti. Kayıklarımızı bu işareti bana gösterdiler. Bunun üzerine, ne istediğini kendisinden sordum:

— Sizinle konuşmak isterim, dedi.

— Benim size söyleyecek bir şeyim yok, diye cevap verdim. Filân yere balık tutmağa gidiyorum. Eğer gezmeyi severseniz oraya geliniz, sözlerinizi dinlerim.

Bunun üzerine Türk bana karşı biraz hürmet eseri gösterir gibi davranarak, yalnız kayıklarımızı kabahatli bulduğunu söyledi. Kayıklar iptida pek korku içinde kaldılar. Kale civarında attığım tüfekten dolayı kendilerini mes'ul tutmak istediğine hükmettiler. Fakat onları bırakmayacağımı vâdederek teskin ettim. Türkü, merak ediyorsa, balık avına gelmeğe tekrar davet ederim. benim istihfafkâr tavırdan şüphesiz canı sıkılan Türk baridane cevap verdi:

— Oraya gider, sizi bulurum, dedi.

Biz yolumuza devam ettik.

Bana refakat eden gençler arasında yalnız bir tanesi Türkün cevabından endişe eder görünüyordu. Burada doğmuş olduğu için sütle beraber bir korku da emmişti. Her an kendisine:

— İşte bostancılar geliyorlar! diyerek duyduğu korku ile eğleniyorduk.

Filhakika, hiç birimiz bostancıların bizi aramağa geleceklerine ihtimal vermiyorduk. Onları böyle bir harekete sevkedecek vahim bir sebep göremiyorduk.

Fakat, balığı mebzul olan koya tam gireceğimiz sırada, muhafız sandalının hakikaten bize doğru gelmekte olduğunu gördük.

O zaman, mücadeleye karar vermek mecburiyetinde kaldık. Bunun fena neticeleri olabilirdi. Fakat her türlü yadım ihtimalinden o kadar uzak bulunuyorduk ki ya galib, ya mağlûb gelmek şıklarından birini tercih ızırcarında idik. Tereddüde imkân yoktu. Ben kumandayı ele aldım. Siyaset, askerlik, her şey benim elimde toplandı. İptida kayıkçıları mızma oltaya ve ağlarını atmalarını emrettim. Bu da düşmanın bu hareketi göreyerek bizim hiç endişe ve telâşa kapılmadığımızı hükmetmesi içindi. İki Ruma, başlarına hiç bir şey gelmiyeceğini de temin ettim.

Silâhlarımız hazırlandı. Piyade kuvvetine, bostancıların zabitelerine silâh atmak nezaketini göstereceğim zaman bostancıları hemen nişan almaları emrini verdim. Fakat bir an evvel ateş etmemelerini sıkı sıkı tembih ettim. Bu tedbirler alındı.

(Arkası var)

«Son Posta» nun deniz romanı: 76

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmèn

“Vazifemiz sizi batırmaktır!..”

Bu muharebeden sonra Von Spee Kiele doğru bir sür'at yarışına başlamıştı. Bunun için iki seyir hattının takibi imkânı vardı: Biri Horn burnu yolu, diğeri de Ümid burnu yolu idi. Hiç şüphe yok ki her iki seyir hattı üzerinde de İngilizlerin kendisini bekleyeceklerini biliyordu. Aynı zamanda şunu da biliyordu ki düşman, kendisinininkinden daha çok sür'atli, daha kuvvetli gemilerle kendi ardına düşmüş bulunacaktı. Binaenaleyh Kont Spee için tecrübe edeceği bir şans vardı ki o da, onları Horn burnunda mağlûb etmeğe çalışmak ve geniş Atlas Okyanusunda izini kaybederek nihayet abluka hattını yarıp geçmekti.

Bu esnada kont Speenin Skadronu cephaneye ve kömür ihtiyacını da duymakta idi. Almanya'dan gelen bir telsiz haberine göre mühimmat yüklü bir gemi abluka hattından geçmiş ve kendisine müsadif olmak üzere denize açılmış idi. Anlaşıyor ki Kont Spee şimdi çok uzun ve o nisbette korkunç bir seyahate çıkmış, hele müttefiklerin abluka hattına tüpler ürperten bir atılış yapmak mecburiyetinde idi! Fakat denemeğe kalkıştığı bu şans kendisine yar edememişti.

Kont Spee, Skadronile Horn burnunu döndüğü zaman tali perisi, kendisini büyük bir cür'ete teşvik etmişti ve yaptığı cür'etkârane hareketle de kendisini tehlikeli bir hataya düşürmüştü. O, rastladığı bir İngiliz kömür gemisini durdurmuş ve onun muhaviyatını kendi gemilerine naklettirmişti. Ettirmişti ama bu hareketle de tam üç gün kaybetmişti. İşte bu esnada da Britanyanın en kudretli muharebe kruvazörlerinden biri Falkland adalarına muvasalat etmiş bulunuyordu. Bununla beraber o, eğer Falklanddaki telsiz istasyonunu bombardıman etmemiş, onu tahribe kalkışmamış bulunsaydı gene düşmanın dikkatini çekmeden, onlara duyurmadan Şimal istikametinde yoluna devam edebilirdi. Fakat bu son hareketi yapıp muharebe kruvazörlerinin yuvasına kendisini düşürmüştü, düşükten sonra da kurtulmak hamlesini de yaptı, kaçmak istedi ama yakalandı ve batırıldı. O gün İngilizlerin filosunu İndeatigable, İnvincible, İndomitabile gibi deniz devleri ve onların yanında da müteaddid muharebe kruvazörleri teşkil ediyordu. Bilâhare bunlar Lutland deniz savaşına iştirak ederek seçime ne çarpışmışlar ve nihayet Şimal denizinin dibinde kendilerine birer ebedî istirahatgâh bulmağa muvaffak olmuşlardı.

Von Spee'nin gemilerinden yalnız bir tanesi, hafif ve fakat filo kruvazörü Dresden, topuklarını İngilizlere göstererek geriye dönmüş ve Horn burnunu dolaşarak muvakkat bir müddet için batmaktan kurtulmuştu. Çinkü ecel zavallı Dresden ile sadece oynuyordu. Bir kaç gün sonra kendisinden daha çok kuvvetli bulunan İngilizlerin Kent kruvazörü tarafından Pasifikte Robinson Cruisev adasının San Luan Fernandez limanı açıklarında yakalanarak batırılmıştı. Bu kruvazörümüz o esnada bitaraf sularda yatıyor ve harb kanunları tarafından himaye görmesi lâzım geliyordu. Düşman kruvazörü hücum etmek üzere kendisine yaklaşırken Dresden süvarisi şu sinyali çekmişti:

— Biz Şili sularındayız.
— Düşman ise cevap vermişti:
— Nerede olursanız olunuz, aldığımız emir sizi batırmaktır.

Bunun üzerine Dresden kumandanı kendi gemisini berhava edip zabitleti ve mürettebatı ile beraber yüzerek sahile çıkmıştı. Bir Alman kruvazörünün bu suretle berhava edilmesinden sonra, ada Robinsonun gününde olduğu gibi artık ıssız değildi!

İşte seçici amiral Von Spee'nin ve kahraman arkadaşlarının hülâsai macerası bundan ibarettir. Bundan dolaydır ki Falkland açıklarının bu ıssız ve mahuf

sularının biz Almanlar için kutsal bir manası vardır. Binaenaleyh bu noktaya gelince gemimizi faça edip durduk. Silâh arkadaşlarımızın ve onların kahraman gemilerinin mâvi sularından ibaret olan mezarları üzerinde yaptığımız dini bir âyine Secaderin kış kâsarasında riyaset ediyordum. Evvelâ şahsi dostum Kont Spee'nin ve baha-dır arkadaşlarımızın menkibesini kısaca mürettebatına anlattım, bizim de, tuttuğumuz yol dolayısıyla, belki pek yakında onlara iltihak etmiş olacağımızı, fakat belki de onlar gibi döğüşmek şansını elde etmeğe muvaffak olamadan onlarla birleşmek ihtimali bulunduğunu tebarüz ettirdim.

Alman gemilerinde bir süvari aynı zamanda dinî merasimi ifaya riyaset eden bir din adamıdır da. Her pazar günü Secader'in güvertesinde dinî merasim icrasını ihmal etmiyorduk. Gemimizde, düşman gemilerinden toplanmış «misafirler»imiz olduğu zamanlarda «Dalgaların ulu hâkimi»ne ibadet borcumuzu ifa ederken onları da bu ibadette bize iltihaka davet ederdik. Bu âyinler umumî olur ve biz gemicilerin yapabildiği kadar sade bulunurdu. Gemimizin «İncil»inin mevzu bulunduğu masa yalnız Alman bayrağı değil, gemilerinin zaptedip batırılmış milletlerin bayraklarıyla de örtülürdü. Ben, esirlerimize bu dinî âyinlerin biz Almanlara aid olduğu kadar kendilerine de aid bulunduğunu hissettirmek istiyordum. Aynı zamanda Cenabihakkın mihrabı önünde artık biz Almanların da, diğer milletlerin ferdlerinden

üstün ve seçkin insanlar olmadığımızı hissederdik.

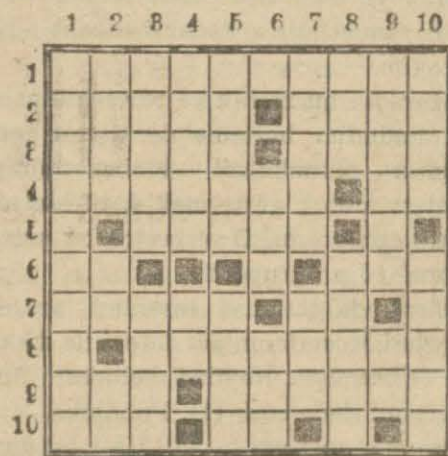
Ben, şahsen, dindar bir adam değilim. Bilâkis oldukça da bunun aksineyimdir. Benim karakterim bugün olduğu gibi o gün de dindarane olmaktan uzaktı. Bununla beraber bir geminin dinî âyinlerine riyaset vazifesini deruhde etmeyecek kadar da değildim. Ben, kalben, dinî hislere saygım yok değildi. Hem ben, gençliğimde Avusturyaya da «Reha ordusu»na dahil olmamış mı idim? O vakit Fremtentle yapılan dinî toplantılardaki hatıralar halen içimde yaşıyordu. Binaenaleyh bu gibi âyinleri ifade tam anlamile acemi sayılamazdım.

Küçük âyini hitama erdirmezden evvel, Okyanusun üç bin kulaç derinliklerinde yatan silâh arkadaşlarımızı kısa bir hitabede bulunmuşum. Onların mezarları üzerinde dalgardan başka tümsekler yoktu; gittikleri yerden hiç bir yolcunun avdet etmediği bu ebedî seyahat esnasında onların hatıralarını taziz edecek ne bir çiçek, ne bir yeşil ot konulmuş değildi, konulamazdı da. Sanki Cenubî Atlas Okyanusunun dibindeki dağ silsileleri arasından yolunu bulup silâh arkadaşlarımızın ebedî istirahatgâhlarına varacakmış gibi gör bir sesle onlara hitab ediyordum:

— Aziz ve şanlı silâh arkadaşlarımız Size vatandan habeler getiriyoruz.. silâh arkadaşlarımız, kumandanımıza vermiş oldukları sözü tutuyorlar, onlar karada ve denizde ana vatan için çarpıyorlar.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

Soldan sağa:

- 1 — Tecrübe etmeli.
- 2 — Bir kadın ismi - Yollamak.
- 3 — Salatalık - Yalamak masdarından emrihazır.
- 4 — Arasını açma - Yed.
- 5 — Zikreden.
- 6 — İşaret sıfatı - Lisan.
- 7 — Batırılmak - Nefi lâhkası.
- 8 — Fazla bağırma.
- 9 — Yüksek - Tahammül edebileceği.
- 10 — Dem - Vilâyet.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Fazla zekâ - Çamurlu yer.
- 2 — Amirin sözü - Öğütülmüş hububat - Bir nota.
- 3 — Yalvarmak - Hendese şekillerinden biri.
- 4 — Çok iyi - Vahşi hayvanları öldürmek.
- 5 — Teccüs - Yumuşak olmıyan.
- 6 — Denizde yol ölçüsü - Meşhur Rûs - temin babası.
- 7 — Öçü - Masdar lâhkası.
- 8 — Cefa - Arkası gelmek.
- 9 — İstanbulda çiçek adı bir semt - Beygir.
- 10 — Fabrikasyon - Lüzumlu.

1	T	A	S	A	R	R	U	F	A	T
2	A	D	A	N	A	S	A	D	E	
3	S	A	K	A	F	L	İ	M		
4	A	N	A	Y	A	S	A	L	İ	
5	R	A	F	A	D	A	N	Z		
6	R	S	A	R	M	A	N			
7	U	S	L	A	N	M	A	M	A	K
8	F	A	M	E	L	E				
9	A	D	İ	L	N	A	L	A	N	
10	T	E	M	İ	Z	K	E	N	E	

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

İhtiyarlığın ilk alâmetleri

Bu, umumiyetle 50 yaşlar üzerinde başlar ve ilk olarak busyelerin faaliyetinde bazı bir bozukluk ve noksanlık görülür. Ve ademî iktidar başlar. Bu ademî iktidar başlangıcı ya kâmi ve yahud tam olur. Ve gitgide artar. Bundan maada ruhi inhitat alâimî kendini gösterir. Uykusuzluk, daha doğrusu uyku azlığı, süratle hiddet halleri, taharruşyet, hafızada kuvvetsizlik, herşeye karşı havf ve korku halleri, çalışmaya karşı usang ve kudretsizlik halleri ve karanlık düşüncelerle dolu bir melânkolî hal bu tablonun bellibaş esaslarındandır. Elli ve ell yaştan yukarı bu bir dereceye kadar normal sayılırsa da bazı kimselerde bu hal daha 35 yaşında başlar. İşte o zaman erken ihtiyarlık başlamış adedilir.

İhtiyarlık alâmetlerinin başladığı yaşa kritik yaş ismi de verilir. Hakikaten hayatın dönüm noktasıdır. Maamafih bunu bir dereceye kadar uzatmak ihtiyarlığı geriye atmak mümkündür ve bunu istiyen erkekler ve kadınlar temin edebilirler. Yalnız şu basit çare ile: Muntazam hayat, muntazam çalışma, her türlü sulistimalâtın uzak kalmak ve daimî bir neş'eye malik olmak; İşte gençliğin sırrı budur.

★
Okuyucularımızdan Y. R. ye: Sırası gelince suallerinize gene bu sütunda cevap verilecektir.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yokmalarını rica ederiz. Ahki takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

ERTUĞRUL SADI TEK

TİYATROSU

Taksimde bu gece

OLAGAN ŞEYLER

Vodvil 3 perde

TURAN TİYATROSU

Bu akşam Cemal Sahir

ve arkadaşları ilk defa

ÖPEYİM AYAKLARINI

ilk defa

Tekmil varyete numaraları

değişmiştir

SPOR

İst. Spor Pazar günü Süleymaniye karşı kazandığı maçı hükmen kayb

Buna sebep, talebe oldukları ha'de aynı zamanda memur bulunan üç futbolcu oynaımasıdır

Pazar günü yapılan İstanbulspor, Süleymaniye maçında talebe oldukları ha'de, aynı zamanda memur bulunan üç futbolcu oynatan İstanbulspor takımı dün akşam toplanan lig heyeti tarafından hükmen mağlûb addedilmiştir. İstanbulspor klübü bu kararı İstanbul muntakası nezdinde protesto etmiştir.

İstanbulsporun Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi müdürlüğüne verdiği protesto şudur:

«Genel Direktörlüğümüzün talebelerin klüplerde maçlara iştirakini meneder emirlerini harfiyen tatbik etmekteyiz.

Bu emirde orta tahsil talebeleri mevzu bahsedilmiş ve Maarif Vekâletinin orta tedrisat talebeleri için 931 senesinde yazdığı emir ve karara temas buyurulmuştur.

Mesleği memuriyet olup ta aynı zamanda yüksek tahsilini yapanlar hem talebe hem de memur olduklarına göre bu gibi iki vasfı uhtesinde cemedan aza hakkında sayın genel direktörlüğün emirlerinde hiçbir menedici sarahat mevcud değildir.

Yol vergisi hakkındaki 542 numaralı ve 19 Kânunusani 341 tarihli kanunun birinci maddesinde talebeler vergiden müstesna oldukları halde hem talebe ve hem de memur olanların vergiye tâbi olacakları yani (talebe tâbirinden maksadın esas meşguliyeti münhasıran talebelik olanlar olup memurlardan talebe olarak mekâtibe devam edenlere şamil bulunmadığı, gene Büyük Millet Meclisince 8 Kânunuevvel 1926 tarihinde itti-

haz buyurulan 104 numaralı talimatı da talebenin vasfı hakkındaki kararımızı teyid eylemektedir.

Süleymaniye karşı klübümüzün sub maaşlı veya ücretli memurların aynı zamanda yüksek mekteblere giden üç azamızı müsabakaya iştirak ettirmemiz Genel Direktörlüğün muhâlif değildir. Nitekim takımın öledenberi kuvvetli oyuncuların fakat mesleği münhasıran talebe bulunan eiemaları maça iştirak etmiştir.

Süleymaniye klübünün dünkü bakada hakeme vaki itirazının tahmininde arz edilen hususların emirle gözönünde bulundurulmasını istiyorum. Yüksek Genel Direktörlükten saygılarımla rica ederim.»

Sporcular için bir kıyafet talimatnamesi hazırlanıyor

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü sporcular için bir kıyafet talimatnamesi hazırlamaktadır. Sporcular için bir de rozet yapacaktır. Bu arada sporcu bayrağı nizamında tanzim olunacaktır.

Dünya boks şampiyonluğu iki zenci karşılaşıyor

Dünya ağır sıklet boks şampiyonluğu için karşılaçak olan zenci boksör Louis ile John Lewis arasında yapılacak Çarşamba günü Nevyork'ta sonda yapılacaktır.

Kayseride güreş çok rağbet görüyor

Kayseri muntakasında güreşe karşı büyük bir alâka uyanmıştır.

Güreş Federasyonu tarafından monitör olarak gönderilen eski ve kıymetli güreşçilerimizden Bırhan Kiral mevcudu hergün biraz daha artan heveskârları çalıştırmaktadır.

Kayseri muntakası yeni bir güreş sa-

lonu açmıştır. Mayıs'ta yapılacak olan birincilik müsabakaları için hazırlığa başlanmıştır. Yapılan müsabakalarında muhtelif sıkletlere göre acele almak suretile nazarı dikkatle değerli kabiliyetler vardır.

Resim Kayseri güreşçilerini Bırhan Kiral ile bir arada göstermektedir.

Bir köy çocuğu aldığı bir ilaçla zehirlendi

Bornova (Husuf) — İşıklar köyünde, köyün okulunun ikinci sınıfına devam eden on iki yaşında Ömer bir hafta evvel rahatsızlanmış ve aldığı bir ilaçla müteakib vefat etmiştir. Hâdiseye adliye «bir zehirlenme vak'ası» olarak aksettirildiğinden çocuğun cesedi üzerinde otopsi yapılmış ve dimağ tümöründen öldüğü anlaşılmıştır.

Tokat Ticaret Odasında seçim

Tokat (Husuf) — Yıllık kongrelerini defterdar Cevdet Faik Kural'ın başkanlığında yapan ticaret odası heyeti reisliğine Cevdet Erek birinci reis ve killiğine Alt İspir. İkinci reisliğine Sıtkı Sözer, ikinci reis vekilliğine Nuri Perki, muamele müfettişliğine Halil Bekçi ve muhasebat müfettişliğine de Mehmed Dağistanlıy seçmişlerdir.

Karabük demir fabrikaları işletme kadrosu

Karabük (Husuf) — İnşaat bitmek üzere bulunan demir fabrikalarının işletme kadrosunu bitirmek üzere Sümerbank müavini Osman Nuri Göver ile Civelekoğlu ve alâkalı memurların rabüke gelerek muvakkat vazifeye başlamışlardır.

İzmit belediye reisi seçildi

İzmit (Husuf) — İzmit belediye yaseti vekâletle idare edilmesini Evvelce nafia müdürü İsmail Dönüşkuşu vekâlet etmekte idi. Muntazam İsmail Dönüşkuşu vekâletine Nuri Perki, belediye meclisi üyesi ve belediye başkanlığına da Nuri Perki vekâletle azadan Mahmud Özgören atılmıştır.

GRİP siz, NEZLE siz, ÖKSÜRÜK siz, Kış VALDA PASTİLLERİ sayesinde kabildir.

Hakiki VALDA ismi üzerinde ısrar ediniz. Her mühim eczanede bulunur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

ANKARA

- 1 - Kurumumuz talebe ve müstahdeminin 10 Şubat 939 dan 31 Mayıs nihayetine kadar aşağıda gösterildiği üzere 6 grupta ayrı, ayrı ve hizatlarında gösterilen şekilde bir kısmı kapalı zarfla, bir kısmı da açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - İhaleler her grup hizatında yazılı gün ve saatlerde Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.
- 3 - Muvakkat teminat % 7,5 tur.
- 4 - Teminatları ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona teslim edilecektir.
- 5 - Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Talebe Yürü Amirliğine müracaatları.

Cinsi	Mikdarı	Muhammen fiatı	Teminatı	İhale günü ve saati
Eknek	45000 kilo	9,75 Kr.	330	9/2/939 Perşembe günü saat 10 da açık eksiltme
Sadeyağ	4000 >	110 >		
Zeytinyağ	2000 >	60 >		9/2/939 Perşembe günü
Zeytin tanesi	750 >	40 >	442,50	saat 11 de kapalı zarf
Dana eti	2000 >	40 >		
Koyun eti	8000 >	37,5 >		
Kuzu eti	1000 >	100 >		
Karaciğer	2500 takım	27,5 >	412,50	9/2/939 Perşembe günü
Paça	1200 adet	2 >		saat 12 de kapalı zarf
Uskumru	2000 kilo	50 >		
Torik	1000 adet	70 >	358,65	
Tavuk	2500 >	55 >		9/2/939 Perşembe günü
Hind	1000 >	130 >		saat 14 de açık eksiltme.
Yumurta	20000 >	2 >		
Kesme şeker	2500 kilo	32 >		
Toz şeker	7000 >	28 >		
Kuru fasulya	2000 >	12 >		
Un	2000 >	15 >		
Makarna	2000 >	26 >		
Şehriye	100 >	26 >		
Ararot	100 >	50 >		
Çay	80 >	330 >		
Kekik	25 >	60 >		
Mercimek	500 >	15 >		
Bulgur	1000 >	11 >		
Ceviziçi	400 >	50 >		
Fındık	300 >	110 >		
Fıstık	100 >	220 >		
Sirke	1000 >	12 >	727,40	9/2/939 Perşembe günü
Limon tozu	50 >	110 >		saat 15 de kapalı zarf.
Tarçın	25 >	150 >		
Karabiber	100 >	110 >		
Kırmızı biber	100 >	30 >		
Saça	1000 >	30 >		
Sabun	1000 >	42 >		
Tuz	1500 >	6,5 >		
Buğday	500 >	15 >		
Nohut	1000 >	15 >		
Kuru üzüm	1000 >	30 >		
Tahin	1000 >	35 >		
Tahin helvası	1000 >	35 >		
Pekmez	1000 >	15 >		
Reçel	2600 >	40 >		
Börülce	1000 >	20 >		
Turşu	1000 >	30 >		
Barbanye	2000 >	12 >		
İncir	1000 >	20 >		
Patates	4000 >	8 >		
Ebegümeçi	500 >	15 >		
Yeşil salata ve marul	7000 adet	5 >		
Balkabağı	1000 kilo	10 >		
İspanak	2000 >	15 >		
Pırasa	2000 >	10 >		
Lâhana	3000 >	8 >		
Kereviz	2000 >	17 >		
Havuç	2000 >	8 >		
Limon	10000 adet	5 >	430 lira	9/2/939 Perşembe günü
Dereotu	1000 demet	2 >		saat 16 da kapalı zarf.
Maydanoz	3000 >	2 >		
Ayva	1000 kilo	15 >		
Ezma	2000 >	25 >		
Portakal (80) lik	10000 adet	6 >		
Soğan	4000 kilo	7 >		
Hiyar	1000 adet	5 >		
Taze bakla	1000 kilo	15 >		
Bezelye	1000 >	20 >		
Enginar	2000 >	25 >		
Sarımsak	100 >	25 >		
Salamura yaprak	500 >	25 >		
Taze yaprak	1000 >	20 >		
Karnabahar	1500 >	20 >		

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

SALI - 24/1/39

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13.10 14 Müzik - (Muhtelif senfonik plâklar), 18.30 program, 18.35 Türk müziği (Hicaz faslı), Çalanlar - Hakkı Derman, Esref Kadri, Hasan Gür, Hamed Tokay, Basri Yücel, 19.20 Konuşma (Türkiye postası), 19.35 Türk müziği - 1 - Cevdet Kozan - Taksim, 2 - Suphi Ziya - Ussak şarkı - Akımlı basından alan, 3 - Lem'i - Ussak şarkı - Günler geliyor, 4 - Arif Bey - Muhavver şarkı - İltimas etmeşe, 5 - Arif Bey - Türkü - Güneş yüzü, 6 - Arif Bey - Türkü - Menekşeler, Okuyan: Müzevven Senar, Çalanlar: Vecihe, Resad Ezer, Rusen Kam: C. Kozan, 20.05 Konuşma - Hukuk ilmi yayma kuru mu, 20.20 Türk müziği, 1 - Tanburi Osman Bey - Nihavend pesrevi, 2 - Ali Rifat - Zülfün görenlerin bahtı sıvahu olurmuş, 3 - Lem'i - Bin ölü çıkarırdım, 4 - Arif Bey - Yanıma atesli askı, 5 - Havdar Bey - Pembe kız, Okuyan: Muzaffer İker, Çalanlar: Vecihe, Resad Ezer, Rusen Kam, 20.45 Ajans meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 21 Memleket saat ayarı, 21 Temel - Bohem (yazan - Henri Murger) Tercüme ve radyofonik montaj, (Ekrem Reşit Temel esnaasında radyonun küçük orkestrası Ruedini'nin (La Bohem) operasından parçalar çalacaktır, 22 Küçük orkestra, (Şef: Necip Askin), 1 - Johann Strauss - Viena kavalı, 2 - Ganglberger - Benim küçük Teddiğim - Saksofon parçası, 3 - Bruno Hartmann - Parlak güneş ışığında dans - Entermezo, 4 - Felix Glessemmer - Sabah selâmi - fantezi, 5 - Schmit Gentner - Bana dalma söyle - ağır vals, 6 - Hans Zander - Paul - Polka, 22.30 Esham, tahvilat, kambivo - nokut borsası (fiat), 22.40 Müzik (operatörler ve eflenceli plâk), 22.45-24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Akba kitab evi

Her dilden kitab, gazete, mecmua, mektep kitaplarının ve kırtasiyenin Ankara satış yeridir. Undervud makinesinin acentasıdır.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

- I - Şartnamelerine ekli listede cins, eb'at ve mikdarı yazılı muhtelif renkte 2800 adet bobin sigara kâğıdı açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.
- II - Muhammen bedeli beher milimetresi 2,20 kuruş ve tutarı 1280,40 lira olup muvakkat teminatı 96,04 liradır.
- III - Eksiltme 14/2/939 tarihine rastlayan Salı günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV - Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.
- V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «516»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. tutarı	% 7,5 teminatı	Eksiltmenin şekli	saatli
		Lira Kuruş	Lira Kr.		
Taktir cihazı için montaj malzemesi	51 kalem	550.-	41 25	Açık	14,30
Teknik aleti	21 "	1258.10	94 35	Açık	15

- I - Diyarbakır Fabrikası taktir cihazı montajı için satın alınacak bakır, çelik, gaz boruları, çelik, gaz flanşlar; Valf, Rakor gibi 31 kalem malzeme ile Şarap laboratuvarı için de 20 kalem teknik alât şubemizdeki listeleri mucibince ayrı ayrı açık eksiltme ile satın alınacaktır.
- II - Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları hizatlarında yazılmıştır.
- III - Eksiltmeler 9/2/939 tarihine rastlayan Perşembe günü hizatlarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV - Listeler her gün sözü geçen şubede görülebilir.
- V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «514»

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B. Beheri	% 7,5 teminatı	Eksiltme şekli	Saatli
		L. Kr.	L. Kr.	L. Kr.	
Çember raptiye	3000 kilo	—49	1470.—	110.25	Açık 14
İnce Kınnap	300 >	1.00	300.—	22.50	Pazarlık 14.30

- I - Nümunesinin eb'ad ve evsafında fakat siyah renkte «300» kilo çember raptiyesi ile nümunesine uygun olmak üzere «300» kilo ince kınnap hizatlarında gösterilen usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.
- II - Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları hizatlarında gösterilmiştir.
- III - Eksiltme 27/1/939 tarihine rastlayan Cuma günü hizatlarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV - Nümuneler hergün sözü geçen şubede görülebilir.
- V - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «421»

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Dördüncü Keşide 11/Şubat/939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Fundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiye-lerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunuz mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Aydın Nafia Eksiltme Komisyonundan :

- 1 - Eksiltmeye konan iş: 49329 lira 51 kuruş keşif bedelli Nazilli hükümeti konağı inşaatıdır.
- 2 - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır.
A - Kapalı zarf usulüne eksiltme şartnamesi.
B - Mukavele projesi.
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi yapı işleri şeraiti umumiyesi.
D - Fenni şartname.
E - Keşif metraj cetvelleri.
F - Resimler.
İstiyenler bu evrakı Aydın Nafia Müdürlüğünde görebilirler.
- 3 - Eksiltme 13/2/939 Pazartesi günü saat 15 de Aydın Nafia Müdürlüğü odasında yapılacaktır.
- 4 - Eksiltme kapalı zarf usulüdedir.
- 5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3700 liralık muvakkat teminat göstermesi ihaleden 8 gün evvel bu işe girebileceğine dair Aydın vilâyetinden ehliyet vesikası almış olması, 40000 lira değerinde bir tek bina yapmış bulunması ve müteahhidin bizzat mühendis veya mimar olması veya bunlardan birle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi imza etmesi lâzımdır.
- 6 - Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar nafia dairesine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saatte gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (349)

DİŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Sirkeci: Viyana oteli sırası.
No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaları kabul eder.

Doktor

İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Belediye Sular İdaresinden :

- İdaremizin İstanbul ve Beyoğlu yakasında bir sene zarfında açacağı baca ve traşelerin kaldırılmalarının tamiri işi kapalı zarfla münakasaya konmuştur.
- 1 - Bu işe aid tanzim edilen şartname İdaremizin Levazım servisinden parasız olarak alınabilir.
  - 2 - Talibler şartnameye göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını 8/Şubat/939 Çarşamba günü saat on beşe kadar Taksimdeki İdare Merkezinde Müdürlüğe vernaldirdirler.
- Bu saatten sonra hiç bir teklif mektubu kabul edilmeyecektir. «484»

GRİPİN

Tercih edilmesin

Gripin

Bütün ağrılara, hastalık başlangıçlarına karşı tesiri yüzde yüz olan ve hiç zararsız en kuvvetli müsekkindir.

GRİPİN

Nezle, soğuk algınlığı, grip rahatsızlıklarında baş, diş, mafsalsal, romatizma, baş ve adale ağrılarında icabında 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat, taklidlerinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

İstanbul Belediyesi İlanları

Hepsine 3000 lira bedel tahmin edilen Eminönünde Şeyh Mehmed Geylani mahallesinin Arpacılar caddesi ve Eminönü meydanı ve Bozuktulumba sokağında 404 üncü adada 5 parsel numaralı Eminönü hanı ile ittisalindeki 6 parsel numaralı binanın ve yine Eminönü meydanında Reşadiye caddesinde 402 nci adada 1 parsel numaralı Hüseyin Efendi hanı ankazı satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka bu gibi işlerle meşgul olduklarına dair ibraz edecekleri vesika ve 225 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 27/1/939 Cuma günü saat 14,30 da Daimi Encümende bulunmalıdırlar. «210»

Satılmak üzere Mezat İşleri M. eşya şubesine Ahmed tarafından bırakılan bir soba ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde sahibi sobasını götürmediği takdirde satılacaktır. (B.) (520)

SÜMERBANK

Birleşik Pamuk ipliği ve Dokuma Fabrikaları Müessesesinden: Pamuk ipliği Satışı:

Kayseri Bez Fabrikası malı	12 No. Paketi	415	Kuruş
Nazilli Basma Fabrikası	16 " "	480	"
Ereğli Bez Fabrikası	24 " "	580	"
Yalnız Ereğli Bez Fabrikasında:	24 " "	580	"
10 Balyalık siparişler için	" "	575	"
15 " " "	" "	570	"
25 " " "	" "	65	"
50 " " "	" "	560	"

Fiatlarla fabrikada teslim şartıyla satılmaktadır.

İplik müstahliklerinin yukarıda yazılı fabrikalara gönderecekleri bedelleri mukabilinde ihtiyaçları nisbetinde iplik siparişi verecekleri ve 24 numaradan ince ve muhtelif maksatlara yarayabilecek pamuk ipliği müstahliklerinin de ihtiyaçlarını yine aynı şartlarla yalnız Ereğli Fabrikasına sipariş edebilecekleri ilân olunur.

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mikdarı	Cinsi	Tahmin fiatı	Tahmin bedeli	İlk teminatı
Kilo		Kuruş	Lira Ku.	Lira Ku.
9240	Çoraplık tire ipliği	140	12936 00	970 20
1 - Tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı 9240 kilo çoraplık tire ipliği 6/Şubat/939 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma satınalma komisyonunca kapalı zarf eksiltmesiyle satın alınacaktır.				
2 - Nümune ve şartname hergün adı geçen komisyonunda görülebilir ve şartname parasız alınılabılır.				
3 - 2490 sayılı kanuna göre şeraiti haiz isteklilerin kapalı zarf mektublarını eksiltme günü saat 14 de kadar makbuz karşılığı olarak komisyonuna vermeleri. (407)				

Uykusuzluk -
Sinir ağrıları -
Asabî öksürükler - Baygınlık

İYİ EDER
TATLI BİR
UYKU
TEMİN EDER

Her Eczanede bulunur.

Baş dönmesi -
Çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları

İYİ EDER
TATLI BİR
UYKU
TEMİN EDER

GÜZELLİĞİNİZ İÇİN

KREM BALSAMIN KANZUK

Bütün dünyaca takdir edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gecce için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşitleri hususî vazo ve tüplerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

ZENITH

En eski ve halihazırda en mükemmel ve dünyanın her tarafında en fazla aranan radyodur. Yalnız Beyoğlunda BAKER Magazalarında satılmaktadır.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicaşı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Bahçe ve Gül Meraklılarına :

127 çeşit yediveren etiketli Avrupa gülleri, çok çeşid çamlar, Salon yeşillikleri, süs ağaçları, V. S... 25 senedenberi fidancılık ve güllerlik ile meşgul Ortaköy Fidancı Vasil. Katalogumuzu istiyene gönderiyoruz.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400	kuruş
İkinci sahife	250	"
Üçüncü sahife	200	"
Dördüncü sahife	100	"
İç sahifeler	60	"
Son sahife	40	"

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tar, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

BAYRAM YAKLAŞIYOR!

Elbiseye dair ihtiyacınızı şimdiden GALATADA meşhur

TAKSİTLE EKSELSYOR

Büyük Elbise Mağazasında her yerden ucuz, şık ve teminatl alabilirsiniz.

KADINLARA MAHSUS:

En son moda ve lüks ipekli muşambalar, yünlü, mantolar, gabardin pardesüleri, her cinste muşambalar.

ERKEKLERE MAHSUS:

Her cins İngiliz muşambaları, gabardin pardesüleri, her cins trançkotlar, ucuz, şık ve dayanıklı her nevi hazır ve ismarlama kostüm ve pardesüleri.

ÇOCUKLARA MAHSUS:

Her nevi kostüm, palto ve muşambalar. Rekabetsiz fiatlarla Galatada EKSELSYOR büyük elbise mağazasında bulacaksınız. tediyeatta tesihlat Telefon: 43503

İnşaat Mühendisi alınacaktır.

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Alınacak inşaat mühendisinin her türlü statik hesaplarda betonarme ve maride mütehasıs olması şarttır. İsteklilerin şimdide kadar ne gibi işlerde çalıştıklarını gösterir vesikalarile Nafia Vekâletinin ruhsatnamelerini birer intibahdaya bağliyerek Umum Müdürlüğe müracaatları lüzumu ilân olunur. «178»

ETİ BANK

İstanbul Bürosundan:

- 1 - Demir boru, kurşun boru işleriyle sıhhi tesisat yapabilecek müstaktil çalışabilir birinci derece usta
- 2 - Küçük elektrik santrali ve bina elektrik tesisatı işlerini müstaktil olarak yapabilecek birinci sınıf elektrikçi
- 3 - Demir inşaatında tecrübeli iyi işçiler
- 4 - Demir inşaatını idare edebilecek uzun tecrübeli birinci sınıf demir inşaatı ustabaşısı
- 5 - Birinci sınıf ve tecrübeli sıcak demir ustası
- 6 - Mühim ahşap ve beton kahbı inşaatını bizzat başarabilecek birinci sınıf dölger ustabaşısı
- 7 - Dizel elektrik santralını idare edebilecek tecrübeli Dizel maknisti
- 8 - Tecrübeli ve hava çekici çalıştırmayı iyi bilir bir maden ustası ve aynı şartlar altında maden işçisi
- 9 - Hava çekici çeliklerini teskinleştirme ve su vermede uzun tecrübeli demirci ustası

Etibankın Hopa civarında Murgul bakır madenlerinin şimdi tesis ve sonra da işletme işlerinde çalışmak üzere yukarıda evsafı yazılı ustalara ihtiyaç vardır. Kendilerine Murgulda bedava ikametgâh ve ucuz yemek temin edilmiştir. İlandaki izahata uygun olmyanların müracaatı beyhude dir.

İstanbul - Murgul seyahat ücreti verilecektir. Alâkadarların bilûmum vesikalarile hergün saat 9 - 12 arasında Galatada Bankalar caddesinde Güven hanındaki büromuza müracaatları.

Nafia Vekâletinden:

11-3-939 Cumartesi günü saat 11 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 275.000 lira muhammen bedeli 126, adet basit 4 adet İngiliz muzaaf makas ile 3 adet ray inbisat tertibatının kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferriatı 13 lira 80 kuruş bedelle malzeme müdürlüğünden alınabilir. Muvakkat teminat 14789 lira 20 kuruştur İsteklilerin teklif mektublarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaikle birlikte aynı gün saat 10 na kadar mezkûr komisyonuna makbuz mukab ilinde vermeleri lâzımdır. (242) (496)

ADEMİ İKTİDAR

Ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız.
(Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdare deniz nakil vasıtaları ihtiyacı için 30 ton gazolin alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 27/1/939 Cuma saat 14 de B. Postahane binasında toplanacak müdürlük alm satım komisyonunda yapılacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 7 kuruş hepsinin 2100 lira muvakkat teminat 157 lira 50 kuruştur. İsteklilerin olbabadaki fenni ve idari şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalemi levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde de Ticaret Odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzile birlikte komisyonuna müracaatları. (247)